

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

USN Universitetet
i Sørøst-Norge

Sparebankstiftelsen
Sparebanken Sør

Liv og røre i Telemark

– undervisningsopplegg fra
ressurslærersamlinger

Oppleggene
er basert på
kompetansemål
fra læreplanen

Oppdatert mars 2020

Vellykka samlinger for ressurslærere

Høsten 2018 møttes ressurslærere fra Liv og røre kommunene for å dele undervisningsopplegg, tips og erfaringer med hverandre. Nye ressurslærersamlinger ble gjennomført februar og september 2019 og mars 2020.

Oppleggene ble både lagt fram skriftlig og vist i praksis. Resultatet fra begge samlingene er et kompendium med ideer til mange undervisningsopplegg. Det er også lagt inn tips til ulike 5- minutter. Kompendiet er delt inn i undervisningsopplegg for:

- 1.-4. trinn
- 5.-7. trinn
- 8.-10. trinn

Oppleggene er sortert etter fag og klassetrinn. Undervisningsopplegg som kan brukes på *flere* trinn og flere fag er kun satt inn en gang. Undervisningsopplegg som kan brukes på *alle* trinn er grunnskolen er plassert til slutt. Bakerst i kompendiet ligger det vedlegg til enkelte av undervisningsoppleggene.

Vi håper at dette kompendiet kan være til inspirasjon når dere bruker fysisk aktivitet i fag (ASK) som et metodevalg og som en variasjon i undervisningen.

Tusen takk for alle gode bidrag.

Jorunn Borge Westhrin
prosjektleder Liv og røre i Telemark

Guro Høydal
prosjektmedarbeider Liv og røre i Telemark

Slik kan du navigere i dokumentet

Kompendiet er satt opp som en interaktiv PDF.

Du kan navigere i dokumentet ved å klikke i innholdsfortegnelsen, på hyperlenket tekst eller ved å bruke bokmerkene i din PDF-leser.

Innhold

Forside	1
Vellykka ressurslærersamling.....	2
Innhold	3
Undervisningsopplegg 1.– 4. trinn	8
Ordklassekast.....	9
Liv og røre med alfabetisering	10
Bokstavstafett	11
Øving på ikkje- lydrette ord, til dømes med – ng.....	12
Rettskriving	13
Lese og huske	14
Bokstavjakt.....	15
Ordklasser.....	16
Bokstavskattejakt.....	17
Terningfortelling	18
Øving av stor forbokstav i egennavn.....	19
Lesing	20
Ordkjeder-hukommelse	21
Arkitekten.....	22
Svaret er gitt	24
Blyantstafett.....	25
Utenlandsk kanonball med oppgaver om plassverdisystemet	26
50-leken med negative tall	27
Multiplikasjonstabellen 2-10	28
10'er venner, tall-venner, dobling og halvering	29
10'er-venner	30
Kortstokkstafett	31
Kortstokkstafett 2	32
Skattejakt- moro med koordinater	33
Partall /oddetall.....	34
Frisbee og kjegler – tekstoppgaver i matematikk.....	35
Krille Krølle	36
Matte- og norskkongen.....	37
Bygge setninger.....	38
Kanonball	39

Rutejakt med engelske og norske ord.....	40
Opplegg for å lære/repetere klokka på engelsk	41
Forskjellige stafetter om måneder og antall dager.....	42
Påskeevangeliet - helligdager.....	45
Skattejakt.....	46
Fargeløyper.....	47
Undervisningsopplegg 5.–7. trinn.....	48
Addisjon og subtraksjon med positive og negative hele tall	49
Praktisk divisjon 5.trinn	50
Plassverdisystemet for desimaltall	51
Likeverdig brøk	52
Divisjon med desimaltall.....	53
Bevege seg etter brøk	54
Faglig kanonball.....	55
Multiplikasjon - øve tabellen.....	56
Multiplikasjon, hoderegning, kvadrattall	57
Politi og røver.....	58
Talldetektiven.....	59
Måle og regne ut areal av figurer	60
Brøk, prosent og desimaltall.....	61
Forenkling av dobbeltkonsonant	62
Improvisasjon	64
Kreativ skriving, å ta skriving på sparket.....	65
Løp-Les-Fortell-Skriv. Trening på nøkkelord og gjenfortelle i engelsk	67
Engelsk på norsk	68
Klokka på engelsk med ti-minuttere.....	69
Stafett med høyfrekvente ord	70
Setningsbygning, engelsk 5-7. trinn	71
Gloser til tekst	72
Stjerneoppgave	73
Refleksjonsoppgaver om flukt.....	74
Morsmålsdagen	75
Begreper i mat og helse	77
Begreper knyttet til kristendom	78
Undervisningsopplegg 8.–10. trinn	79
Virkemidler – «Memory».....	80
Stikkballe med bøying av substantiv på nynorsk	81
Norsk, litterære virkemidler	82
Norsk, kommaregler	83

Trening på nynorsk ordliste på nett	84
Stjerneorientering om nyromantikken og Knut Hamsun.....	85
Ordforklaring med Alias	86
Ordklassebingo.....	87
Språkutvikling	88
Begreper innen de fire regnearter.....	90
Brøk.....	91
Vinkelstafett	92
Statistikk - gjennomsnitt, median, typetall og variasjonsbredde	93
Gloseøving – A Fresh Start	94
Gloseøving 2 – A Fresh Start	95
Essay - Linking Words	96
Gloseøving – Relations (<i>Summer Nights</i> and <i>Ex Poser</i>)	97
Concord	98
Forklare bevegelser/bilder/former	99
Innhenting av informasjon.....	100
Ask, answer and become smart	101
Aktivitet med faguttrykk og bilder fra verdensreligionene	103
Etikk og moral	104
Fleip eller fakta – katolsk og ortodoks kristendom	105
Filosofi – å undre seg, å tro, å tenke.....	106
Klipp og lim	107
Terningen befaler – Den industrielle revolusjonen	109
Hvem skal ut?.....	110
Omgrepsstafett om «den kalde krigen».....	111
Norges fylker og 5 største byer	112
Den amerikanske revolusjon	113
Norges grunnlov (+Terje Vigen).....	114
Alt er politikk	115
Amerikanske revolusjon og målestokk – tverrfaglig.....	116
Periodesystemet.....	117
Naturfotografering.....	119
Undervisningsopplegg – som kan brukes på alle trinn	121
Koordinatsystem, multiplikasjon/divisjon.....	122
Mattebingo	123
Regning med klokka, analog og digital klokke	124
Lesing.....	125
Glose-øving, glosetest	127
Lydlige ord, Homophones.....	128

Koordinat spill.....	129
«Post-it-stafett»	130
Populær/ikke populær.....	131
50-leken	132
Arbeidsøkt med bruk av Kin-ball	134
Innhold i Liv og røre kit- anbefales!	135
Tips til ulike 5-minuttere.....	136
5-minutters aktiviteter	137
Førstemann til ballen	138
Aktivitetskort fra Brevik	139
Vedlegg.....	142
Vedlegg 1: Utenlandsk kanonball med oppgaver om plassverdisystemet.....	144
Vedlegg 2: Skattejakt	145
Vedlegg 3: Praktisk divisjon 5. trinn.....	146
Vedlegg 4: Virkemidler – «Memory»	147
Vedlegg 5: Litterære virkemidler	148
Vedlegg 6: Aktivitet med faguttrykk og bilder fra verdensreligionene.....	149
Vedlegg 7: Klipp og lim.....	151
Vedlegg 8: Koordinatsystem, multiplikasjon/divisjon	152
Vedlegg 9: Glose-øving, glosestest.....	155
Vedlegg 10: Amerikanske revolusjon og kart	156
Vedlegg 11: Det ær kjeddeli å løppe	158
Vedlegg 12: Forenkling av dobbeltkonsonant, oppgaveark 1	159
Vedlegg 13: Setningsbygning i ulike ordklasser	162
Vedlegg 14: Kommaregler	168
Vedlegg 15: Ordklassebingo	169
Vedlegg 16: Terningen befaler.....	170
Vedlegg 17: Negative tall, oppgaver	171
Vedlegg 18: Fem på rad- divisjon med desimaltall	177
Vedlegg 19: Begreper i kristendommen.....	178
Vedlegg 20: Norges fylker og fem største byer-fasit, oppgaveark og svarskjema.....	180
Vedlegg 21: Den amerikanske revolusjon.....	186
Vedlegg 22: Gloseøving, A fresh start; glosekort, svarskjema og fasit.....	190
Vedlegg 23: Gloseøving 2- A fresh start; svarskjema/timeplan, fasit og kort til laminering	194
Vedlegg 24: Forskjellige stafetter om måneder og antall dager.....	199
Vedlegg 25: Koordinater og kordinatbrett	200
Vedlegg 26: 12 fargeløyper.....	205
Vedlegg 27: Fleip eller fakta - katolsk og ortodoks kristendom	208
Vedlegg 28: Stjerneorientering om nyromantikken og Knut Hamsun	209

Vedlegg 29: Essay - Linking Words	210
Vedlegg 30: Bokstavjakt	211
Vedlegg 31: Gloseøving - Relations (Summer Nights and Ex Poser).....	212
Vedlegg 32: Concord.....	213
Vedlegg 33: Periodesystemet	215
Vedlegg 34: Norges grunnlov (+Terje Vigen)	216
Vedlegg 35: Filosofi- å undre seg, å tro, å tenke.....	222
Vedlegg 36: Stjerneoppgave	224
Vedlegg 37: Rutejakt med engelske og norske ord	227
Vedlegg 38: Talldetektiven	229
Vedlegg 39: Alt er politikk.....	230
Vedlegg 40: Ask, answer and become smart.....	245
Vedlegg 41: Frisbee og kjegler- tekstoppgaver i matematikk.....	247
Vedlegg 42: Morsmålsdagen.....	252
Vedlegg 43: Grubleoppgaver til flukt.....	253
Vedlegg 44: Multiplikasjon, hoderegning, kvadrattal	254
Vedlegg 45: Lydlike ord.....	256
Vedlegg 46: Påskeevangeliet- helligdager	257
Vedlegg 47: 50- leken, eksempel på oppgaver.....	259
Vedlegg 48: Språkutvikling.....	262

Undervisningsopplegg

I.– 4. trinn

– sortert etter fag

Foto: Sondre Bilet

Ordklassekast

Fra Helle skole

v/ Mia K. Bråthen, lærer

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Beskrive ordklassene og deres funksjon
Utstyr	- Sett med ordklasseplakater - Ball (til hver gruppe) - Tusj (til hver gruppe) - Ordklasseskjema (til hver gruppe) - Lærertyggis - Heng opp plakatene med ordklasser på en vegg - Legg en ball i passe avstand til plakatene - Legg tusj og et ordklasseskjema til hver gruppe på toppen av bakken - Del klassen i mindre grupper etter ønsket størrelse
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Gruppene stiller opp på toppen av bakken - En fra gruppen løper ned bakken, og kaster ballen mot ordklasseplakatene - Dersom h*n treffer en av dem, skal gruppen sammen finne et ord i denne ordklassen. Eleven løper opp bakken tilbake til gruppen - Sammen skriver de på skjema - Deretter er det nestemann sin tur - Alle gruppene jobber parallelt
Tips!	- Øk intensiteten ved å blande mindre grupper - Bakken kan byttes ut med andre hindre

Liv og røre med alfabetisering

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Kunne sortere alfabetet • Kunne søke etter informasjon, lete i bøker og gjenfinne tekster • Kunne bruke ordlister i ulike språk
Utstyr	• Laminerte lapper med ord som skal alfabetiseres • Ett sett til hvert lag
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Legg en kurv med lappene i den ene enden av løpebanen • Lagene løper en og en for å hente en lapp om gangen • Noen samler lapper og sorterer til slutt • Noen sorterer mens de løper og henter lapper
Tips!	• Har ett sett med lapper til hvert lag i ulike farger, slik at de holder seg til en farge • Oppsummerer til slutt

Bokstavstafett

Fag: Norsk, lese- og skriveopplæring

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Vise forståing for samanhengen mellom språklyd og bokstav og mellom muntleg språk og skriftspråk • Trekke lydar saman til ord • Lese små og store trykte bokstavar
Utstyr	• Mange lappar, laminerte eller ikkje, med bokstavar. Kan og nytte bokstavebrikker. Men det må være fleire av kvar bokstav, særleg av dei vanlegaste bokstavane slik somti dømes A,E,O
Kort beskrivelse av aktiviteten	• En deler gruppa inn i fire lag. Desse laga skal stå i kvart sitt hjørne av til dømes gymsal eller eit avgrensa uteområde. Alle lappane/ brikkene med bokstavar skal ligge i midten. I starten kan dei ligge med biletsida ned, etterkvart kan ein gjere det vanskelegare og legge dei oppned. Laga får beskjed om å finne eit ord på til dømes seks bokstavar. Det må vere anten likt antal bokstavar i ordet som antalet elevar på gruppa, eller fleire bokstavar. Dei skal så samarbeide om å finne rekkefølgja på lydar/ bokstavar, og velje seg ein bokstav kvar. Om det er fleire bokstavar i ordet enn elevar på gruppa, kan nokre elevar ha to bokstavar kvar. Ein og ein skal så ved signal frå lærar, løpe fram til «bokstavhaugen» og finne riktig bokstav, løpe tilbake og saman med dei andre skal dei skrive ordet
Tips!	• Ha nok bokstavlappar

Øving på ikkje- lydrette ord, til dømes med – ng

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Forstå sammenhengen mellom språklyd og bokstav, og mellom muntleg språk og skriftspråk • Trekke saman lydar til ord
Utstyr	• Skrivebrett • Blyantar • Papir • Ordbank med ord det skal øvas på, eks ord med -ng • Når elevane øver på orda, kan det nyttas ein flipover/ sprittusj til dømes
Kort beskrivelse av aktiviteten	• På ei økt tidleg på dagen får elevane presentert ein ordbank dei skal øve på. Det kan til dømes vere ord med – ng, eks lang, tang, ting, sang, mange, slange. Lærar skriv orda på ein flipover, elevane jobbar med å memorere orda frå der dei sit i klasserommet. Dei vel seg ut eit ord. Ein og ein kjem dei opp og skriv ordet på baksida av flipoveren. Seinare på dagen vert klassa delt inn i stafettlag. Nokre gonger let eg dei løpe to og to, slik at dei kan samarbeide og alle kan kjenne meistring. Lærar gir eit av orda i ordbanken til løparane, dei løper fram, skriv ordet på ark (på skrivebrett) som ligg framme, og løper attende. Når alle har løpt og skreve ein gong, er dei ferdige. Evnt kan dei løpe to gonger kvar. • Ein kan også gje dei ei setning, der ordet frå ordbanken er med. • Denne stafetten brukar eg å ha på uteskule, det er artig og egna. Det er ekstra utfordrande og artig å løpe der terrenget er litt ulendt!
Tips!	• Eg har gode erfaringar med at elevane løper i par og arbeider saman • Det er artig å gjere denne aktiviteten i skogen, men kan og sjølv sagt gjennomførast i skulegarden eller i gymsal • Du kan gjere det heile litt vanskelegare med å gje ei setning i staden for eit ord

Rettskriving

Fra Borge skole
v/ Cecilie Kristoffersen,
lærer

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Å skrive setninger riktig og gjøre seg forstått gjennom et skriftlig medium
Utstyr	• Blyanter, en til hver gruppe • Ark med setninger
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene skal deles i grupper på to eller fire. Deretter skal de løpe en og en eller to og to, til et ark med setninger eller enkeltord. Det er mye skrivefeil. Elevenes oppgave blir å skrive setningene eller ordene på nytt, men skrive de riktig. De kan begynne hvor de vil på arket • Når gruppa har fylt ut arket skal de sammen gå igjennom for å sjekke eventuelle skrivefeil • Til slutt skal de velge seg noen ord som de skal øve på og lære seg til neste gang
Tips!	• Det kan være lurt å være tilgjengelig for de elevene som strever med staving. Det er viktig at alle opplever mestring • Det er også lurt med ekstraoppgaver til de som venter. Det kan være fysiske eller skriveoppgaver

[Se vedlegg 11: Det er kjeddeli å løppe](#)

Lese og huske

Fag: Norsk, kan brukes i alle fag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Å lese og huske det du leser • Å sette sammen setninger til en fortelling
Utstyr	• Teksten delt opp i avsnitt og nummerert • Skriveplate • Ark til å skrive på • Blyant
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Lag egne kort av en valgt tekst. Husk å nummerer kortene! • Spre oddetallskortene på ett område og partallskortene på et annet område, gjerne i ulendt terreng. Elevene står i midten • To elever jobber sammen • Elev 1 løper til oddetallskortene og leser kort 1. Løper til parkameraten og sier hva som sto på kortet. Elev 2 skriver opp det elev 1 sier. • Så bytter de • Elev 2 løper til partallskortene og leser kort 2. Denne løper tilbake til parkameraten som skriver denne teksten. Slik fortsetter de til alle kortene er lest og skrevet • Så leser de teksten i sammenheng og fyller ut oppgaveskjemaet sammen
Tips!	• Aktiviteten kan brukes i teoretiske fag som samfunnsfag eller KRLE. Klipp opp teksten i avsnitt som nummereres, og bruk metoden • Elevene kan få spørsmål til teksten i stedet for å finne rekkefølgen når de er ferdig

Bokstavjakt

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Vise forståelse for sammenhengen mellom språklyd og bokstav og mellom talespråk og skriftspråk • Trekke lyder sammen til ord • Lese store og små trykte bokstaver
Utstyr	• Bokstavkort, 10-12 forskjellige bokstaver i stort format. • Arbeidsark • Skriveplater • Blyanter
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Del elevene i grupper, antall elever på gruppa variere ift gruppestr. • Informer elevene om at det nå er gjemt 10 forskjellige bokstaver i skogen, og at de skal finne alle. • Elevene får arbeidsark, blyant og skriveplate, og drar på bokstavjakt i skogen. Gi dem ca 15 min til å finne bokstavene og skrive dem inn i skjemaet. • Del 2 av oppgaven er at elevene finner en plass å sitte. Nå skal de sitte sammen med gruppen sin og skrive ord. De skal skrive så mange ord som mulig med bokstavene de fant. Bokstavene kan brukes flere ganger i hvert ord og i flere ord. Gi dem en begrensning i tid på å finne ord, f.eks 15 min. • Arket leveres til lærer når økten er over.
Tips!	• Tenk på gruppeinndeling ift ferdigheter, eller pass på å være tilgjengelig for elever med utfordringer.

[Se vedlegg 30: Bokstavjakt](#)

Ordklasser

Fra Langangen skole
v/Ebba Birgitte Broager
Thorsen, lærer

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Ordklasser
Utstyr	• Lapper • Blyant • Tavle • Kasse/eske
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene skriver ned 3 ord hver på en lapp (enten adjektiv, verb, substantiv) • Lappene legges i en kasse • Elevene går tre sammen, springer og hente en lapp, skriver et ord hver i «riktig bås» på tavla (som er delt inn i verb, substantiv, adjektiv). så er det neste gruppe til. • Under oppsummering får man reflektert over om det faktisk er satt i riktig bås, kanskje også om det er riktig skrevet (om man vil fokusere på det).
Tips!	• Det kan være lurt med 3 tavler, en til hver av ordklassene. Da blir det mer løping for elevene, og mindre venting.

Bokstavskattejakt

Fra Grenland friluftsråd
v/ Magnus Ripegutu Vike,
prosjektleder

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytme, språklyder, stavelser, meningsbærende elementer og ord
Utstyr	• Oppgaveark med oppgavene nevnt nedenfor
Kort beskrivelse av aktiviteten	Elevene går sammen to og to eller i grupper, og får i oppgave å finne f.eks: • tre ting som begynner med S • tre ting som slutter på E • tre ting som har T i seg (ikke T som første eller siste bokstav) • to ting med en stavelse • to ting med tre stavelser • noe som rimer på: - Grein - Lus - Lomme (eks. plomme) - Lær Ta tingene med for å vise lærer eller et dommerpanel. Hvis tingen er for stor til og bæres, da er det lov å bare peke på den. Andre mulige rim-ord til bruk i skogen/på stranda: • Stopp • Spann • Staur • Pose • Minne
Tips!	

Terningfortelling

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Skrive enkle fortellende, beskrivende, reflekterende og argumenterende tekster. • Skrive med sammen-hengende og funksjonell håndskrift, og bruke tastatur i egen skriving. • Beskrive ordklasser og deres funksjon. • Samhandle med andre gjennom lek, dramatisering, samtale og diskusjoner.
Utstyr	• Blyant • Ark som mal • Symbolterninger • Ipad
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Tre elever sitter på «terningspost» (gjerne utenfor klasserommet). Terningene inneholder symboler som elevene skal benytte for å skrive fortelling/setning/ord(TPO) • De andre elevene arbeider på plassene sine og skriver på et ark. Man går til terningsposten, slår et symbol, snakker med eleven på post om hva man kan skrive om til det aktuelle symbolet. Eleven går tilbake til plassen og skriver. Dette gjentas.
Tips!	• Elevene som strever kan begrense dette til å gjelde faktasetninger eller ord. • De elevene som sitter på terningspost får mye trening i kommunikasjon. • Skrive fortellingen/setningene/ordene inn i skoleskrift på Ipaden hvor hovedfokus da er på rettskriving. • For enda mer bevegelse kan man legge inn kriterier til aktivitet på post. • Bestemme ordklasse på ordet(for de eldre)

Øving av stor forbokstav i egennavn

Fra Midtbygda skole

v/ Berit Larsson, lærer

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Elevene skal kunne skrive med stor forbokstav i egennavn.
Utstyr	• Blyanter, en til hver gruppe. • Bingoark med 9 ruter. • Laminerte lapper med egennavn og fellesnavn.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene går sammen to og to. Deretter skal de hoppe, krype, åle, gå trillebor... (læreren bestemmer bevegelsesmønsteret) til en lapp med egennavn eller fellesnavn. Er det et egennavn kan dette skrives opp i bingoarket (husk stor forbokstav). Paret bytter på å skrive. • Når paret har fylt ut arket skal de sammen gå igjennom for å sjekke eventuelle feil.
Tips!	• Det kan være lurt å sette sammen sterke og svake elever. Da går det an å velge at det er kun en på gruppa som skriver. • Dersom noen blir fort ferdig kan de gjerne prøve seg på flere ark. • Denne aktiviteten passer fint å gjøre inne.

Lesing

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Trekke lyder sammen til ord. • Lese store og små trykte bokstaver. • Lese enkle tekster med sammenheng og forståelse på papir og skjerm.
Utstyr	• Kopi av leseleksen(e) • Teip og saks • Kjegler
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Leseleksene klippes opp og teipes på kjeglene. Hver farge skal ha fullstendig tekst når økten er ferdig. (Eventuelt enkeltord i tillegg) • Leseleksen gjennomgås på forhånd, kort samtale om nøkkelord eller vanskelige ord i teksten. • Samles i amfi eller en annen trapp. Eventuelt hvor som helst ute. • Elevene deles inn i fargegrupper. En og en fra gruppen løper for å hente kjegle, leser for lærer/gruppen sin. Fortsetter til alle kjeglene er samlet inn. • Elevene finner så riktig rekkefølge på teksten, og gruppene leser for hverandre.
Tips!	• Passer fint både for gjennomgang av leksene på forhånd, men også som en sjekk etter leksene skal være gjort hjemme. • Økten kan følges opp med at elevene spiller «high five» med hverandre. Her er enkeltord eller begreper fra leksene skrevet på laminerte lapper, og hver elev får en lapp hver. De gir «high five», forklarer ordet for den andre, bytter lapper og går videre til ny medelev og gjentar prosessen.

Ordkjeder-hukommelse

Fag: Norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Trekke lyder sammen til ord (2. trinn) • Gjenfortelle • Avkoding og forståing
Utstyr	• Lapper med ordkjeder (postar) • Ruteskjema til utkryssing • Fasit • tusj
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Heng ordkjedelapper på poster rundt om på skuleplassen(vi har faste poster). Del klassen inn i par. Kvart par skal ha med seg eit ruteskjema som dei får kryss på ved utført oppgåve. Para spring samtidig ut til ein tilfeldig post, løyser ordkjeda ved å dele det opp i fire ord, desse orda skal dei hugse(ikkje skrive ned), spring tilbake til læraren, oppgir nr på posten og dei fire orda dei kom fram til. Lærar krysser ut på skjemaet, para spring ut att til neste post.
Tips!	• Passer nok beste for 3. og 4. klasse

Arkitekten

Fra Grenland friluftsråd

v/ Magnus Ripegutut Vik, prosjektleder

Fag: Norsk (evt. matematikk eller engelsk på høgere trinn).

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Samhandle med andre gjennom lek, dramatisering, samtale og diskusjon.
Utstyr	• Naturmaterialer; pinner, steiner, kongler, blader, skjell osv. Snø/is er også ypperlig å bruke.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• To og to jobber sammen: “Byggmester” og “lærling”. Før byggingen starter, går de to sammen rundt for å finne materialer til byggverket. Byggmester og lærling skal ha de samme materialene: plukker byggmester opp en kongle, da må også lærlingen plukke en kongle, finner byggmester et blåskjell, må lærlingen finne et blåskjell osv. • Bestem på forhånd hvor mange gjenstander dere skal samle, 5-6 kan være et greit antall. • Nå er det tid for bygging! Byggmester og lærling setter seg ned med ryggen mot hverandre. Byggmester begynner å bygge, og forklarer nøye alt han gjør. Lærlingen skal bygge et eksakt likt byggverk (uten å smug-kikke!). Her er det viktig at byggmester er god til å forklare, og lærlingen god til å lytte. • Byggmester kan begynner for eksempel slik: -”Start med å tre den spisse enden av konglen ned i sanda.” Lærlingen adlyder. - “Til høyre for konglen legger du blåskjellet, med den spisse delen inn mot konglen”. Lærlingen adlyder. Slik fortsetter de til byggverket er ferdig. • Nå er det spennende å se om det ble likt! For at lærlingens byggverk skal bli et nøyaktig speilbilde av byggmesterens, må han gjøre motsatt hver gang han får beskjed om å legge noe til høyre/venstre.

Tips!

Mange varianter kan gjøres av denne aktiviteten:

- Det som byggmesteren gjør, noteres på et papir av lærlingen før han til slutt begynner bygginga.
- Lærlingen tegner byggverket slik byggmesteren sier det skal være. Lærlingen bygger, og resultatet sammenlignes med byggmesterens tegning eller byggverk.
- Lærlingen får se 3 sekunder på byggmesterens byggverk/mønster, og skal så gjøre likedan.
- Man kan også gjøre dette som en gruppeoppgave.
- Istedenfor «småting», kan det bygges med stokker, greiner, store steiner osv.
- “Arkitekten” kan brukes på alle trinn, og vanskelighetsgraden kan tilpasses alderen på elevene. På høyere trinn kan f. eks matematikk (vinkler) kobles inn, eller kanskje byggmesteren kan forklare på engelsk?

Svaret er gitt

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Utvikle, bruke og samtale om ulike regnemetoder for addisjon og subtraksjon av flersifrede tall både i hodet og på papiret • Utvikle og bruke varierte metoder for multiplikasjon og divisjon
Utstyr	• Multiplikasjons-/subtraksjonskort som er laget ferdig. Disse kortene (se link) tar litt tid å gjøre ferdig – laminering. Men når du først har de, kan du bruke de ofte
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Svaret er gitt: https://www.matematikk.org/uopplegg.html?tid=127561 • Jeg har valgt å bruke et større område enn det som er beskrevet i linken. Vi bruker amfiet/trappa. Deler elevene inn i grupper på 4. Legger så svarkortene øverst/nederst i trappa, og oppgavekortene motsatt sted. 2 av elevene løper for å hente en oppgave. De må så finne svaret. Løper tilbake til sin gruppe, så løper neste par. Slik holder de på til jeg sier stopp. Da må elevene se over oppgavene i fellesskap (har de regnet feil?). teller så opp antall riktige oppgaver
Tips!	• Jeg har kopiert opp i A3 format. Da blir kortene litt større • Det er lett å lage flere oppgaver, siden oppgavene er lagret i Excel • Tips elevene om at oppgavene har fargekoder

Blyantstafett

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Utvikle, bruke og samtale om ulike regnemetoder for addisjon og subtraksjon av flersifrede tall både i hodet og på papiret
Utstyr	• Ark med addisjons- og subtraksjonsoppgaver, ett til hvert lag • Blyanter • Terninger
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles i lag og vi har blyantstafett. En og en fra hvert lag løper bort til sitt oppgaveark og løser en oppgave, før de løper tilbake og gir blyanten til nestemann. Alle må trille sekser på terningen før de får lov til å løpe
Tips!	• Sett avgrenset tid til løping i forkant • Sett av tid til retting av oppgaver og oppsummering på gruppene • Lurt å bruke terninger så det ikke bare handler om å løpe raskest

Utenlandsk kanonball med oppgaver om plassverdisystemet

Fag: Matematikk (men kan brukes i alle fag)

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Beskrive plassverdisystemet for de hele talla
Utstyr	- Bingen/gymsalen - Kanonball (softball) - Kort med tall tilpassa klassetrinn
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Elevene spiller utenlandsk kanonball med 1 eller flere baller - Når de blir truffet av ballen er de tatt - I istedenfor at elever som er tatt går ut og setter seg, får de heller en oppgave av lærer i plassverdisystemet - Klarer de å svare på spørsmålet om et tall (tresifret) blir de «fri» og løper ut på banen - Spørsmåla er formulert slik (muntlig): hvilke av sifrene står på hundrerplass, tierplass og enerplass? Hvilke tall blir det om du bytter hundrersifferet og tier sifferet? o.l.
Tips!	- Det går an å ha flere ulike stasjoner de skal løpe til om de blir «tatt» - Stasjonene kan ha ulike oppgaver - Det er lurt å ha varierte oppgaver så ALLE har mulighet til å løse det - Det er lett å tilpasse spørsmåla ☺

[Se vedlegg 1: Utenlandsk kanonball med oppgaver om plassverdisystemet](#)

50-leken med negative tall

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Jeg kan plassere hele positive og negative tall på en tallinje • Jeg kan finne forskjellen mellom minus og plussgrader • Jeg kan regne med negative tall
Utstyr	• Terninger, blyant, svarark, oppgavene, fasit
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Aktiviteten tar utgangspunkt i 50-leken. Elevene jobber sammen i læringspar. Alle oppgave blir spredt utover et område med teksten opp. Elevene står et stykke unna oppgavene og triller terning. Triller de f.eks. 3, skal de løpe for å finne og løse oppg. 3. Når det er gjort løper de tilbake til lærer for å sjekke om de har rett svar. Har de det kan de trille terningen på nytt. Triller de nå f.eks. 5, blir det $3+5=8$. Da skal de løpe for å finne oppg. 8. Sånn holder man på til man kommer til 50. Man kan benytte subtraksjon ned til 1 igjen om det er ønskelig å holde på lengere
Tips!	• Fint med tallinje som hjelpemiddel

[Se vedlegg 17: Negative tall - oppgaver, elevsvar og fasit](#)

Multiplikasjonstabellen 2-10

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Utvikle og bruke varierte metodar for multiplikasjon og divisjon, bruke dei i praktiske situasjonar og bruke den vesle multiplikasjonstabellen i hovudrekning og i oppgåveløysing
Utstyr	Erteposer med tal 0-100
Kort beskrivelse av aktiviteten	Deler klassa i 4 lag(3 på kvart lag). Kvar av laga skal velge seg ein dyrelyd som dei skal bruke når dei har funne rett tal for å kalle inn resten av laget. Erteposane blir spreidd utover eit passe stort område. Kvart lag får ein gange som dei skal finne alle tala i. (4,6,7 og 8 gangen for eksempel). I fire gangen skal dei leite etter talet 4 først. Når ein på laget har funne talet lagar den dyrelyden som dei har blitt einige om. Laget samlast ved talet og blir einige om kva neste tal i 4-gangen er. Dei sprer seg på nytt og leitar då etter talet 8. Slik held dei fram til dei har nådd 40. Når alle laga har komme i mål, kan dei få tildelt ein ny gange.
Tips!	- Erteposane kan brukast saman med terningar og øve på pluss og minus. - Kan finne partal og oddetal

10'er venner, tall-venner, dobling og halvering

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Addisjon • Subtraksjon • Doble • Halvere
Utstyr	• Laminerte ark med tallene fra 1-15 evt. 1-10 på den andre siden. • Tallene fra 1-30 som ligger spredt ut på bakken. • En whiteboard tusj. • Papir til å tørke av tusj med.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Avhengig av nivå, jobbes det med 10'er venner, tall-venner, dobling eller halvering. • Tallene fra 1-30 legges på bakken, en eller flere plasser. • Elevene skal bruke arket med tallene fra 1-15. De skal hente rett tallverdi i bunken med løse tall. • Elevene deles inn i grupper på 2. De bytter på å regne og springe. • De løse tallene legges tilbake med en gang.
Tips!	• Den eller de voksne står og krysser av for rett svar og velger hvilket tall elevene forsetter med. • De veileder og hjelper elevene med å finne rett svar. • Tidsbruk: 20 -40 minutter. • Kan kanskje også brukes til multiplikasjon og divisjon for eldre elever. • Skjemaene med feltene fra 1-15 kan også brukes i andre fag. Her kan krysses av for rett svar på oppgavenummer 1-15.

10`er-venner

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Utforske addisjon (..) og bruke dette til å formulere og løse problemer fra lek og egen hverdag. • Doble.
Utstyr	• A4 ark, laminert. • Tusj. • Store terninger (1-5). • Skriveplate. • Kjegler for å markere gruppens base.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Foregår på fotballbane eller annen åpen, stor plass. • Elevene deles i grupper på tre. • Elev nr 1 løper for å trille terning, husker tallet og løper tilbake til base. Elev nr 2 hopper, hinker e.l tiervennen til tallet som var på terningen. Elev 3 skriver opp regnestykket på det laminerte arket. • Oppgavene rullerer, og nå skal elev nr 3 trille terning, elev nr 1 hopper e.l, mens elev nr 2 skriver ned osv. • Triller man ett tall som allerede er tatt må man løpe en ekstra runde før man triller om igjen.
Tips!	• Avhengig av nivå på gruppen kan man ha en runde hvor man doubler både tallet på terningen og det som blir tiervennen, før man skriver opp regnestykket på arket. • Eventuelt deler man elevene i par, slik at de bytter på å løpe/trille terning og hoppe/skrive ned og får et høyere aktivitetsnivå 😊 • Kan enkelt overføres til multiplikasjon eller addisjon opp til 100 og så subtraksjon tilbake til 0.

Kortstokkstafett

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke tallinja til berekningar og til å vise talstorleikar • Kjenne att, samtale om og vidareføre strukturar i enkle talmønster
Utstyr	• En kortstokk, gjerne stor. Plukk ut tallene 1-10. • Kan gjøres inne og ute. Fordel å være inne om det er dårlig vær.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Del elevene i 4 grupper. Har du en stor gruppe elever er det lurt å dele denne i 2 og gjennomføre på to forskjellige steder. • Gruppene plasseres i hvert sitt hjørne, med kortene i midten. Hver gruppe samler på hver sine kort, noen samler på spar, andre på hjerter osv.. • Elevene på samme lag løper på stafett for å finne kort av sin sort, de har kun lov å snu ett kort for hver løpetur. Snur du et hjerterkort, men samler på spar må du løpe tomhendt tilbake. Snur du derimot en spar, skal du ta denne med deg tilbake til gruppen. • Etter hvert som elevene samler opp kort av sin sort, skal de sortere kortene i stigende rekkefølge fra 1 til 10. • Laget som først har samlet alle kortene og lagt dem i riktig rekkefølge har vunnet.
Tips!	• Det kan være lurt å være tilgjengelig for de elevene som har utfordringer. Det bør til enhver tid være en voksen ved kortene på midten. Det er viktig at alle opplever mestring. • Er man flere voksne kan den/de gå rundt og veilede gruppene på oppgaven. • Passer for første klasse.

Kortstokkstafett 2

Fag: Matematikk, tallforståelse.

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Telje til 100, dele opp og byggje mengder opp til 10, setje saman og dele tiargrupper opp til 100, og dele tosifra tal i tiarar og einarar. Bruke tallinja til berekningar og til å vise talstorleikar
Utstyr	- Et avgrensa område, f.eks en gymsal eller en del av en fotballbane. - Kortstokk som ligger med bilsideside ned i midten.
Kort beskrivelse av aktiviteten	Elevene deles inn i fire grupper, en for hvert symbol i kortstokken. Gruppene står i hvert sitt hjørne av det avgrensa området. Dette er en stafett, de stiller opp i rekke. En og en elev løper fram og snur et kort. Dersom det er «deres symbol», tar de det med tilbake til gruppa. Dersom det er feil symbol, snur de bilsideside ned og løper tilbake og veksler med nestemann. Første gruppe til å samle alle kort av et symbol, har vunnet stafetten.
Tips!	En tilleggsoppgave kan være å legge alle kortene i riktig rekkefølge f.eks.

Skattejakt- moro med koordinater

Fag: Matematikk, men kan brukes i alle fag.

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Lese av, plassere og beskrive posisjoner i rutenett, på kart og i koordinatsystem, både med og uten digitale verktøy
Utstyr	- Blyanter, en til hver gruppe. - Ark med oppgavenummer - Kart over området med koordinater
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Elevene kan jobbe sammen i par. De har med seg en blyant, ark hvor de kan løse oppgaver og et laminert kart med rutenett. - Lærer sitter med fasit og koordinater til de ulike postene. - Elevene triller terning og går til den posten som terningen viser. Der løser de oppgaven og går/løper tilbake til lærer med svaret. Så triller de terningen på nytt og tar neste post.
Tips!	- Kan bruke to terninger også hvis dere vil ha fler enn seks poster (to enere kan da gi valgfri post). - Ved feil svar kan gruppa få en «straff» (eks ti spenstopp) før de får svare igjen. - Hvis de slår samme sum på terningene/postnummer som de har hatt tidligere, kan det også føre til «straff» før de får slått terningene en gang til. - Lurt å gjennomføre opplegget i en litt lang økt (90 min). Hvis postene blir liggende ute i et friminutt, har de en tendens til å forsvinne. - Passer i alle fag. Oppgavene på de ulike stasjonene kan varieres ut i fra det temaet en holder på med i de ulike fagene.

Partall /oddetall

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Elevene skal lære om partall og oddetall • Elevene skal lære om halvparten og det dobbelte
Utstyr	• Erteposer /lapper med tall (0 – 100) • Ark eller skriveplater • Blyant / tusj • To rockeringer
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Legg erteposene/tallene spredt utover et område. F.eks en gymsal, ballbinge eller i skolegården. Elevene får i oppdrag om raskest mulig å sortere tallene i partall og oddetall. Tallene legges i hver sin rockering som er plassert i utkanten av området. • Når alle tallene er sortert blir elevene delt inn i grupper på to og to. Hvert lag får sitt ark/tavle. Paret løper bort til ringen med partallene henter et tall og må dele det i to (halvere). Bruk tavla/arket til å skrive/illustrere ditt svar.
Tips!	• Denne aktiviteten kan varieres ved å lage det til en stafett. • I stedet for å halvere kan man doble tallet. Da kan også oddetallene brukes. • For mer aktivitet kan man legge inn strafferunder ved feil svar.

Frisbee og kjegler – tekstoppgaver i matematikk

Fag: Matematikk, men kan også brukes i andre fag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke sammenhengane formålstenleg i utrekningar (4. tr) • Lage rekneuttrykk til praktiske situasjonar (4. tr) • Utvikle og bruke ulike strategiar for rekning med positive tal (og brøk og) forklare tenkjemåtane sine (5. tr) • Formulere og løyse problem frå sin eigen kvardag som har med desimaltal, (brøk og prosent) å gjere, og forklare eigne tenkjemåtar (6. tr) • Velge riktig regneart i tekstoppgaver. • Bruke kalkulator som hjelpemiddel i regneoperasjoner
Utstyr	• Frisbee til antall elever/grupper • Kjegler/rokkingar til antall oppgaver • Oppgaver (se vedlegg) • Svar ark (se vedlegg)
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene er delt inn i grupper på to og to eller fire og fire • Kjegler med oppgaver er fordelt utover et området • Gruppene velger selv hvilke kjegle de vil prøve å treffe • Elevene skal så kaste frisbee til de treffer en kjegle med oppgave • Gruppa løser oppgaven, skriver ned svaret, for så å sende frisbee videre til ny oppgave.
Tips!	• Lurt å ha oppgavene over litt stort område slik at ikke noen blir truffet av en frisbee • Oppgavene er hentet fra Kittys oppgaver https://sites.google.com/site/kittysoppgaver/kalkulatoroppgaver

[Se vedlegg 41: Frisbee og kjegler- tekstoppgaver i matematikk](#)

Krille Krølle

Fag: Matematikk (evt. norsk, kroppsøving)

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	lage og utforske geometriske mønster og beskrive dei munnleg.
Utstyr	Ingen
Kort beskrivelse av aktiviteten	Elevene sprer seg utover plassen. En person, f.eks. læreren, har ledelsen, og roper ut: "Krille Krølle..." "Krille Krølle..." "Krille Krølle!" Så lenge elevene hører "Krille Krølle", skal de bare løpe rundt omkring. Plutselig roper læreren: "Stopp!", og nå skal elevene stille seg opp slik at de danner det geometriske mønsteret som læreren bestemmer. F.eks: "Stopp! Lag en sirkel!" Når kommandoen er utført og lederen er fornøyd, fortsetter aktiviteten. Andre kommandoer kan være å danne en 90 graders vinkel, bygge en pyramide av 6 elever, danne et parallelogram mm.
Tips!	- Oppgavenes vanskelighetsgrad kan varieres etter alder på elevene. - Norskfaget kan også flettes inn, ved at det dannes bokstaver eller ord.

Matte- og norskkongen

Fag: Matematikk og norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	- Norsk, 2.trinn: Leke med rim og rytme og lytte ut språklyder og stavelser i ord. - Matematikk, 3.trinn: Utforske multiplikasjon ved teljing.
Utstyr	Ingenting
Kort beskrivelse av aktiviteten	- To elever, som står ved siden av hverandre, reiser seg opp fra plassen sin. - Læreren gir de et regnestykke - Den som svarer riktig først blir stående. Den andre setter seg ned. - Neste person rundt bordet reiser seg opp. - Læreren gir de et nytt regnestykke. - Dette gjentar seg til alle elever har stått oppe 1 gang. - Dersom to svarer samtidig blir det stilt nytt spørsmål.
Tips!	Dette kan gjøres med: - Alle 4 regneartene - Hvilke tall kommer etter, før eller mellom to tall. - Med alfabetet; Hvilke bokstav/lyd kommer etter F? - Første eller siste lyd i ord. - Riming

Bygge setninger

Fag: Engelsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Kunne bruke noen vanlige grammatiske strukturer, småord, enkle setningsmønstre og stavemåter
Utstyr	- Oversikt over fargerekkefølgen som lappene skal legges i - Mange lapper med ord i kategoriene pronomen, verb, artikkel, adjektiv, substantiv. Kategoriene har hver sin farge
Kort beskrivelse av aktiviteten	Lappene legges et stykke unna elevene. Elevene jobber i par, gruppe eller alene. De løper og henter en lapp, tar den med tilbake og sparer på den. Så løper nestemann og gjør det samme. Når paret har hentet minst en lapp av hver farge, skal de sette ordene sammen til en setning. Setningen må kontrolleres av en lærer så den er grammatisk korrekt. Den leses høyt og oversettes for lærer. Så skriver de ned setningen i kladdeboka si
Tips!	- La oversikten over fargerekkefølgen henge godt synlig for alle - For vanskeligere oppgave kan fargene sløyfes

Kanonball

Fra Helle skole

v/ Tommy Rugseth, adjunkt

Fag: Engelsk, norsk og matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Skriftlig kommunikasjon • bruke grunnleggende mønstre for rettskriving, ordbøyning, setnings- og tekstbygging i produksjon av tekst • Muntlig kommunikasjon • forstå og bruke et ordforråd knyttet til kjente emner
Utstyr	• Skumgummiballer, lapper med gloser/ setninger og et avgrenset område
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Kanonball, engelsk, oversette gloser/ setninger fra norsk til engelsk. Glosene/ setningene står på egne lapper. Når en elev blir truffet må den da oversette en glose/ setning til engelsk. En annen elev, som lærer har plukket ut, holder lappene og leser glosene/setningene på norsk. Den riktige engelske glosen/ setningen står under den norske. Svarer de rett, er de fortsatt med på leken, svarer de feil må de f.eks. hoppe 5 ganger, løpe en gang rundt banen de bruker osv. Går ballen på utsiden av banen, er det «første man til mølla»
Tips!	• Elever som sliter i engelsk synes det er motiverende å lese fra lappene. De lærer seg hva det er både på engelsk og norsk. Alle elevene er da i stor grad aktive. • Kan også brukes til matematikk

Rutejakt med engelske og norske ord

Fag: Engelsk, norsk, matte og litt samfunnsfag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Forstå og bruke engelske ord, uttrykk og setningsmønstre knyttet til egne behov og følelser, dagligliv, fritid og interesser • Bruke noen vanlige småord og enkle stave- og setningsmønstre • Rekne om mellom ulike måleiningar • Samhandle med andre gjennom lek
Utstyr	• Blyanter, en til hver gruppe. • Ruteark med oppgaver
Kort beskrivelse av aktiviteten	• To og to • Hvert par får et spillebrett • Dere velger rute annenhver gang, men dere samarbeider om å løse oppgavene • Dere kan starte i den ruten dere vil • Når du har gjennomført oppgaven krysser du ut ruta • Begge spillerne gjør aktiviteten som står nederst i ruta • Du velger selv hvilken rute du vil gå til neste gang, men du har bare fem sekunder på å finne ruta. • Hvor mange ruter klarer du å løse? • Det er ikke lov å bytte rute når du først har valgt!
Tips!	• Det kan være lurt å være tilgjengelig for de elevene som strever med staving. Det er viktig at alle opplever mestring. • Det er ikke sikkert alle rekker å gjøre alle oppgavene

[Se vedlegg 37: Rutejakt med engelske og norske ord](#)

Opplegg for å lære/repeterere klokka på engelsk

Fag: Engelsk, matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Forstå og bruke engelske ord, uttrykk og setningsmønstre knyttet til (egne behov og følelser,) dagligliv, fritid (og interesser.) • Bruke noen vanlige småord og enkle stave- og setningsmønstre • Nemne (dagar, måneder og) enkle klokkeslett
Utstyr	• Kort med klokkeslett • Klokke som enkelt kan stilles • Ball
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Aktiviteten foregår i ballbinge eller annet egnet sted • Elevene spiller dansk kanonball eller annen egnet lagsport/aktivitet • Den som blir «tatt» må løpe til lærer som har kort med klokkeslett • Eleven stiller klokka slik at den viser angitt tidspunkt • Når det er gjort er eleven «fri»
Tips!	• Oppgaven kan varieres ved at kortene viser klokkeslett via tall, at lærer har stilt klokken til anvist klokkeslett og eleven må si klokkeslettet, eller en kombinasjon • Kortene kan være fargekodet (Rød/vanskelig, oransje/middels, gul/lettere) dersom det er variasjoner i kunnskapsnivået til elevene • Aktiviteten kan også utføres på norsk

Forskjellige stafetter om måneder og antall dager

Fag: Matematikk, samfunnsfag og norsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Kunne rekkefølge på månedene • Finne ut hvor mange dager det er i en måned • Kunne skrive månedene • Skrive en setning med fokus på stor bokstav, punktum og rettskriving av måned
Utstyr	• 1. aktivitet: <u>per gruppe</u> kjegle- rokkering boks med 12 små månedskort (januar, februar, osv) • 2. aktivitet: <u>per gruppe</u> kjegle- rokkering boks med 3 små tallkort (28/29 – 30 – 31) • 3. aktivitet: 4 A4-ark (1.ste kvartal, 2. kvartal, 3. kvartal og 4. kvartal), som ligger i hver sin rokkering <u>per gruppe:</u> kjegle- boks med 12 små månedskort (januar, februar osv) • 4. aktivitet: 12 A5- ark med måneder, som ligger på bakken eller henger på veggen (IKKE i riktig rekkefølge) <u>per gruppe:</u> kjegle- fluesmekker (variant med ekstra skrivebok, blyant og viskelær) • 5. aktivitet: <u>per gruppe:</u> kjegle- 2 A4- ark (fleip – fakta) – fluesmekker • 6. aktivitet: 3 A4- ark (28/29 – 30 – 31) <u>per gruppe:</u> kjegle- boks med 12 små månedskort (januar, februar osv) • 7. aktivitet: <u>per gruppe</u> kjegle- boks med 12 små månedskort (januar, februar osv) ledig boks- skrivebok- blyant- viskelær
Kort beskrivelse av aktiviteten	• 4 elever per gruppe, det fører til mest mulig aktivitet. • Fremgangsmåten kan varieres: gå, springe, hoppe, hinke på 1 bein, gå baklengs, imitere et dyr osv.... • Alle gruppene stiller bak sin gruppekjegle

- Rokkeringen ligger på slutten av løypen- «svaret» legges i rokkeringen
- 1. aktivitet:
 - det jobbes i par
 - halvveis mellom kjeglen og rokkeringen står boksen med de 12 små kortene
 - paret springer til boksen, tar et kort, løper videre og legger kortet i rokkeringen. Der skal kortene legges i riktig rekkefølge
- 2. aktivitet (henger sammen med 1. aktivitet)
 - det jobbes i par
 - etter at 1. aktivitet er ferdig, legges de små kortene med tall i boksen
 - paret springer til boksen, tar et kort, løper videre og legger kortet på riktig plass. Tallet skal passe med antall dager som er i måneden.
- 3. aktivitet
 - det jobbes i par
 - rokkeringene «beskytter» arkene, ingen kommer inn i rokkeringen.
 - halvveis mellom kjeglen og rokkeringen står boksen med de 12 små kortene
 - paret springer til boksen, tar et kort, løper videre og legger kortet i rokkeringen som passer
- 4. aktivitet:
 - det jobbes individuelt, etter å ha samkjørt med laget
 - læreren stiller spørsmål. For eksempel: «*Hva heter måneden etter mai?*»
 - eleven springer fram og legger fluesmekkeren på riktig svar
 - samtale om svaret

VARIANT

- det jobbes i par, etter å ha samkjørt med laget
- læreren stiller spørsmål: For eksempel «*Hva heter måneden etter mai?*»
- paret springer og elev 1 legger fluesmekker på riktig svar
- etter bekreftelse springer de videre til skriveboken, der elev 2 skriver det riktige svaret. Hvis de blir usikre kan elev 1 springe tilbake for å se hvordan ordet skrives
- etter godkjenning av læreren springer de tilbake til laget
- 5. aktivitet:
 - det jobbes individuelt, etter å ha samkjørt med laget
 - læreren sier påstand. For eksempel «*Det er flest måneder som har 30 dager*»
 - eleven springer fram og legger fluesmekkeren på FLEIP eller FAKTA
 - samtale om svaret
- 6. aktivitet - samme som 3. aktivitet
- 7. aktivitet
 - det jobbes i par
 - halvveis mellom kjeglen og skriveboken står boksen med de 12 små kortene

	- paret springer til boksen, tar et kort og leser ordet - elev 1 springer videre til skriveboken, mens elev 2 står og ser på - elev 1 skriver ordet i skriveboken. Hvis den er ferdig, kommer elev 2 etter med kortet og ser om ordet ble skrivet riktig - Riktig? Så legges kortet i boksen ved skriveboken Feil? Så rettes ordet med hjelp av kortet
Tips!	• Bruk enten farger eller tall, slik at gruppene vet hvilken boks eller rokkering de bør springe • Aktiviteten kan brukes til mange forskjellig emner

[Se vedlegg 24: Forskjellige stafetter om måneder og antall dager](#)

Påskeevangeliet - helligdager.

Fag: KRLE

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Kunne forklare hva som skjedde i påskeevangeliet på helligdagene i påsken. • Kunne rekkefølge på helligdagene i påsken. • Kunne skille og lage forskjellige puslespill.
Utstyr	PER GRUPPE • Sett med 4 forskjellige puslespill (blandet sammen) (Puslespillene blir laget av 4 bilder (vedlagt). Meningen: å forstørre dem til A4 + laminere. De kan skjæres i større eller mindre brikker, ifølge nivå elevene.) • 4 kort med navnet på helligdagene (palmesøndag – skjærtorsdag – langfredag – påske) • 4 underlag
Kort beskrivelse av aktiviteten	• 4-6 elever per gruppe • Alle gruppene stiller bak de 4 underlag • De 'blandede' puslespillene står 'på valgfritt avstand' fra gruppene. • Elevene springer hver om gang til å hente 1 puslebrikke. • Puslebrikkene sorteres på de 4 underlag etter puslespillet. • Puslespillene settes sammen. • Når de er ferdiglaget, blir kortene med helligdagene lagt ved. - Til slutt skal puslespillene med tilhørende kort legges i riktig rekkefølge.
Tips!	• Ikke gjør det ute når det blåser... Kan bli litt frustrerende når brikkene flyr av sted. 😊

[Se vedlegg 46: Påskeevangeliet- helligdager](#)

Skattejakt

Fra Stathelle barneskole

v/ Asgeir Mikalsen, lærer

Fag: Alle fag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Finne informasjon i tekster eller praktiske sammenhenger, velge regneart og begrunne valget. (Matte etter 4. trinn) • Kjenne igjen og beskrive kjennetegn ved og sortere sirkler, mangekanter, kuler, sylindrer og enkle polyeder. (Matte etter 4. trinn) • Bruke ikke standardiserte måleenheter og forklare formålet med å standardisere måleenheter, bruke og gjøre om mellom vanlige måleenheter. (Matte etter 4. trinn) • Bruke noen høflighetsuttrykk og enkle fraser for å få hjelp til å forstå og bli forstått. (Engelsk etter 4.trinn) • Samhandle med andre gjennom dramatisering, samtale og diskusjoner (Norsk etter 4.trinn)
Utstyr	• Oppgaveark og blyant
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Skattejakt. Elevene skal sammen med læringspartner bruke skolens uteområde for å løse oppgavene som står på arket. Oppgavene kan være knyttet til ett fag eller gjerne tverrfaglig, og da som repetisjonsoppgaver for nylig gjennomgått pensum. Elevene gjør en og en oppgave og må få den godkjent av lærer før de går videre
Tips!	• Beregne en halv time på denne aktiviteten og avslutt gjerne rett før friminutt for å spare tid

[Se vedlegg 2: Skattejakt](#)

Fargeløyper

Fag: matematikk – norsk – engelsk – KRLE – naturfag -
samfunnsfag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Kunne løse korte oppgaver mot tid
Utstyr	- Farget tape som er lett tykkere enn vanlig tape, slik at den sitter godt på gulvet. Løypene er der over en lengre tidsspenn - Oppgaver (gloser – regnestykker – bokstaver – tall – osv.) på kort
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Oppgavene legges langs løypen, slik at elevene kan løse dem mens de beveger seg framover - Vedlagt finner dere forskjellige løypemuligheter
Tips!	- Det kan være lurt å ta en prat med vaskedama før du limer løypene på gulvet... 😊 - Lim løypene på et sted mange barn ofte kommer forbi, så blir det aktivitet uten oppgaver også. Barna hopper eller beveger seg over løypene uten å få beskjed om det også

[Se vedlegg 26: 12 fargeløyper](#)

Undervisningsopplegg 5.–7. trinn

– sortert etter fag

Addisjon og subtraksjon med positive og negative hele tall

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Kunne beskrive og bruke plassverdisystemet for desimaltall • Kunne regne med positive og negative hele tall
Utstyr	• Kanonballbane • En myk ball
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Spiller kanonball • Når elevene blir tatt må de komme å svare på et spørsmål for å kunne bli med igjen • Svarer de feil på oppgaven, må de stille seg bakerst i rekka og prøve på nytt når det blir deres tur igjen
Tips!	• Ha oppgavene skrevet ned, mange elever må se oppgavene for å kunne svare

Praktisk divisjon 5.trinn

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Finne informasjon i tekster eller praktiske sammenhenger, stille opp og forklare beregninger og fremgangsmåter, vurdere resultatet og presentere og diskutere løsningen
Utstyr	Muffinsformer, laminerte bilder av kjeks, hyssing på 25cm, kopp som rommer 3 dl, tau på 6m, regneark, blyant, viskel, skriveplate
Kort beskrivelse av aktiviteten	Læreren står med en fasit. De seks oppgavene ligger på forskjellige plasser på skolens område. Elevene deles opp i grupper og løser en og en oppgave sammen. De løper/går til læreren for å sjekke svaret sitt etter hver oppgave
Tips!	Gå nøye gjennom hvor de forskjellige oppgavene ligger og i hvilken retning elevene skal løpe/gå

[Se vedlegg 3: Praktisk divisjon 5. trinn](#)

Plassverdisystemet for desimaltall

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	- Beskrive og bruke plassverdisystemet for desimaltall - Kunne tallenes plassverdi
Utstyr	- Kjeglere, 50 stykker, med oppgaver klistret inni - Matteskrivebok - Blyant, viskelær og linjal
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Løper to og to - Tar med en kjege når de løper over tomte - Leser oppgaven som står i kjege - Skriver og løser oppgaven i matteskriveboka - Setter kjege «på plass» på vei tilbake - Bytter med de to neste på gruppe
Tips!	- Løs alltid oppgaven to og to - Bli enig om svaret - Skriv annen hver gang - Oddetall på gruppe er supert, da er det enkelt å bytte på hvem man løser oppgaver sammen med - Læreren er der hele tiden og sjekker/diskuterer løsninger med elevene - Jobbe med de samme oppgavene i klasserommet etter økten ute

Likeverdig brøk

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	- Tal og algebra - Elevene skal kunne beskrive og bruke plassverdisystemet for desimaltal, rekne med positive og negative heile tal, desimaltal, brøkar og prosent og plassere dei ulike storleikane på tallina
Utstyr	- Sifferkort - Regnetegn (start med brøkstrek, men kan utvides)
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Del gruppa i lag, 4 -5 elever pr lag. - Still opp som stafett, med avstand mellom lag og sifferkort/regnetegn. Eleven som står først skal hente ett kort, og ta kortet «hjem» til laget. Kun ett kort elev, for det krever mer samarbeid. For å lage tallet 21 må elevene snakke sammen - Oppgave 1 a) Hent kort som viser for eksempel $\frac{1}{3}$. deretter.... b) Lag likeverdige brøker til $\frac{1}{3}$. Hvor mange likeverdige brøker klarer dere å lage på fem minutter? - Start - Første elev på laget løper til kortene, henter for eksempel sifferet 3, tar kortet, løper tilbake, veksler og legger kortet i «boet» - Neste elev løper, henter for eksempel regnetegnet brøkstrek, løper tilbake, veksler og legger kortet i «boet». Neste elev løperosv. - Når «startbrøken» er laget velger elevene selv hvilke likeverdige brøker de vil lage - Avslutning (etter 5 minutter) - Laget vurderer eget resultat og innsats, og kan eventuelt presentere resultat og innsats for andre lag
Tips!	- Oppgave 2: Lag tre likeverdige brøker utenom «startbrøken», rop «ferdig» når oppgaven er gjennomført - Utvid med prosent og desimaltall - Regn med brøk

Divisjon med desimaltall

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Divisjon med desimaltall • Finne informasjon i tekster eller praktiske sammenhenger • Stille opp og forklare beregninger og fremgangsmåter, vurdere resultatet og presentere og diskutere løsningen • Beskrive og bruke plassverdisystemet for desimaltall
Utstyr	• Kopier opp vedlegg og laminer det. Klipp det opp etterpå. • White board-tusjer • Små poser til å sortere bildene i • Kladdebøker og blyanter
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Legg symbol nr 1 i et mål ute på grusbanen • Legg symbol nr 2 i det andre målet • Hvert læringspar har en blå løsningsplate hver og en kladdebok. • Nr 1 skal divideres med nr 2 • Læreren står og veileder der elevene regner • Første til 5 på rad
Tips!	• Passer best til 7 klasse, må ha gått igjennom divisjon med desimaltall i forkant

[Se vedlegg 18: Fem på rad- divisjon med desimaltall](#)

Bevege seg etter brøk

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	- Beskrive og bruke plassverdisystemet for desimaltal, rekne med positive og negative heile tal, desimaltal, brøkar og prosent og plassere dei ulike storleikane på tallina - Finne samnemnar (bm.: fellesnevner) og utføre addisjon, subtraksjon og multiplikasjon av brøkar
Utstyr	Kjegler
Kort beskrivelse av aktiviteten	Sette opp kjegler på en lang rekke med like stor avstand i mellom. Elevene står ved siden av hverandre ved den første kjegla. Første gangen begynne med 10 kjegler så har du 10/10. Rope ut at elevene skal hoppe 3/10 fram. Hinke 4/10 fram osv. For å gjøre det mer avansert har 15 kjegler og si hopp 1/3 fram. Dette for å bevisst gjøre de på brøk å lære og regne med, likeverdige brøker osv. Gi et regnestykke med brøk, hopp $3/15 + 5/15$ bakover for eks.
Tips!	Hatt om likeverdige brøker på forhånd

Faglig kanonball

Fra Sannidal skole

v/ Tonje Gundersen, lærer

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Utvikle, bruke og diskutere metoder for hovudrekning, overslagsrekning og skriftleg rekning og bruke digitale verktøy i berekningar
Utstyr	• Kanonballer • Kjegler • Oppgaver
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene spiller kanonball (dansk). • Når en elev blir truffet av ballen må han/hun ut av banen og løse oppgaver. • Etter oppgaven er løst er man med i spillet igjen. • Læreren er dommersjef, så om man ser at noen blir truffet lite og får jobbet lite faglig, kan man bestemme at de må komme å løse oppgaver. Dette kan f.eks gjøres ved å si: «alle med stripete genser er tatt» eller «alle med et rødt plagg er tatt».
Tips!	• Det kan være lurt å lage oppgaver med ulik vanskegrad for å treffe flest mulig i klassen. • For at elevene skal føle at de har medvirkning i aktiviteten kan man la elevene få komme med innspill til regler, og sammen bli enige. • Her kan man lage oppgaver som besvares både muntlig til voksne og skriftlig på ark. Kan brukes i alle fag.

Multiplikasjon - øve tabellen

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Rekne med positive heile tal • Automatisere den vesle multiplikasjonstabellen
Utstyr	• 1 kortstokk til kvar gruppe
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevane skal delast i grupper på to eller fire. • Fjerne knekt, dame, kong og joker frå kortstokken. • Kortstokken må delast i to like bunker. • Plasser bunkene ved sidan av kvarandre ca 10m frå der elevane står. • Elevane hentar 1 kort kvar frå kvar si bunke. Spring tilbake til utgangspunktet og visar korta til kvarandre. Fyrste mann som multipiserar verdien på korta rett, vinn korta. Slik held dei på til det er tomt for kort eller til stopp blir sagt.
Tips!	• Dersom nokon strevar med multiplikasjonstabellen er det lurt å plassere desse elevane saman slik at dei eventuelt kan bruke multiplikasjonstabellen til hjelp i starten.

Multiplikasjon, hoderegning, kvadrattall

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Hoderegning, multiplikasjon • Utvikle, bruke og diskutere metoder for hoderegning • Benytte overslagsregning
Utstyr	• Utskrift av kvadrattallene fra 1-20 og fasitark. Gjerne laminert.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Opplegget er tenkt som et stjerneløp med læreren i midten. • Elevene jobber sammen 2 og 2. De løser en oppgave og kommer svaret før de løser en ny oppgave.
Tips!	• Hver gruppe kan ha sitt eget svar ark, eller de kan komme til læreren med svarene. • Hos læreren kan de få veiledning • Kan evt. ha papir og blyant liggende som hjelpemiddel. • Bruk tid i klassen på å gjennomgå hvordan elevene har kommet frem til svarene og se på ulike måter å komme frem til samme svar.

[Se vedlegg 44: Multiplikasjon, hoderegning, kvadrattall](#)

Politi og røver

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Trene på de fire regneartene. • Øve på muntlige ferdigheter. • Trene på hoderegning.
Utstyr	• Kjegler (8-10 stk) • Vester • Ark med enkle matteoppgaver og svar. Bruk tall som er i gangetabellen, altså ikke primtall.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Sisten aktivitet. Politi og røver. • Blir elevene tatt av politi, må de gjøre matteoppgaver i fengsel for å komme ut igjen. Fengselsbetjenter sier et tall, og fangene må si tre ulike regneoppgaver som gir det samme svaret. F.eks tallet 8. Svar : $4+4$, $16-8$, 4×2, $24:3$. Det holder med 3 ulike svar.
Tips!	• Ulike fargebånd til politi og fengselsbetjenter, bytt gjerne roller mellom politi/betjenter etter hvert. • Ha relativt enkle oppgaver.

Talldetektiven

Oppgave hentet fra
mattelist.no

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Det som er utheva i kompetansemåla blir dekt i denne aktiviteten: • Samanlikne og rekne om mellom heile tal, desimaltal, brøkar, prosent, promille og tal på standardform, uttrykkje slike tal på varierte måtar og vurdere i kva for situasjonar ulike representasjonar er formålstenlege • Bruke tal og variablar i utforsking, eksperimentering og praktisk og teoretisk problemløysing og i prosjekt med teknologi og design
Utstyr	• Blyanter, en til hver gruppe. • Ark med setninger/hint og ark med tall (7 ark per gruppe). • Noe til å legge på arkene dersom det er vind (f.eks. stein).
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene skal deles i grupper på tre. Deretter skal de løpe en og en, å hente et ark med en ledetråd. Mens en elev henter ark, skal resten av gruppa gjøre en øvelse de har valgt selv (eks. knebøy, splitthopp osv.) • Når eleven kommer tilbake jobber gruppa sammen for å stryke ut de tallene som ikke stemmer med ledetråden. Når det er gjort henter en annen elev en ny ledetråd, og resten av gruppa gjør øvelser. • Det er totalt 6 ledetråder, og de skal til slutt stå igjen med et svar. Lærer går rundt og sjekker svarene for å se om de har riktig.
Tips!	• Det kan være lurt å være tilgjengelig for de elevene som synes det er vanskelig og ikke kommer i gang. Det er viktig at alle opplever mestring.

[Se vedlegg 38: Talldetektiven](#)

Måle og regne ut areal av figurer

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Velje høvelege målereiskapar og gjere praktiske målingar i samband med daglegliv og teknologi og vurdere resultata ut frå presisjon og måleusikkerheit • Forklare oppbygginga av mål for lengd, areal og volum og berekne omkrins, areal, overflate og volum av to- og tredimensjonale figurar
Utstyr	• Figurer (rette firkanter og trekantar) • Skjema til utfylling og utregning • Skrivebrett • Blyant • Linjal • Evt. kalkulator
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene beveger seg mellom stasjoner der det er plassert ut geometriske figurer (rektangler, kvadrat og trekantar). • Elevene måler og noterer ned i skjemaet det de trenger for å regne ut arealet av figuren. • Elevene regner ut arealet av figuren, og skriver ned utregning i skjemaet. • Elevene løper videre til neste figur (ledig stasjon)
Tips!	• Tegn inn hjelpelinje til høyden i trekantar (90 grader på grunnlinje). • For enklere utregning (uten kalkulator) er det lurt å passe på at målene er hele cm.

Brøk, prosent og desimaltall

Fra Gimle skule
v/ Randi Jopperud, lærer

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Gjøre om mellom prosent, brøk og desimaltall
Utstyr	Kjegler. Hvor mange avhenger av hvilken brøk du skal ha.
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Du lager en bane hvor du deler inn i ulike brøker. For eksempel i 4-deler (må ha 5 kjegler) eller 3-deler (må ha 4 kjegler). - Elevene står ved start (der hvor de første kjeglene står). - Lærer sier hvor langt de skal gå/løpe. F.eks: $\frac{1}{4}$, 50 %, 1, 66 %, 0,75 osv. - Når elevene har skjønt det, går de sammen to og to. De lager da oppgaver til hverandre, annenhver gang.
Tips!	

Forenkling av dobbeltkonsonant

Fra Borge skole

v/ Tine Vik, lærer

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Skriftlig kommunikasjon. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne mestre sentrale regler i formverk og ortografi og skrive tekster med variert setningsbygning og funksjonell tegnsetting
Utstyr	• Mange bokstavkort • Et sett med oppgaveark pr. lag, se vedleggene. Har skrevet tre ulike oppgaveark • En blyant og skriveplate pr. lag
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Del gruppa i lag, 3-4 elever pr. lag • Still opp som stafett med avstand mellom lag og bokstavkort, eller still opp i «hjørner» med bokstavkort i sentrum • Oppgaveark 1. 10 ulike anagram er skrevet på arket. Elevene skal bytte om på bokstavene, og stave ordet riktig med bokstavkortene. I tillegg til å stave skal elevene skrive på oppgavearket 2. Arket har 3 kolonner; verb, substantiv og adjektiv. Elevene skal bøye ord i tid, antall eller kjønn slik at dobbeltkonsonanten forsvinner. I tillegg til å stave skal elevene skrive på oppgavearket 3. Arket har linjer med adjektiv, verb og substantiv blandet. Elevene skal bøye ordene og plassere ord i riktig ordklasse. I tillegg til å stave skal elevene skrive på oppgavearket. • Gjennomføring: • Oppstart. Første elev på laget løper til kortene, henter for eksempel bokstaven r, løper tilbake, veksler og legger bokstaven i «boet». • Neste elev løper, henter for eksempel bokstaven å, løper tilbake, veksler og legger kortet i «boet». Neste elev løper (...) osv- til ordet er ferdig stavet • Elevene roper når ordet er ferdig skrevet, og lærer gir tilbakemelding. En elev legger alle bokstavene tilbake til sentrum. Laget starter med et nytt ord fra oppgavearket • Avslutning: Læreren bestemmer om aktiviteten avsluttes på tid, eller når alle oppgaver er besvart

Tips!

- Kan øke vanskegrad ved å ta med unntakene fra reglene
- Muntlig samtaler om forenkling av dobbeltkonsonant
- Elever kan lage oppgaver til hverandre

[Se vedlegg 12: Forenkling av dobbelkonsonant](#)

Improvisasjon

Fra Friluftsrådernes
Landsforbund

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Opptre i ulike roller gjennom dramaaktiviteter opplesning og presentasjon
Utstyr	• Konvolutter med stikkord til de ulike kategoriene • Lapper til å skrive på • Blyanter
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles inn i grupper • Hver gruppe får en konvolutt med en gitt kategori. Eks. sted, person, replikker, ulike problem, tidspunkt, værforhold • Innenfor sin kategori skriver gruppene ned stikkord på lapper • Lappene legges i konvoluttene igjen og samles inn • Hver gruppe trekker så en lapp fra hver konvolutt som skal danne grunnlaget for en presentasjon/fremføring • Gruppene øver • Gruppene fremfører etter tur
Tips!	• Lappene kan være klare på forhånd

Kreativ skriving, å ta skriving på sparket

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder • Gjenkjenne virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke noen av dem i egne tekster
Utstyr	• Papir og blyant
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Etter først å ha lest noen dikt av Jan Erik Vold og andre ville jeg ha elevene til å skrive selv, uten å være for kritiske. Målet var at de skulle se at det ble noe på papiret, at de faktisk kunne skrive et dikt! • Elevene ble delt inn i fem grupper og stilt på rekker i amfiet på skolen. På toppen av amfiet la jeg et ark og en blyant til hver gruppe. Jeg skrev et ord på hvert ark og plasserte forbokstaven til ordet nedover på en rekke så mange ganger at alle måtte løpe opp og ned to ganger. Oppgaven var å løpe opp, skrive et ord med forbokstaven og løpe ned igjen, for så å gi stafettpinnen videre til neste elev. For å få litt ekstra trening og moro la vi inn kryping på magen midt i trappa, der det er et flatt parti. Resultatet ble korte, fine bokstavedikt om fotball, håndball og andre temaer de er opptatt av, og da vi kom inn i klassen leste vi opp diktene. Noen elever springer fort, andre tenker raskt. Dette er en aktivitet der mange føler at de har noe å bidra med.
Tips!	• Man må passe på at blyanten ligger ved arket, så folk ikke springer med blyanter eller begynner å kaste blyanten til hverandre.

-
- Si at dette er en kreativ lek, og at kreative tekster handler om å våge å slippe seg litt løs, det gjør ikke noe om diktet blir litt «teit» eller rart. Dette er skrivetrening.
 - Det går an å bygge videre på diktene, bruke dem som en kladd.

Løp-Les-Fortell-Skriv. Trening på nøkkelord og gjenfortelle i engelsk

Fag: Engelsk og norsk og andre lesefag

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Identifisere og bruke ulike situasjoner og læringsstrategier for å utvide egne ferdigheter i engelsk • Bruke lytte- og talestrategier • Forstå hovedinnholdet i muntlige tekster om kjente emner • Lese og forstå ulike typer tekster av varierende omfang fra forskjellige kilder • Skrive sammenhengende tekster som forteller, gjenforteller, beskriver opplevelser og uttrykker egne meninger
Utstyr	• Skriveunderlag/skrivebrett med klype til å feste ark på • Blyant • Et oppgaveark til antallet grupper
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Legg oppgavearket i den ene enden av løpebanen • Elev nummer en løper bort, leser en setning, prøver å huske den og finne nøkkelordet/ene • Elev nummer en løper tilbake, forteller nøkkelordet/ene. En annen skriver ned • Elev nummer to løper bort og leser neste setning. Gjøres til teksten er ferdig • Oppsummering
Tips!	• Kan tilpasses småtrinn • Lurt å ha teksten linjert med nummer til de laveste trinnene for å huske hvor langt de er kommet i teksten • På eldre trinn kan man bruke avsnitt i stedet for en setning for å trene på å dra ut det viktigste i avsnittet • Fin oppgave til å bruke nøkkelordene og gjenfortelle eller skrive en kort tekst ved å bruke nøkkelordene

Engelsk på norsk

Fag: Norsk, engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Norsk: • gi eksempler på noen likheter og forskjeller mellom muntlig og skriftlig språk Engelsk: • identifisere noen språklige likheter og forskjeller mellom engelsk og eget morsmål
Utstyr	• Plakater med engelske ord i norsk språk • Svarark • Blyant
Kort beskrivelse av aktiviteten	Mange ord som brukes hyppig i ungdomsmiljøer, har engelsk opprinnelse. Denne oppgaven har som mål å gjøre elevene bevisst på den engelske opprinnelsen, og hvilke norske ord og begrep som har samme betydning. Plakater med engelske ord (f.eks. nerd, crazy, sure, cash, chill, fed-up, alright, okey, lame, cool, osv.) plasseres rundt om i terrenget. Elevene deles inn i grupper på 2-3 elever og får med seg blyant og hvert sitt svarark. Etter hvert som elevene finner de aktuelle plakater noteres det engelske ordet ned i riktig rute. I tillegg settes en forbindelsesstrek mellom det engelske ordet og det riktige norske ordet.
Tips!	I tillegg kan man samtale om: Er den norske oversettelsen dekkende, finnes andre norske synonym som kan være bedre? Hvorfor plukker vi opp engelske ord? Er det andre engelske ord vi bruker i dagligtalen? Bruker vi kanskje andre slang-ord fra andre språk? Har vi eksempler på hvordan norsk kan ha hatt innflytelse på andre språk?

Klokka på engelsk med ti-minuttere

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Forstå og bruke ordforråd til kjente emner • Uttrykke seg om enkle beregner, valuta og måleenheter I kommunikasjon om dagligdagse situasjoner • (Matte: mål etter 2. trinn) nevne dager, måneder og enkle klokkeslett
Utstyr	• 1x12-er terning og 1x6-er terning på hver gruppe • Erteposer
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Del elevene inn i grupper. Elevene løper en strekning (f.eks en lengde I gymsal) og kaster 12-er terning og 6-erterning. 12-er terningen er hele timer og 6-er terning er ti-minuttere. Dersom 12-er terningen viser 4 og 6-er terning viser 3, da er klokka 16.30. Elevene skal si hva klokka er på engelsk og en lærer skal kontrollere svaret. Er det riktig kan de ta med seg en ertepose som ligger midt i gymsalen tilbake til laget, er svaret feil løper de bare tilbake. Det laget som får flest erteposer når erteposelageret er tomt, har vunnet
Tips!	• Kan løpe to og to for å hjelpe hverandre • Kan også brukes i norsk med de minste, 1.-4.trinn

Stafett med høyfrekvente ord

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Lese og forstå ulike typer tekster av varierende omfang fra forskjellige kilder • Skrive sammenhengende tekster som forteller, gjenforteller, beskriver opplevelser og uttrykker egne meninger. • Forstå og bruke engelske ord, uttrykk og setningsmønstre knyttet til egne behov og følelser, dagligliv, fritid og interesser • Bruke noen vanlige småord og enkle stave- og setningsmønstre
Utstyr	• Kort med høyfrekvente ord • Et sett for hver gruppe • En boks til hver gruppe
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Hvert lag har en oppleser. Denne kan man rullere på, evt. når lærer blåser i fløyta • Oppleser står i andre enden av løpebanen • En og en eller to og to løper bort til oppleser. Der hører den/de et ord. De skal stave og si ordet på norsk • Er det riktig, skal ordet ned i boksen på bakken. Er det feil, må de få fasiten og kortet havner bakerst i bunka • Hold på til bunka er tom
Tips!	• Kan brukes med staving av ord og med betydningen på norsk • Elevene kan løpe to og to • Opplegget virker i norsk med høyfrekvente ord • Opplegget kan også brukes i matematikk, med gangetabellen • Se www.highfrequencywords.org

Setningsbygning, engelsk 5-7. trinn

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke grunnleggende mønstre for rettskriving, ordbøying, setnings- og tekstbygging i produksjon av tekst • Uttrykke seg på en kreativ måte inspirert av ulike typer
Utstyr	• Kurver • Lapper med ulike ord fra ulike ordklasser • Ark, blyant, skrivematte
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Fordel ordklassene i ulike kurver • Du bestemmer hvor lang tid de får til å samle ord • Når tida er ute, skal de lage setninger med orda de har • Skrive de ned først på engelsk også oversette til norsk
Tips!	• Sett av god tid, da rekker de å lage flere setninger

[Se vedlegg 13: Setningsbygning](#)

Gloser til tekst

Fra Tveten ungdomsskole
v/ Sandro Occhipinti, lærer

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner
Utstyr	• Kritt • Terning • Gloser – laminerte A4 ark med tall på baksiden fra 0-10.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Del klassen opp i grupper på 4. Gå ut. • Gi hver gruppe et kritt hver. Hver gruppe skal lage 9 ruter på bakken med kritt. Nummerer rutene fra 1-9. • Legg ut glosene i midten / foran gruppene 11 stk totalt. Hver glose har et nummer fra 0-10. Legg en terning noen meter fra hver gruppe • Fra hver gruppe skal en løpe frem og kaste terningen. Det nummeret de får på terningen er glosen som skal sjekkes. En fra gruppa løper inn i midten og ser hva glosen sier/ memorer det, løper tilbake til gruppen med det. Gruppa diskuterer og løper til lærer og sier hva glosen er på norsk/engelsk. Klarer gruppa ordet kan de kryssa av det aktuelle nummeret i rutenettet sitt. Gruppa gjentar • MEN, det er kun lov for en person å kaste EN gang. Kaster de et nummer de allerede har må de løpe tilbake og nestemann må prøve et nytt kast. Får man KRONE kan gruppen velge tall selv. • Førstemann å fylle ut alle de 9 rutene.
Tips!	

Stjerneoppgave

Fag: Geografi

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Sammenligne likheter og forskjeller mellom land i Europa og land i andre verdensdeler
Utstyr	• Tusj til lærer. • Ark med spørsmål og svaralternativer. • Klyper til å henge opp oppgavene.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene skal deles i grupper på to og to. • De løper/går til spørsmålene, finner ut om det er a,b eller c. Kommer tilbake til lærer og sjekker svaret. Da må de også huske svaret ikke bare a, b eller c. • Første laget som har kryss i alle ruter, har vunnet.
Tips!	• Stå under tak dersom det regner. • La elever som strever med lesing eller har fysiske utfordringer hjelpe til å henge opp oppgavene. • De kan også få stå med en fasit.

[Se vedlegg 36: Stjerneoppgave](#)

Refleksjonsoppgaver om flukt

Fag: Samfunnsfag

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Diskutere samfunnsfaglige tema med respekt for andre sitt syn, bruke relevante faguttrykk og skille mellom meninger og fakta •
Utstyr	• Oppgaveark • Skrivebrett, blyant og viskelær. • Klyper til å henge opp oppgavene. •
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Dele elevene inn i grupper på 2-3. • Henge spørsmålene i riktig rekkefølge. • Be elevene gå runden og hente alle 6 diskusjonsoppgavene. • Velge 3 oppgaver som de svarer på. • Samle alle sammen til slutt og høre hva de har kommet fram til. •
Tips!	• Samle klassen et sted de er vant til og samles. • Lese spørsmålene høyt på forhånd. • •

[Se vedlegg 43: Grubleoppgaver til flukt](#)

Morsmålsdagen

Fra Borge skole

v/ Tine Vik, lærer

Fag: Samfunnsfag, norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Prinsipper for skolens praksis 3.1 Et inkluderende læringsmiljøKunnskapsutveksling med mennesker i alle aldre og fra ulike steder i verden gir elevene perspektiver på egen læring, dannelse og identitet og viser verdien av samarbeid på tvers av språklige, politiske og kulturelle grenser.
Utstyr	• A4 ark med land og hovedstad • Land og hovedsteder i Europa: http://www.askbasen.no/fysiskaktivlaering#aktivitetsbasen/aktivitet/58aa1dee0b2d44420cabdf74/ Jeg har supplert kortene fra Ask-basen med de ulike nasjonalitetene på skolen vår, og har skrevet landet på norsk og engelsk (Tyskland/Germany).
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Levende memory Mål: Hvor raskt klarer du/dere å koble land og hovedstad? Forberedelse: Alle kortene med hovedsteder og land er adskilt liggende på hvert sitt sted. Du bestemmer avstanden. Beskrivelse: På signal henter elevene hvert sitt kort, kobler kort og står parvis, og lærer og elever vurderer sammen resultatet før kortene blir lagt tilbake.....ny omgang

Tips!

- Koble flere kjennetegn som for eksempel «Hei», flagg eller andre ting til det aktuelle landet.
- La elevene ta med ting fra ulike land hjemmefra, og lage en utstilling i fellesskap.
- Hvert par må stå i en rokking.
- Samme tema, men stafett.
- Elevene må finne hverandre uten å bruke stemmer.

[Se vedlegg 42: Morsmålsdagen](#)

Begreper i mat og helse

Fag: Mat og helse

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☐ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• følge oppskrifter • lage trygg og ernæringsmessig god mat, og forklare kva plass dei ulike matvaregruppene har i kosthaldet
Utstyr	• Et stort ark med bilder av redskaper og utstyr til et kjøkken • En konvolutt med mange ord og begreper det er bilde av på det store arket • En fasit
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Del i lag, ikke flere enn 4 på hvert lag. • Laget har bildet et sted, og ordene et annet sted. La to sammen løpe og hente et ord av gangen. De løper tilbake til gruppa og prøver å plassere ordet på riktig bilde. De to andre løper og henter neste ord. • La leken pågå en stund. Fint hvis alle får tid nok til å få hentet alle ordene. • Heng en fasit et helt annet sted, som det er lenger å løpe til. Poengter at elevene får minuspoeng ved feil. På den måten er de motivert til å ta den lengre løpeturen for å sjekke fasiten flere ganger. De kan ikke ta med seg noe til fasiten, men må huske hva ordet var.
Tips!	• Fin aktivitet ved oppstart på skolekjøkkenet. • Mange lapper, vær obs på vind!

Begreper knyttet til kristendom

Fag: KRLE

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Forklare særpreget ved kristendom og kristen tro som livstolkning (i forhold til andre tradisjoner: likhetstrekk og grunnleggende forskjeller)
Utstyr	• Kjegler for å markere hvert lags base, og ved hente-feltet. • Whiteboard-tusjer – 1 per gruppe • Kolonne-skjema – 1 per gruppe • Begrepsplakat – 1 per gruppe
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Grupper på 3-5 elever. Hver gruppe får hvert sitt skjema som de har i sin base, en tusj, og en plakat med begreper i «hente-feltet» sitt (merka med kjegle med samme farge som basen). En og en elev løper fram og velger et begrep som hen markerer med tusj, husker, løper til bake til gruppa og forteller. Gruppa skal så plassere i riktig kolonne i skjemaet. Fortsett til alle begreper er plassert
Tips!	• Kan brukes som oppfriskning når man starter med emnet, eller som oppsummering underveis • Kan tilpasses inne / ute ift plass og vær • Elevene som venter kan gjøre øvelser, f.eks spensthopp eller planke • Elevene velger selv hvilket begrep de skal huske – trenger ikke ta det neste på lista (tilpasning)

[Se vedlegg 19: Begreper i kristendommen](#)

Undervisningsopplegg 8.–10. trinn

– sortert etter fag

Virkemidler – «Memory»

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Gjenkjenne virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke noen av dem i egne tekster
Utstyr	«Papirbrikker» der ett og ett virkemiddel står forklart (forklaring på hva f.eks ironi er) «Papirbrikker» med ett og ett virkemiddel på (f.eks. ironi) - Evt. kjegler for å markere hvor elevene skal stå (eller benytt langsiden i bingen, så slipper du å bruke kjegler)
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Deler elevene inn i lag på 4 - Alle «brikkene» ligger i en haug 10-15 meter unna laget - På klarsignal fra lærer skal to og to løpe opp til «brikkene» og sette sammen ett virkemiddel (forklaring + svar/ rett virkemiddel) - Når elevene har klart å sette sammen ett virkemiddel, løper de tilbake og veksler med de to andre på laget - Om å gjøre å for laget å sette sammen alle virkemidlene riktig - Når alle virkemidlene er satt sammen, er gruppa ferdig (forklaring + svar/ rett virkemiddel)
Tips!	- Bør lamineres og legges i «sett», slik at det er lett for neste lærer å ta i bruk aktiviteten - Kan også være lurt å legge ved en fasit, slik at læreren lett kan sjekke om elevene har gjort riktig

[Se vedlegg 4: Virkemidler – «Memory»](#)

Stikkball med bøying av substantiv på nynorsk

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke grammatiske begreper til å sammenligne nynorsk og bokmål • Skrive kreative, informative, reflekterende og argumenterende tekster på hovedmål og sidemål med begrunnede synspunkter og tilpasset mottaker, formål og medium
Utstyr	• Tre myke baller • Fem ark med hovedregel for bøying av substantiv på nynorsk
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Man spiller stikkball. To elever eller læreren skal stå på sidelinjen og si «hankjønn», «hokjønn» eller «inkjekjønn» når en elev kommer bort. Når en elev blir truffet, skal hun svare riktig på hvordan for eksempel hankjønnsordet blir bøyd på nynorsk. Hvis hun ikke klarer det skal hun gå bort til en av «fasitene» som ligger litt bortenfor, finne svaret der og løpe tilbake til den som spurte og si det riktige svaret. Da er hun «fri»
Tips!	• Avhengig av hvor mange elever man er, varieres antall baller og antall personer på sidelinjen • Denne leken kan gjøres med svake og sterke verb også • Minoritetsspråklige elever kan for eksempel øve seg på vanlig bokmål. Det avhenger av hvor mye norsk de kan. De kan også øve seg på alfabetet ved å for eksempel si den neste bokstaven i alfabetet. Dette kan avtales med den enkelte

Norsk, litterære virkemidler

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Gjenkjenne virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke noen av dem i egne tekster						
Utstyr	- Ark med ulike virkemidler som klippes ut - Ark med ulike forklaringer og eksempler på virkemidler som klippes ut (Legger ved mitt eksempel, men jeg anbefaler at klassen har jobbet med dette på forhånd og laget felles definisjoner, forklaringer og eksempler) - Velg om det lamineres eller ikke. Jeg varierer- da jeg bruker klassens definisjoner og eksempler og ikke en standard mal som jeg bruker hver gang. - Slik ser arket ut, men med flere rader <table border="0"> <tr> <td>• Kontrast</td><td>• (beskrivelse, forklaring/ eks.)</td></tr> <tr> <td>• Gjentakelser</td><td>• (beskrivelse, forklaring/ eks.)</td></tr> <tr> <td>• Metafor</td><td>• (beskrivelse, forklaring/eks.)</td></tr> </table>	• Kontrast	• (beskrivelse, forklaring/ eks.)	• Gjentakelser	• (beskrivelse, forklaring/ eks.)	• Metafor	• (beskrivelse, forklaring/eks.)
• Kontrast	• (beskrivelse, forklaring/ eks.)						
• Gjentakelser	• (beskrivelse, forklaring/ eks.)						
• Metafor	• (beskrivelse, forklaring/eks.)						
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Deler inn i grupper med 3-4 stk. på hver gruppe - Gruppen får deretter de ulike forklaringene på virkemidlene, som de kikker på og fordeler på en pult eller der hvor de har en base ute f.eks. - De ulike virkemidlene legges en annen plass i bygningen, ute på en base, i postkasser eller hvor det passer seg ift, plassen dere bruker - Selve oppgaven løses ved en type stafett- hvor en og en henter virkemiddel-lappen, eksempelvis «KONTRAST» og finner beskrivelsen som passer når de kommer tilbake til gruppen. Gruppen skal finne svaret sammen, før neste løper ut og henter neste, osv. - Lærer står og hjelper til om de står fast- kan hinte noe om det trengs ☺ - Når alle lappene er sortert, så tar vi en felles gjennomgang i klassen						

[Se vedlegg 5: Litterære virkemidler](#)

Norsk, kommaregler

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Uttrykke seg med et variert ordforråd og mestre formverk, ortografi og tekstbinding
Utstyr	• Ark med ulike setninger som er skrevet uten komma. Velg setninger med kommaregler som du vet klassen trenger å jobbe med. • 12 setninger er ofte passe. • Klyper/ dokumentmapper e.l nok til en til hver gruppe. • En blyant og et ark til hver gruppe
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Deler inn i grupper med 3-4 stk. på hver gruppe • Plasserer dokumentmappene med setninger et gitt sted, hvor de skal løpe til • Løses som en stafett, hvor en og en løper til arket og leser setningen, memorerer, for så å løpe tilbake til gruppa og fortelle setningen. Setningen skal skrives ned og komma skal plasseres når de er enige i gruppa, også løper neste • Fortsetter til alle setningene er skrevet ned • Felles gjennomgang, med evt. repetisjon av regelen/reglene
Tips!	• Jeg bruker de heftene fra «Kontekst», som har oppgaver til de ulike kommareglene. Da kan man bare kopiere opp setninger, og du trenger ikke lage de selv • Lurt å variere løpingen med hink, hopp i par, elefanhopp, hoppetau osv.

[Se vedlegg 14: Kommaregler](#)

Trening på nynorsk ordliste på nett

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetanse-mål	Nynorsk
Utstyr	- Lapper med bokstaver - En iPad per gruppe med nynorsk ordliste, for eksempel https://ordbok.uib.no/perl/ordbok.cgi?OPP=&nynorsk=+&ordbok=nynorsk
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Elevene ble delt i lag på 4-5 elever. Sprang en og en (etter hvert to og to) og hentet lapper med bokstaver på. - Ved signal begynte de å lage «scrabble» med bokstavene sine, ordene skulle være på nynorsk. - De fikk bruke nynorsk ordliste på iPad for å sjekke om orda var godkjente på nynorsk - På et tidspunkt fikk gruppene anledning til å bytte ut bokstaver (ca to minutter, måtte springe med en og en bokstav) - Lærer godkjente og telte antall ord.
Tips!	Vær grundig i gjennomgangen på forhånd ;-)

Stjerneorientering om nyromantikken og Knut Hamsun

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster • Delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon
Utstyr	• Ni oppgaver, spredd utover skolegården eller annet område • Et ark med ni avkryssingsfelter til hver gruppe
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene går i grupper og skal finne alle de ni postene. Etter hver post skal de tilbake til lærer og avgi svar, og får et kryss på arket hvis svaret er rett. Postene kan tas i hvilken som helst rekkefølge.
Tips!	

[Se vedlegg 28: Stjerneorientering om nyromantikken og Knut Hamsun](#)

Ordforklaring med Alias

Fra Grasmyr ungdomsskole

v/ Ida Bie, lærer

Fag: Språkfag (her: norsk & engelsk)

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Norsk: • uttrykke seg med et variert ordforråd og mestre formverk, ortografi og tekstbinding Engelsk: • bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk • forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner • uttrykke seg med flyt og sammenheng tilpasset formål og situasjon
Utstyr	• Alias (eller andre kort med ord eller bilder) • Evt. kjepler for å markere hvor elevene skal stå (eller benytt langsiden i bingen, så slipper du å bruke kjepler)
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Deler elevene inn i lag på 5 • En av elevene på laget skal stå 10-15 meter unna de to andre med ett kort i hånden • På klarsignal fra lærer skal to av de andre elevene på laget løpe opp til eleven med kortet og gjette hvilket ord som er riktig (eleven med kortet forklarer helt til de to andre på laget klarer å gjette riktig) • Når elevene har klart å gjette riktig ord løper de tilbake og veksler med de to andre på laget • Om å gjøre å for laget å gjette alle ordene på kortet
Tips!	• Kan også kjøres med et lag på 3 elever, ved at eleven løper opp alene for å gjette i stedet for å gjette sammen med en annen elev

Ordklassebingo

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.- 4. klasse ☐ 5.-7. klasse ☒ 8.-10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Identifisere og sette navn på de ulike ordklassene. Forklare hva som kjennetegner de ulike ordklassene • Bruke grunnleggende kunnskap om formverket: Bøye substantiv, gradbøye adjektiv, bøye noen verbgrupper og bruke pronomen
Utstyr	• Laminerte bingoark med alle ordklasser • Minimum 25 ordklassekort til hvert bingoark • Evt. aktivitetshjul som kan brukes hvis man ønsker
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles inn i grupper og får utdelt hvert sitt bingoark. En og en elev løper frem til ordklassekortene og tar med seg ett kort til gruppen. Gruppen plasserer det på riktig felt og sånn fortsetter det til en gruppe får bingo (loddrett, vannrett, diagonalt og hele brettet)
Tips!	• Ved å bruke et aktivitetshjul med spinner, kan man f. eks legge til ulike måter å komme seg tilbake på. Eleven må spinne hjulet etter valgt kort, og må f. eks. hoppe tilbake til gruppen • Ordklassekortene kan brukes på flere måter både i en gymsal, ute og i klasserommet, som stafetter, bøyingsformer osv.

[Se vedlegg 15: Ordklassebingo](#)

Språkutvikling

Fra Grenland friluftsråd
v/ Magnus Ripegutut Vik, prosjektleder

Fag: Norsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Gjøre rede for noen kjennetegn ved hovedgrupper av norske talemål
Utstyr	- Observasjonsskjema - Skrivesaker
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Gjør en avtale og dra ut på ekskursjon til nærmeste barnehage. Vær sammen med barnehagebarna i lek ute. Lek med dem, snakk med dem, observer og noter! - Elevene kan gjerne jobbe sammen i par, slik at den ene noterer mens den andre engasjerer barnehagebarnet. Del gjerne inn i grupper, og la hver gruppe være ansvarlige for ett spesielt alderstrinn. Skriv inn eksempler på ord og setningsbruk fra barn i den aktuelle alder. (Eksempler - Se vedlagt observasjonsskjema) 1 år (pludreramser, et par ord) 2 år (2-3 ords setninger, forståelse for at hver gjenstand har et ord, hva er det-spørsmål) 3 år (3-4 ords setninger, enkle tidsbestemmelser, bruk av personlig pronomen (jeg, han/hun)) 4 år (språklig aktiv periode, overdrivelser, rike språklige bilder, ordleker) 5 år (4-5 ords setninger, språk og aktiviteter kan kombineres) 6 år (lengre og mer kompliserte meninger, økt interesse for lest og skrevet språk) - Når observasjonen er gjennomført (ca. en undervisningstime) må elevene se på observasjonene sine og forberede seg på å legge det frem for klassen. Når gruppene har gjort dette kan klassen se på forskjellene og likhetene mellom de ulike aldersgruppene.
Tips!	- Det kan være lurt å ta dette i forbindelse med ordklasser, slik at elevene har dette friskt i minnet når de skal observere. - Dette er en god mulighet for tilpasset opplæring; elever som er praktiske av seg har en god mulighet til å engasjere

	barnehagebarna i lek mens andre observerer (aktivt eller i bakgrunnen). Man må gjerne bytte på rollene underveis.
--	---

[Se vedlegg 48: Språkutvikling](#)

Begreper innen de fire regnearter

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Begreper innenfor de 4 regnearter
Utstyr	4 kjegler merket A (addisjon), S (Subtraksjon), M (multiplikasjon) og D (divisjon) - Laminerte ark i ulike farger med begreper. F.eks. 20 stk til hvert lag
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Del elevene inn i lag og hvert lag får sin farge på de laminerte arkene - Gi dem noen minutter til å gå gjennom arkene og diskutere hvilken regneart som hører til. F.eks. hvis det står «DIVIDEND» på arket, så skal det plasseres ved kjeglen D for divisjon. - Alle ark legges i «uorden» med teksten ned midt mellom elevene og kjeglene - Aktiviteten er en stafett hvor en og en elev løper frem, plukker opp en lapp, løper til den regnearten (kjegla) de mener er riktig og legger fra seg lappen der før de løper tilbake til gruppa og veksler. - Laget som blir først ferdig får 5 bonuspoeng hvis det er 5 lag, neste får 4 bonuspoeng o.s.v. - Når alle er ferdig, går vi gjennom ved hver kjegle og teller de som er riktige. Alternativt kan man gi minuspoeng for feillagte ark. - Fordelen med denne aktiviteten er at det blir lite synlig hvem som gjør feil.
Tips!	- Aktivitet gjøres inne dersom det er mye vind eller nedbør. - Kan være lurt å sørge for at det er minst 1 elev på hvert lag som er sterk på begreper. - Aktiviteten egner seg best til repetisjon

Brøk

Fra Sannidal ungdomsskole

v/ Maria Wiik, ressurslærer

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Rekne med brøk (...)
Utstyr	• Kladdebok eller ark til å regne på • Blyant • Brøkoppgaver fra læreboka som er kopiert på et stort ark som henger ute på veggen
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene blir delt inn i grupper på tre og skal sitte ved en pult når de regner • En elev løper ut og skriver av en oppgave og tar den med inn til gruppa for å regne. Når en elev kommer inn til gruppa løper en annen ut. Da vil det til enhver tid være en elev som løper på gruppa og to som sitter sammen og regner • Lærer går rundt i klasserommet og snakker med elevene om hva de gjør
Tips!	• Dette kan brukes som en måte å sjekke leksa. Da får en sjekket om elevene forstår hva de gjør • Elevene kan sitte ute eller inne å jobbe • Elevene kan enten ha med seg et ark ut når de leser oppgaven eller de kan prøve å huske det

Vinkelstafett

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Geometri - utføre, beskrive og grunngje geometriske konstruksjonar med passar og linjal og dynamisk geometriprogram Måling - gjere overslag over og berekne lengd, omkrins, vinkel, areal, overflate, volum, tid, fart og massetettleik og bruke og endre målestokk
Utstyr	- Ark med vinkler, gjerne laminert. Bruk whiteboardtusj til svar - Gradskive - Evt. blyant dersom oppgavene ikke laminerer - Skriveunderlag
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Elevene deles inn i grupper på 4-6 - Lag oppgaver med vinkelmåling (kopier fra matematikkboka). En kopi til hvert lag. - En på laget springer og måler en vinkel på arket, og skriver ned svaret ved vinkelen. De kan selv velge hvilken av vinklene de vil måle.
Tips!	- Lag gjerne en fasit som kan deles ut, slik at de kan kontrollere svarene sine selv (vurdering for læring). - Variasjon: Bruk tavlegradskive og store ark med vinkler. - Lag vinkler større enn 180 grader for å utfordre elevene. - Øve på vinklemåling i klasserommet i forkant, så alle kan oppleve mestring

Statistikk - gjennomsnitt, median, typetall og variasjonsbredde

Fag: Matematikk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Ordne og gruppere data, finne og drøfte median, typetal, gjennomsnitt og variasjonsbreidd, presentere data, med (...) digitale verktøy (...)
Utstyr	Ute: • Stoppeklokke • Klasseliste Inne: • Blyant • Kladdebok • PC
Kort beskrivelse av aktiviteten	Ute: • Elevene skal løpe så mange lengder som mulig på 10.min. (Eks: Frem og tilbake over skoletomta.) Læreren står med klasselista og krysser av på antall runder for hver elev. Inne: • Alle går inn i klasserommet. Læreren skriver opp på tavla/smartboard: Antall runder som ble løpt (for hver elev, uten å si hvem som løp hvor mange runder). • Elevene skal regne: Gjennomsnitt, median, typetall og variasjonsbredde. – Samtale om dette. • Enten samme time eller seinere, kan elevene lage frekvenstabell i Regneark, så lage stolpediagram og/eller sektordiagram.
Tips!	• Siden det er læreren som står med klasselista trenger ikke elevene å vite hvor mange lengder de andre elevene løper. • Evt. Elevene kan selv telle runder og si det til lærer.

Gloseøving – A Fresh Start

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk • Forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner
Utstyr	• Svarskjema til x antall grupper + skrivebrett • Blyanter • Laminerte kort med engelske gloser, hvor bokstavene er stokket om
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles i grupper på 3-4 elever • Hver gruppe får svarskjema på skrivebrett + blyant • Gruppene står ved en «startstrek» • Kort med gloser strøs på bakken et stykke fra • En fra hver gruppe løper, henter et kort, løser oppgaven alene eller i gruppa. Ett av gruppemedlemmene skriver det riktige svaret på svarskjemaet • Alle bytter på å løpe og skrive, til alle glosene er på plass/tida er ute
Tips!	• Kortene er nummerert, slik at (hvis elevene skriver glosen ved riktig nummer i svarskjemaet) det blir lettere å rette for læreren etterpå

[Se vedlegg 22: Gloseøving, A fresh start; glosekort, svarskjema og fasit](#)

Gloseøving 2 – A Fresh Start

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk • Forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner
Utstyr	• Svarskjema (timeplan) til x antall grupper + skrivebrett. • Blyanter • Laminerte kort med beskrivelse av ulike fag og tidspunkt.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles i grupper på 3-4 elever • Hver gruppe får svarskjema på skrivebrett + blyant • Gruppene står ved en «startstrek» • Kort med forklaringer strøs på bakken et stykke fra • En fra hver gruppe løper, henter et kort, løser oppgaven i gruppa • Ett av gruppemedlemmene skriver det riktige svaret på svarskjemaet • Alle bytter på å løpe og skrive, til alle fagene er på plass/tida er ute
Tips!	• Her får elevene repetert klokkeslett, ordenstall, ukedager og skolefag

[Se vedlegg 23: Gloseøving 2- A fresh start; svarskjema/timeplan, fasit og kort til laminering](#)

Essay - Linking Words

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk • Velge og bruke ulike lese- og skrivestrategier tilpasset formålet • Forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner • Bruke sentrale mønstre for rettskriving, ordbøying, setnings- og tekstbygging i produksjon av tekst
Utstyr	• Laminert tekst med tydelige bindeord, kuttet opp i avsnitt • Baksiden har en farge
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Hvert lag får en farge som tilhører dem • Essayet er kuttet opp i avsnitt, og ligger i andre enden av rommet med skriften opp • En fra hvert lag løper og trekker et avsnitt. Hvis du trekker «din» farge, kan du ta med avsnittet tilbake til laget, hvis ikke må du løpe tomhendt tilbake • Når alle avsnittene er hentet, skal teksten pusles sammen
Tips!	• Kopier teksten i tilfeldig rekkefølge, hvis ikke vil elevene bare pusle teksten ettersom hvordan det er kuttet • Utover puslingen, og begrunnelse for dette, kan man samtale om innhold og struktur

[Se vedlegg 29: Essay - Linking Words](#)

Gloseøving – Relations (*Summer Nights and Ex Poser*)

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk • Forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner
Utstyr	• Blyanter, en til hver gruppe. • Ark til å fylle inn og oversette gloser. • A3-ark med alle glosene skrevet på engelsk
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Klassen deles inn i lag bestående av 3 elever • Hvert lag får utdelt et A4-ark med rubrikker hvor de skal fylle inn med gloser fra tekstene vi har jobbet med på skolen. I tillegg så skal ordene oversettes til norsk. • En fra hver gruppe løper frem og ringer rundt en av glosene som står skrevet på A3-arket. Løper tilbake til gruppa, sier ordet til «nestemann», som skriver ned ordet på engelsk og oversetter det til norsk. Deretter løper denne eleven frem, ringer rundt et nytt ord, løper tilbake osv. Det er lov å hjelpe hverandre både med å skrive ordet riktig og oversette det til norsk. (RUN – TALK – WRITE -TRANSLATE) • Etter endt tid; så får gruppa i oppgave og sjekke ordene sine med «fasiten». De gir seg selv et poeng for riktig skrevet ord på engelsk, og et poeng for riktig oversettelse. Her får de også mulighet til å repetere og merke seg de ordene de bør passe litt ekstra på. Beste gruppe vinner!
Tips!	• Det kan være lurt å være tilgjengelig for de elevene som strever med staving. Det er viktig at alle opplever mestring. Oppfordre til å bruke hverandres styrker innad på gruppa og hjelpe hverandre der det trengs.

[Se vedlegg 31: Gloseøving – Relations \(*Summer Nights and Ex Poser*\)](#)

Concord

Fra Holla 10-årige skole

v/ Jane Lindheim, lærer

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk • Forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner • Bruke sentrale mønstre for rettskriving, ordbøying, setnings- og tekstbygging i produksjon av tekst
Utstyr	• Blyanter, en til hver elev eller gruppe. • Ark til å skrive ned svar/notater. • A4-ark med oppgavesetninger, hvor elevene må ta stilling til to svaralternativer.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Etter å ha repetert regelen for CONCORD/ Subject-verb-agreement, får elevene i oppgave å løpe rundt i skolegården for å løse de ulike postene som er lagt ut. • Elevene finner en post hvor det står skrevet en engelsk setning, hvor eleven får to svaralternativer. Eleven tar stilling til hvilket svar som er riktig – løper tilbake til lærer og forteller på engelsk hva som er riktig svar og hvorfor. • Hvis svaret er feil, får lærer og elev mulighet til å forklare ytterligere regelen, samt rette opp i misforståelser. Eleven løper til neste post og løser oppgavene på samme måte. • Elevene kan enten jobbe individuelt eller i par/liten gruppe.
Tips!	• Det kan være lurt å være tilgjengelig for de elevene som strever med språket. Det er viktig at alle opplever mestring. Oppfordre til å bruke hverandres styrker innad på gruppa og hjelpe hverandre der det trengs.

[Se vedlegg 32: Concord](#)

Forklare bevegelser/bilder/former

Fag: Engelsk (tysk, spansk, fransk)

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Uttrykke seg med flyt og sammenheng tilpasset formål og situasjon • Bruke sentrale mønstre for uttale, intonasjon, ordbøying og ulike setningstyper i kommunikasjon
Utstyr	• Eventuelt bilder/former som skal tegnes, ark og blyant
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene jobber i par. • En elev (1) sitter/står med ryggen mot læreren med øynene lukket, en annen elev (2) ser læreren. • Læreren gjør en bevegelse, og elev (2) skal forklare den til elev (1) som skal få til den samme bevegelsen.
Tips!	• Eksempler på bevegelser - Hinke - Vifte med armene - Disco-dans - Hode, skulder, kne og tå - Løpe fort på stedet • Alternativer: - Elev (1) ser en tegning/form på smartboarden, og skal forklare denne til elev (1) som skal tegne det samme. - Legg inn aktiviteter mellom hver forklaring

Innhenting av informasjon

Fag: Engelsk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Velge ulike digitale ressurser og andre hjelpemidler, og bruke dem på en selvstendig måte i egen språklæring • Bruke digitale verktøy og formkrav for informasjonsbehandling, tekstproduksjon og kommunikasjon • Kjenne til personvern og opphavsrett og velge og bruke innhold fra forskjellige kilder på en etterprøvbar måte
Utstyr	• Chromebook • Eventuelt utstyr du trenger til de aktivitetene du velger
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene jobber i par • De har hver sin Chromebook, med tilgang til samme dokument • Den ene sitter inne i klasserommet, mens den andre blir med lærer ut. • Ute får elevene ulike aktiviteter for hver gang, før de får et ord som skal googles. • Når elevene kommer inn igjen forklarer de ordet til partneren sin uten å si ordet (f.eks the biggest country in the UK) • Deretter finner begge informasjon og begynner å skrive inn i dokumentet. • Etter en stund tar læreren med seg den andre eleven ut og slik fortsetter det. • Den eleven som sitter inne fortsetter å skrive i dokumentet.
Tips!	• Eksempler på aktiviteter - Spenst hopp, knebøy, løpe rundt skolebygget, stafett, hoppe tau

Ask, answer and become smart

Fag: Engelsk, språkfag

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk • velge og bruke ulike lytte- og talestrategier tilpasset formålet • forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner • uttrykke seg med flyt og sammenheng tilpasset formål og situasjon • uttrykke og begrunne egen mening om forskjellige emner • innlede, holde i gang og avslutte samtaler om forskjellige emner ved å stille spørsmål og følge opp innspill • bruke sentrale mønstre for uttale, intonasjon, ordbøying og ulike setningstyper i kommunikasjon • forstå og bruke ulike uttrykk for tall og andre data i kommunikasjon • beskrive og reflektere over situasjonen til urfolk i engelskspråklige land • samtale om og formidle aktuelle og faglige emner
Utstyr	• Lapper med spørsmål • Et angitt område (klasserom, uteområde, gymsal, base...)
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene får utdelt hver sin lapp hvor det står skrevet et spørsmål knyttet opp til et aktuelt tema. I dette tilfellet «Indigenous Peoples» • Elevene blir bedt om å bevege seg rundt i klasserommet og stoppe opp og stille hverandre spørsmål. Når begge elevene har stilt og besvart hverandres spørsmål, så bytter de «lapp» går videre og finner en ny samtalepartner. • Det er om å gjøre å få stilt og besvart så mange spørsmål som mulig innenfor den angitte tiden. • Det går fint an å besvare samme spørsmål flere ganger med ulike medelever. • Elevene skal ikke kommentere på hverandres svar, men kun svare så kort og presist som mulig. • Læreren kan avslutningsvis samle inn alle spørsmålskortene og ta en felles gjennomgang i plenum.

Tips!

- Elevene kan selv være med på å utvikle spørsmålene på forhånd.
- For å få inn mer bevegelse, så kan f.eks. elevene utføre et visst antall repetisjoner av en gitt bevegelse mellom hver gang de bytter samtalepartnere. F.eks. 5 push-ups, høye kneløft, armbøyninger, knebøy, eller bevege seg rundt på forskjellige måter.

[Se vedlegg 40: Ask, answer and become smart](#)

Aktivitet med faguttrykk og bilder fra verdensreligionene

Fag: KRLE

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Kanskje ingen direkte, men kan brukes til repetisjon, og det å kunne forklare særtrekkene til de ulike verdensreligionene
Utstyr	- A4 ark med verdensreligionene til hver gruppe - Mange kort med faguttrykk/bilder fra de ulike verdensreligionene
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Elevene deles i grupper (2-4 i hver gruppe) - En og en elev fra hver gruppe skal løpe til et område hvor man finner fagbegreper som hører hjemme i en bestemt religion - Elevene skal deretter kommer tilbake til gruppen for så å plassere kortet i riktig verdensreligion. Hver gruppe har altså a4 ark foran seg med de ulike verdensreligionene - Når kortet er plassert starter nestemann i gruppa osv.
Tips!	Alt bør lamineres

[Se vedlegg 6: Aktivitet med faguttrykk og bilder fra verdensreligionene](#)

Etikk og moral

Fag: KRLE - valg og verdier

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	- Gjøre rede for begrepene etikk og moral og bruke etisk analyse med utgangspunkt i grunnleggende etiske tenkemåter - Presentere noen betydningsfulle filosofer og diskutere deres ideer
Utstyr	- Mobiler - Appen Fotspor
Kort beskrivelse av aktiviteten	- Dette er en orienteringsaktivitet. 1. Natursti: Elevene får opp en post i appen, går til denne posten og et spørsmål dukker opp. Deretter popper det opp en ny post 2. Åpne poster: Her fungerer appen som stjerneorientering, dvs at elevene må innom lærer for å sjekke svar mellom hver post
Tips!	- Svarene kan enten skrives på mobilen eller på ark - Dersom man bruker stjerneorientering er det veldig oversiktlig å bruke skrivebrett med rutenett

Fleip eller fakta – katolsk og ortodoks kristendom

Fag: KRLE

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Forklare hovedtrekk ved romersk-katolsk, ortodoks og protestantisk kristendomstradisjon
Utstyr	• Ark med «rett» eller «feil» • Fluesmekkere
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Lærer leser en og en påstand. En elev fra hver gruppe løper fram og slår på «rett» eller «feil»
Tips!	• Gruppeinndeling og forklaring, samt gjennomgang av fasiten bør skje i klasserommet 😊

[Se vedlegg 27: Fleip eller fakta- katolsk og ortodoks kristendom](#)

Filosofi – å undre seg, å tro, å tenke

Fag: KRLE

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Presentere noen betydningsfulle filosofer og diskutere deres ideer (10.trinn) • Forklare hva filosofi og etikk er (7.trinn) • Fortelle om Platon og Aristoteles og diskutere noen av deres ideer (7.trinn)
Utstyr	• Blyanter, en til hver gruppe. • Ark med begreper / ord – et til hver gruppe (på plate) • Ark med beskrivelser, forklaringer – en til hver gruppe (på plate) • Terninger – en per gruppe • «Terningen befaler»-kort
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene skal koble sammen ord, navn eller begreper med riktig beskrivelse • Elevene skal deles i grupper på 4-6, og plasseres med litt avstand fra hverandre langs en linje – med begrepsark, terning, terningkort • På en parallell linje et stykke unna ligger platene med forklaringer + blyant • To og to jobber sammen. De første to starter med det øverste ordet, streker over det og memorerer det – kaster terning – holder hender mens de utfører det terningen befaler (ved base eller på vei til plata med beskrivelsene) – finner riktig forklaring for ordet sitt og skriver det ned – løper (vanlig) tilbake og veksler med neste par. • Gjennomgang av begrepene og elevenes svar til slutt
Tips!	• Ha klar eventuell ekstraoppgave for de som blir tidlig ferdig – fysisk eller f.eks å lage faktasetninger med begrepene

[Se vedlegg 35: Filosofi- å undre seg, å tro og tenke](#)

Klipp og lim

Fag: Norsk, men kan brukes til fagtekster i de fleste fag

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Samtale om form, innhold og formål i litteratur, teater og film og framføre tolkende opplesing og dramatisering • Presentere tema og uttrykksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur
Utstyr	• To hvite ark til hver gruppe. Ett til å kladde på, + ett til hvis gruppene må sortere bedre. • Skriveplate • Noe å skrive med • Tavle • Oppklippede setninger • «Lærertyggis» • Evt. kjepler for å markere hvor hver gruppe skal stå
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Forarbeid: • Klipp opp hver setning (9 + 1 (overskrifta)). Bland lappene slik at de ikke er i «original» rekkefølge. Ta med utstyr. Sett opp lappene fra topp til bunn på tavla. Det er også lurt å nummerere lappene fra 1-10 nedover. Dette hjelper elevene til å holde oversikt over hvilke lapper de har tatt. • Gjennomføring: • Del elevene inn i grupper, 2-3 på hver gruppe. • Del ut utstyr. • Alle elevene har samme avstand fram mot holdepunkt der lærer/assistent står. • En og en løper frem til teksten (en og en lapp henges opp med «lærertyggis» på tavla)– memorerer en setning og kommer tilbake til gruppa og sier den. Den skal skrives ned på kladdeark. • Når alle lappene er tatt, skal elevene stokke om setningene slik at eventyret blir sammenhengende/som originalteksten. • Første mann ferdig • Felles gjennomgang av fasit

Tips!

- **Ekstra tilpasning:** klipp opp hver setning dobbelt opp, slik at elever som strever/ikke kan språket o.l. kan ta med seg setningen bort til gruppa for avskrift
- Opplegget kan også brukes på samme måte i mange ulike fag, for eksempel oppskrifter i mat og helse, naturfagsrapporter m.m.

[Se vedlegg 7: Klipp og lim](#)

Terningen befaler – Den industrielle revolusjonen

Fra Rugtvedt skole
v/ Cecilie Sørensen, lærer

Fag: Samfunnsfag

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Finne døme på hendingar som har vore med på å forme dagens Noreg, og diskutere korleis samfunnet kunne ha vorte dersom desse hendingane hadde utvikla seg annleis • Gjere greie for teknologiske og samfunnsmessige endringar som følgje av den industrielle revolusjonen
Utstyr	• Terninger • Oppklippede spørsmålskort • Skrivesaker
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene er delt inn i grupper. Gruppene triller terningen, og terningen befaler hvilken aktivitet som skal gjennomføres ut i fra tallet som trilles. Etter gjennomført aktivitet kan elevene igjen trille terning for å se hvilket spørsmålskort de skal svare på
Tips!	• Varier terningens «befalinger»/aktiviteter med jevne mellomrom • Partallsgrupper. Da kan to og to hente spørsmålskort

[Se vedlegg 16: Terningen befaler](#)

Hvem skal ut?

Fag: Samfunnsfag, men kan brukes i alle fag

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke samfunnsfaglege omgrep i fagsamtalar og presentasjonar med ulike digitale verktøy og byggje vidare på bidrag frå andre
Utstyr	• Ark • Skrivesaker • Kjegler til å markere startpunkt o.l. • Diverse utstyr som kan gjøre løpeturen mer krevende. Forslag: ulike typer baller, bandykøller som skal balanseres, hinder o.l.
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Del inn i lag • Stafett/evt. alle løper frem og tilbake samtidig fra startpunkt til punktet der de henter lapper med info/bilder. En kan velge om løpeturen skal gjøres mer utfordrende. Løpe med ball, balansere bandykøller, hoppe over hinder o.l. • Det skal kun hentes en lapp/bilde pr. løpetur • Det er fire bilder til sammen i hver bunke. Tre av disse har noe til felles, mens det fjerde skal «ut» fordi det ikke har noen sammenheng med de andre. Elevene skal forklare fellestrekkene til de tre bildene + forklare hvorfor det fjerde skal ut. Hvis du har sett på «Nytt på nytt» forstår du godt øvelsen 😊 • Kan gjøres som konkurranse (førstemann ferdig) eller kun som aktivitet som oppsummeres i klasserommet
Tips!	• Aktiviteten kan også brukes med ulike begreper/faguttrykk. • Ta hensyn til elevenes bakgrunnskunnskap hvis en bare bruker bilder. Det er ikke alle som f.eks. kjenner så godt til politikerfjes, diktatorer o.l. Bildene må derfor være kjent stoff • Vær åpen for flere løsninger. Det er godt mulig at elevene kommer på en god forklaring på hvorfor tre bilder henger sammen som du ikke har tenkt på 😊

Omgrepsstafett om «den kalde krigen»

Fag: Samfunnsfag, men passer i alle fag

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Presentere den kalde krigen som ein sentral, internasjonal konflikt på 1900-tallet. Formulere årsaker til og konsekvensar av konflikten. • Drøfte årsaker til og verknader av sentrale internasjonale konflikter på 1900- og 2000-talet • Vise korleis hendingar kan framstillast ulikt, og drøfte korleis interesser og ideologi kan prege synet på kva som blir opplevd som fakta og sanning
Utstyr	• Lappar med omgrep, 10 stk. Til dømes: Liberalisme, kommunisme, supermakt, demokrati, diktatur, Marshallplanen, Trumandoktrina, Berlinblokkaden, planøkonomi, marknadsøkonomi
Kort forklaring av aktiviteten	• Elevane er delt i grupper på fire stk. • Elevene står i grupper midt i ballbingen, eller liknande. Omgrepa ligg i det eine målet vendt ned, medan læraren står i målet på motsett side. • Ein av elevane spring bort til lappane, trekk ein og spring tilbake til gruppa si. Der skal dei bli einige om ein definisjon på omgrepet. • Ein ny person på gruppa spring bort til læraren og forklarar omgrepet. • Dersom eleven har rett spring han og legg lappen tilbake, før han spring tilbake til gruppa og ein ny elev kan hente ein ny lapp. • Dersom eleven forklarar feil til læraren, må han tilbake til gruppa, diskutere på nytt og prøve ein gong til. • Alle gruppene må innom alle omgrepa.
Tips!	• Pass på at det er kjende omgrep. • Alternativt kan alle omgrepa ligge slik at dei er synlege, så elevane kan velje ord dei er trygge på.

Norges fylker og 5 største byer

Fag: Samfunnsfag, geografi

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Lokalisere og dokumentere oversikt over geografiske hovedtrekk i verda og sammenlikne ulike land og regioner • Lese, tolke og bruke papirbaserte og digitale kart, målestokk og karttegn
Utstyr	• Svarskjema til 10 antall grupper + skrivebrett. • Blyanter. • Laminerte oppgaveark til 10 poster. • Kart hvor postene er avmerket
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles i 10 grupper • Hver gruppe får svarskjema på skrivebrett + blyant • Gruppe 1 starter med post 1, gruppe 2 med post 2 osv., og går til postene i riktig rekkefølge • Gruppene skriver svarene på svararket
Tips!	• Hvis elevene er kjent med opplegget, kan de godt plassere ut postene. Gruppe 1 tar med oppgaven til post 1, gruppe 2 tar med post 2 osv. Da slipper lærer å løpe rundt å plassere disse i forkant • Hvis man ikke har et ferdig kart for hånden, går det like bra med en beskrivelse av hvor postene befinner seg

[Se vedlegg 20: Norges fylker og fem største byer- fasit, oppgaveark og svarskjema](#)

Den amerikanske revolusjon

Fag: Samfunnsfag, historie

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Finne døme på hendingar som har vore med på å forme dagens Noreg, og diskutere korleis samfunnet kunne ha vorte dersom desse hendingane hadde utvikla seg annleis • Drøfte ideal om menneskeverd, diskriminering og utvikling av rasisme i eit historisk og notidig perspektiv • Gjere greie for idear og krefter som førte til den amerikanske fridomskampen og den franske revolusjonen, og beskrive følgjer dette fekk for den demokratiske utviklinga i Noreg
Utstyr	• Skrivebrett, blyant, notatark, svarark, evt. hjelpemidler (historiebok + elevenes egne notater)
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Hver gruppe får ark med 10 ruter, hvor lærer/assistent setter godkjent for hver post • Elevene deles i grupper på 3-4, og tildeles hvert sitt gruppeområde. (Gjerne i klasserommet, hvis PC og bøker skal benyttes) • Gruppa løper til en post, leser spørsmålet/oppgaven, løper til gruppas eget område, sjekker eventuelle hjelpemidler, diskuterer hvilket svar de skal avgi, før hele gruppa løper til lærer/assistent for godkjenning av svar • Svar avgis muntlig til lærer, som gjerne kan stille oppfølgingsspørsmål
Tips!	• Minn elevene på at det bare er lov å løpe til én post av gangen • Varier hvem som får svare, slik at du får snakket med alle elevene Noter kort vurdering underveis/i etterkant av leken

[Se vedlegg 21: Den amerikanske revolusjon- spørsmål, poster, fasit og svarskjema](#)

Norges grunnlov (+Terje Vigen)

Fag: Samfunnsfag, historie

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke samfunnsfaglege omgrep i fagsamtalar og presentasjonar • Presentere viktige utviklingstrekk i norsk historie på 1800-talet og første halvdel av 1900-talet
Utstyr	• Laminerte svarskjemaer (A3) til antall grupper (begrepsliste, hvor forklaringen står). • Lapper med begreper, laminert og fargekodet (+ 4 vers fra Terje Vigen, laminert og fargekodet). • Beskrivelse av aktiviteter + terninger
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles i f.eks. 5 grupper – hver gruppe får sin farge. • Hver gruppe får svarskjema. • En fra hver gruppe løper fram til området hvor begrepslappene ligger, og finner en lapp med fargen til egen gruppe. • Før eleven løper tilbake til gruppa, må hen trille terning og utføre den aktiviteten som øynene på terningen tilsier. • Gruppa blir enige om hvilket begrep som passer til hvilken forklaring, og plasserer lappene på svarskjemaet.
Tips!	• Kan godt utføres i klasserommet. Skyv alle pulter inntil veggene, og bruk gulvet til lapper og aktiviteter.

[Se vedlegg 34: Norges grunnlov \(+Terje Vigen\)](#)

Alt er politikk

Fag: Samfunnsfag, samfunnskunnskap

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Gjere greie for korleis ulike politiske parti fremjar ulike verdier og interesser, knyte dette til aktuelle samfunnsspørsmål og argumentere for eige syn • Gjere greie for politiske institusjonar i Noreg og deira rollefordeling og samanlikne dei med institusjonar i andre land • Gje døme på kva samarbeid, medverknad og demokrati inneber nasjonalt, lokalt, i organisasjonar og i skolen
Utstyr	• Skrivebrett, blyant, notatark, svarark, evt. hjelpemidler (samfunnskunnskapsbok + elevenes egne notater).
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles i grupper på 3-4, og tildeles hvert sitt gruppeområde. (Gjerne i klasserommet, hvis iPad og bøker skal benyttes.) • Hver gruppe får svarark med plass til å skrive svarene. • Gruppa løper til en post, leser spørsmålet/oppgaven, løper til gruppas eget område, sjekker eventuelle hjelpemidler, diskuterer hvilket svar de skal avgi, før de noterer svaret på svararket. • Svarark leveres til lærer når alle oppgavene er besvart.
Tips!	• Minn elevene på at det bare er lov å løpe til én post av gangen.

[Se vedlegg 39: Alt er politikk](#)

Amerikanske revolusjon og målestokk – tverrfaglig

Fag: Historie og geografi

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Amerikanske revolusjonen • Målestokk, karttegn
Utstyr	• 12 spørsmål (med tre svaralternativer) • Svarark (laminert ark med 12 ruter) • Klyper til å henge opp oppgavene
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Stjerneorientering
Tips!	• Når elevene springer til lærer for å si svaret, må de svare med fullstendig setning. Ikke bare gjengi oppgavenummer og svaralternativ

[Se vedlegg 10: Amerikanske revolusjon og kart](#)

Periodesystemet

Fag: Naturfag

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Vurdere egenskaper til grunnstoffer og forbindelser ved bruk av periodesystemet •
Utstyr	• Et forenklet periodesystem i to utgaver (se vedlegg) • Brikker med navn på grunnstoffer og brikker med atomsymboler • Kort med navn på grunnstoffer og kort med atomsymboler
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Vanskelighetsgrad på 3 nivåer. • Nivå 1: Fungerer bra som en innlæring av de 20 første grunnstoffenes navn, atomsymbol og plassering i periodesystemet. Da bruker man brettet med atomsymbolene og brikkene med navn. Elevene deles i grupper (anbefaler ikke mer enn 4 på hver) og har brettet med det forenklete periodesystemet foran seg. Brikkene med navn er plassert et stykke unna. Elevene går/løper en og en, og henter en brikke som skal plasseres på riktig sted. F.eks. «hydrogen» plasseres på feltet med atomsymbol H. • Nivå 2: Fungerer bra når elevene har fått en viss kunnskap om at atomsymbolene står for et grunnstoff, hva de heter og hvilket atomnummer de har. Da bruker man brettet hvor det kun står atomnummer og brikkene med atomsymboler. Ellers samme opplegg. Her kan det lønne seg å ha et periodesystem som en «post» de kan løpe innom på vei tilbake til gruppa hvis de er usikre. • Nivå 3: Fungerer bra dersom både begreper, atomnummer, kjennetegn ved stoffene, atommodell, grupper og perioder er lært. Her brukes kun 20 kort med atomsymbolene. Er man færre elever, brukes færre kort. Er man flere, så kan noen ha roller som «dommere». Kortet skal ikke sees av eleven selv, men holdes opp mot panna vendt utover så andre elever ser. Deretter går man rundt og stiller medelever «ja-eller-nei-spørsmål» som f.eks. «Er jeg en gass?», «Har jeg to elektronskall?», «Er jeg i gruppe 1?» Kun ett spørsmål til hver medelev, så man ikke blir stående å bombardere en med mange spørsmål. Eleven svarer «ja, nei eller vet ikke» etter beste evne. Poenget er å finne frem til hvilket stoff man er og plassere seg på riktig plass i periodesystemet. Her må det da

	markeres opp slik at de fysisk stiller seg på en plass, eller om de skriver navnet sitt på et brett.
Tips!	• For å få flere i aktivitet, kan det legges inn bevegelser som de andre på gruppa skal gjøre mens en løper og henter brikke (nivå 1 og 2). • Elevene kan også hoppe rundt eller hinke (nivå 1, 2 og 3). Når de tror de har funnet plassen sin i periodesystemet (nivå 3) kan de gjøre burpees, jumping jacks eller andre kreative løsninger til alle er plassert.

[Se vedlegg 33: Periodesystemet](#)

Naturfotografering

Fag: Kunst & håndverk

Trinn: ☐ 1.– 4. klasse ☐ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Bruke ulike funksjoner i bildebehandlingsprogram
Utstyr	• Kamera. For eksempel mobilkamera, digitalt kamera, eller engangskamera som tåler vann.
Kort beskrivelse av aktiviteten	Naturfotografering kan gjennomføres som en del av et fotoprojekt. Prosjektet innebærer forarbeidet (ta bilder) og etterarbeid (bearbeiding av bilder ved hjelp av skanner og bildebehandlingsprogram). Tema kan være knyttet til naturen rundt i nærmiljøet, eller i andre relevante uteområder hvor undervisningen foregår. Elevene arbeider i grupper eller individuelt. Erfaringsmessig bør det ikke være mange elever på et fotoapparat. To elever på et apparat er en god løsning. Ved å bruke fotoapparatet til å ta bilder, skal elevene forsøke å fange ulike stemninger i naturen. Gjennomføring: Eksempler på ulike oppgaver som elevene kan jobbe med er: • å fange stemninger i luften • å fange stemninger på himmelen • å fange stemninger over vannet • å fange stemninger under vannet • å fokusere på ulike objekter i naturen (f.eks. røtter, planter, steiner, fjell) • å fokusere på ulike dyr i naturen (f.eks. insekter, fugler mm) Etterarbeid: Tilbake på skolen lastes bilder over på PC, evt fremkalles og skannes bildene for videre bearbeiding i bildebehandlingsprogram. Ved skanning kan elevene f.eks.: • velge om de vil skanne bilde i svart – hvitt eller i farger

	• lage kollasj • skanne inn en bakgrunn og legge til bilde Når bildene er skannet og lagret på datamaskinen, kan elevene jobbe videre med enkel datamanipulasjon, som f.eks.: • beskjære bilder • rotere, strekke og/eller forskyve bilde • endre farger og/eller invertere farge, kontrast og lys • og kanskje det kan skrives dikt eller en tekst til bildene? Som avslutning på prosjektet, kan elevene planlegge og lage utstilling eller ha en multimediepresentasjon av egne bilder. Bildene fortjener kanskje en plass på skolens nettside?
Tips!	• Det kan være lurt å være tilgjengelig for de elevene som strever med staving. Det er viktig at alle opplever mestring. • Det er også lurt med ekstraoppgaver til de som venter. Det kan være fysiske eller skriveoppgaver.

Undervisningsopplegg – som kan brukes på alle trinn

Koordinatsystem, multiplikasjon/divisjon

Fag: Matematikk, oppsettet kan brukes i alle fag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Multiplikasjon og divisjon • Men man kan lage spørsmål som man selv ønsker
Utstyr	• Oppgavekort • Fasitark • Koordinasjonsskjema • White board-tusjer
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene henter en oppgave på bakken, løser den, og kommer til læreren med svaret. Læreren sjekker med fasit og gir elevene det tilhørende koordinatet som de skysser av i sitt skjema. Førstemann til å få 5 på rad
Tips!	

[Se vedlegg 8: Koordinatsystem, multiplikasjon/divisjon](#)

Mattebingo

Fra Rønholt skole

v/ Stine Larsen, lærer

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Utvikle, bruke og diskutere metoder for hovudrekning, overslagsrekning og skriftleg rekning og bruke digitale verktøy i berekningar • Utvikle og bruke varierte metoder for multiplikasjon og divisjon, bruke dei i praktiske situasjonar og bruke den vesle multiplikasjonstabellen i hovudrekning og i oppgaveløysing
Utstyr	• Bingobrett x 2, laminert til hvert elevpar • 18 forskjellige tall som er svaret på 18 ulike multiplikasjonsstykker i den lille multiplikasjonstabellen laminerte • Whiteboard tusj til lærer • Fasit på oppgavene
Kort beskrivelse av aktiviteten	• 18 forskjellige tall legges ut på forskjellige steder i skolegården • Elevene har med seg et bingobrett til hvert par og løper til et tall, finner ut hvilket multiplikasjonsstykke gir det svaret, løper tilbake til lærer og sier tallet for så å si regnestykket. Sier de feil må de gå bakerst i køen til det er deres tur igjen. Når de har svart riktig kan de løpe til neste tall. Første par til å fylle enten ett bingobrett eller begge to vinner
Tips!	• Kan være lurt å være to voksne eller bruke elever som ikke kan delta på oppgaven til å hjelpe med å sette kryss når elevene har sagt riktig multiplikasjonsstykke til svaret • Brukes som en repetisjonsoppgave på den lille multiplikasjonstabellen

Regning med klokka, analog og digital klokke

Fag: Matematikk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetanse mål	• Regne med klokka • Forskjell på analog og digital klokke
Utstyr	• Henge opp klokkeoppgaver inne eller ute - Blyant og kladdebok
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene skal deles i grupper på to. Jeg har laminert oppgaver som skal løses ute i skolegården. • Elevene løper fra oppgave til oppgave, kommer tilbake til lærer med løsningen og får en ny oppgave å løse.
Tips!	Klokkeoppgavene ligger under, de har ikke jeg laget, men funnet på nettet. Jeg har laminert de og laget fasit til. Last ned klokkeoppgavene her: http://www.askbasen.no/fysiskaktivlaering#aktivitetsbasen/aktivitet/59fb0dfd1f8e464e67da28a6/

Lesing

Frå Tørdal skule

v/ Kari Anne Voje, lærar

Fag: Lesing i alle fag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Lese og forstå i alle fag
Utstyr	• Klyper (binders kan og brukast) til å henge opp spørsmåla. • Spørsmålsark med svaralternativer. (Viktig med nummer på oppgåvene, men ikkje på alternativa) • Ein tusj til læraren • Eit (laminert) ark med like mange ruter som oppgåver. • Teksten i like mange kopiar som elevar. • Oppgåveark med svaralternativa og fasit til læraren
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Felles fokus på «før-lesing» av teksten • Alle elevane får ei viss tid til å lese gjennom teksten • Delast i grupper på 2 eller 3 • Ein frå kvar gruppe eller utvalte elevar spring ut til avtalt område og henger opp oppgåvene. Dei bør vere synlege. Treng ikkje bruke tid på å leite etter oppgåvene • Alle gruppene får kvart sitt laminerte ark med t.d. 9 ruter. (Lærar opplyser elevane om kor mange oppgåver dei må svare på) • Lærar har ein fast base der alle kjem tilbake med sitt svar • Gruppa spring samla til valfri oppgåve. Der les dei spørsmålet og finn svaralternativet som passar. (Dersom dei ikkje hugsar kva svaret er, kan dei bruke arket med teksten og leite etter svaret) • Dei må pugge/hugse svarsetning og nummer på oppgåva • Gruppa spring samla tilbake til læraren. Dei stiller seg i kø. Når det er deira tur seier dei oppgåvenummeret og svaralternativet • Dersom dei svarar feil, må dei tilbake til oppgåva og prøve igjen • Viss svaret er rett, sett læraren eit merke i rett rute på det laminerte arket • Då er dei klare for ny oppgåve
Tips!	• Fin å bruke på gamle nasjonale prøver i lesing. Tekstane, spørsmåla og svaralternativa er ferdige • Lurt å avtale før økta med elevane som skal hente oppgåvene inn igjen etter økta

	• Lurt å plassere lette spørsmål langt i frå, medan dei vanskelege er nærme. Kan ta piffen frå dei om dei må springe tilbake fleire gonger og oppgåva er langt vekk• Pass på at ikkje tusjen er vassfast• Legg lett oppgaver langt vekk. Vanskeleg spørsmål (tolkespørsmål) er lurt å ha litt nærmare. Mogleg elevane må springe fleire gonger til den for å få rett svar til slutt

Glose-øving, glosetest

Fag: Engelsk, fremmedspråk, nynorsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

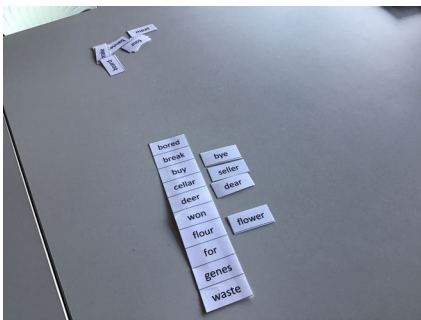
Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner
Utstyr	• Word-liste med gloser / ord, oversetting og forklaring • Post-it lapper • Ordbøker, lærebøker • Kjegler – 1 per lag • Klypeplate med ark, blyant – 1 per lag
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Lag en liste over ordene elevene har øvd på, f.eks fra et kapittel i læreboka • Skriv ordene på post-it lapper – 1 engelsk ord per lapp. Lappene klistres på tavla (innendørs) eller et stort laminert ark (utendørs) • Lag base-område for hvert lag, med ordbok, lærebok, blyant • Del inn i lag på 3-5 • Lærer står et stykke unna ved tavla med post-it lappene • Laget sender en elev opp – eleven henter en lapp – løper tilbake til laget. De skal nå: 1) oversette ordet til norsk. 2) Forklare ordet på engelsk. 3) Bruke ordet i en setning (på engelsk). Eleven løper opp til lærer og forteller dette, setter lappen tilbake og løper tilbake og veksler med neste elev på laget. Laget holder oversikt over ordene de har tatt med notater på klypeblokk. • Fortsett i en bestemt tid eller til alle lag har vært gjennom alle orda
Tips!	• 1-2 elever kan være med som dommere for å begrense ventetid – for eksempel hvis det er noen som ikke kan være så fysisk aktive. • Mens laget venter når eleven snakker med dommer, kan de gjøre en aktivitet – velge mellom planken, spenst hopp, armhevinger, situps. • Aktiviteten kan gjøres som ordbok-øvelse, ved at laget skal finne ordet i ordboka og gjengi informasjon derfra • Eleven velger selv hvilket ord som tas med, og laget jobber sammen om oversettelse og bruk av ordet – alle kan delta på lik linje

[Se vedlegg 9: Glose-øving, glosetest](#)

Lydlige ord, Homophones

Fag: Engelsk

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Utvide ordforrådet i engelsk • Øve uttale av høyfrekvente engelske ord
Utstyr	• Lapper og remser med lydlige ord (Vedlegg: Excel regneark «Lydlige ord, Homophones») • (Erteposer/bånd)
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene deles i lag, eks. 2 og 2 eller 4 og 4. De får en remse med engelske ord. I den andre enden av rommet ligger lapper med ord, som er lydlige, men har en annen skrivemåte. Ordet legges ved det «riktige» ordet på ord-remsen. Eks.: ONE-WON •
Tips!	• Alternativ til løping er å ha ertepose/bånd mellom for å få ytterligere samarbeid.

[Se vedlegg 45: Lydlige ord](#)

Koordinat spill

Fag: Kan brukes i alle fag.

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Kunne lese koordinater • Kunne huske en oppgave over lengre tid • Kunne gjengi koordinater
Utstyr	• Per læringspar (LP): koordinatbrett + blyant • Koordinatkort etter behov • Oppgavene (små lapper) som festes på baksida av koordinatkortene med binders
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Oppgavene festes på baksida av koordinatkortene (på forhånd) • Koordinatkortene fordeles over området • Elev 1 står ved koordinatbrettet. Elev 2 springer og finner en oppgave. Elev 2 leser og husker oppgaven. Elev 2 springer tilbake til elev 1. Oppgaven løses sammen og skrives i riktig koordinatrute. Hvis de er usikre, kan elev 2 springe igjen for å sjekke oppgaven. Så springer elev 1 og blir elev 2 ved brettet. • Læreren går fra LP til LP og vurderer svarene
Tips!	• Her kan LP fortsette hele tida. Det er ikke meningen at hvert svar må vurderes/rettes, før de kan fortsette oppgaven. Mens de jobber, kommer læreren og vurderer. Da kan eventuelle feil rettes opp. • Dette spillet kan brukes i alle fag • Læreren vurderer hvor stor koordinatbrettet bør være... Det kommer an på hvor lenge dere skal holde på med aktiviteten

[Se vedlegg 25: Koordinater og koordinatbrett](#)

«Post-it-stafett»

Fag: Kan brukes i alle fag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Kan brukes til de fleste temaer, innen de fleste kompetansemål og fag.
Utstyr	• Gule lapper • Noe å skrive med
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene blir delt i grupper (3-4 elever er passe) • Alle gruppene får en blokk med post-it-lapper • Elevene får ca.5 min til å skrive alle ordene/begrepene de kommer på innen et tema (f.eks. alle ordene de kan som har med eventyr å gjøre) • Elevene løper opp en og en, de fester lappen i «sin rute» på tavla (man kan også bruke et hvitt ark til hver gruppe om man er ute, poenget er bare at de må løpe til et sted hvor lappene skal samles). • Gruppen med flest godkjente lapper, vinner. Lappen er godkjent om det som står på den er riktig, og det skal ikke være flere lapper med samme ord.
Tips!	• Som en videreføring kan gruppene bytte lapper, så skal gruppene lage en setning til hver lapp (om man ønsker å bruke ordene til noe mer enn bare konkurransen). • Det lønner seg å bruke temaer som har mange ord. • Lurt å spesifisere at alle må løpe opp, slik at de rullerer på gruppa. Da får alle elevene beveget seg.

Populær/ikke populær

Fag: KRLE og sosial kompetanse

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• KRLE – etikk. • Sosial kompetanse – «Klart vi kan» Aktiviteten tilpasses etter hvilket trinn man jobber på.
Utstyr	• Kortstokk
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Populær/ikke populær Alle elevene får et kort. Elevene ser ikke på kortet. Når alle elevene har fått hvert sitt kort reiser de seg opp og holder kortet i panna slik at de andre elevene ser hvilket kort de har. Deretter går de rundt i rommet og hilser på hverandre. 1. Ess, konge, dame, knekt – de hilser vi veldig hyggelig på. 2. 10-7 – vi sier hei med et lite smil. 3. 6-4 – vi nikker og smiler. 4. 3-2 – vi hilser ikke på dem • Elevene går rundt og hilser i noen minutter så sier lærer stopp og elevene går til den plassen du har bestemt at de skal gå uten at de ser på kortet. Når de kommer til området der kortet hører til kan de se på kortet.
Tips!	• Aktiviteten er fin å bruke som oppstart til emner – mobbing utestenging, hilser du på alle i klassen din? Populær/ikke populær osv.

50-leken

Fag: Ett eller flere fag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	Aktiviteten kan tilpasses alle trinn og de fleste kompetansemål.
Utstyr	50 ark med oppgaver på, gjerne i plastmapper, marker tydelig bak på arket/mappen hvilket nr oppgaven er. - Ark med fasiten på alle oppgavene (ett ark til hver lærer). - Store terninger 3-6 stk (tilpass antallet terninger etter hvor stor elevgruppen er). - Kortene/postene fordeles ut i terrenget på et avgrenset område. De kan henges i trærne eller legges på bakken. - Elevene deles i lag på 4–6 personer. Hver gruppe skal bli enige om en dyrelyd, som skal være deres lokkesignal. Pass på at alle gruppene har forskjellig dyrelyd!
Kort beskrivelse av aktiviteten	- En på gruppa slår terningen, og får for eksempel en 5-er. Nå skal gruppa spre seg og lete etter post nr. 5. - Når én på gruppa finner posten, skal den rope lokkelyden høyt for å tilkalle de andre. Når alle har kommet, snur de posten og leser spørsmålet. Gruppa blir enige om svaret, og løper de tilbake til læreren og sier for eksempel: «Post 5: Hovedstaden i Spania er Madrid.» - Hvis dette er riktig slår en ny på gruppa terningen, og får for eksempel en 4-er. Gruppa løper da ut og leter etter post 9. (Man legger altså til det tallet man hadde forrige gang: $5+4=9$.) Slik jobber alle gruppene helt til en av dem har nådd post 50. Man kan også si at man holder på i 20 min., og så er det om å gjøre å komme lengst på den tiden.
Tips!	Dersom gruppa svarer feil, kan man legge inn en slags «straff», for eksempel 10 spenstopp, 10 armhevinger eller lignende. Sørg alltid for at alle på gruppa får vite det riktige svaret før de fortsetter.

	• Det krever litt arbeid å lage alle spørsmålene. Eksempelene som er vedlagt bør skrives på et A4-ark i liggende format. Dersom skolen har lamineringsmaskin er det lurt å bruke denne på kortene. På den måten varer de lenger, og tåler gjenbruk av andre klasser på skolen.• Hvis det er mye med 50 oppgaver, er det ingenting i veien for å lage 30- eller 40-leken i stedet!• Har du først laget en 50-lek kan den brukes flere ganger, elevene skal jo ikke svare på alle spørsmålene hver gang, så de møter på ulike spørsmål fra gang til gang.

[Se vedlegg 47: 50-leken, eksempel på oppgaver](#)

Arbeidsøkt med bruk av Kin-ball

Fag: Kan brukes i alle fag

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	• Denne aktiviteten kan brukes i alle fag.
Utstyr	• Kin-ball • Pumpe
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Elevene har et oppgaveark som skal jobbes med, enten alene eller i par • Elevene står i en stor ring og slår Kin-ballen rundt til hverandre (her kan man legge inn mange ulike instruksjoner) • Når læreren blåser i fløyta, finner elevene oppgavearket sitt og jobber med det helt til læreren blåser i fløyta på nytt
Tips!	• Forslag til instruksjoner - Ballen skal være innom annenhver gutt og jente - Ballen må berøres av minst fem elever før den første eleven kan berøre den igjen - Ballen kan ikke berøres av to med samme farge på genseren etter hverandre - Noen i ringen har lukkede øyne

Innhold i Liv og røre kit-anbefales!

Fra Sauherad barne- og ungdomsskole

Sigrd Descheemaeker
lærer

På ressurslærersamlingen høsten 2019 delte Sauherad barne- og ungdomsskole sine erfaringer med å lage et utstyrskit til bruk i Liv og røre undervisning. Kettet oppbevares sammen med annet utstyr og settes tilbake etter endt bruk.

Under følger et forslag med utstyr til hva kettet bør inneholde. Det er viktig at kettet etterfylles etter hvert som det brukes.

- 25 blyanter
- 15 viskelær
- 12 røde fargeblyanter
- 12 blå fargeblyanter
- 4 sprittusjer (R-B-G-S)
- 4 white-board tusjer (R-B-G-S)
- 1 brett lærertyggis
- 1 eske med nåler
- 1 eske med tegnestifter
- 1 eske med kritt
- 1 blyantspisser
- 1 saks
- 1 klut

Tips til ulike 5-minuttere

- et avbrekk fra stillesitting

5-minutters aktiviteter

- Ballkast med tiervenner
- Ballkast ordstafett (elefant- tavle-eple)
- Ballkast med telling (velg en gangetabell, når et av tallene fra denne kommer skal alle gjøre en bevegelse)
- Hopp alfabetet
- Hopp alfabetet med vokaler
- Hopp en gangetabell
- Bokgymnastikk
- Let`s dance
- Gonoodle
- Hei Jonny (regle)
- Ola i Gudbrandsdalen (sang med bevegelser)
- Troll og stein
- Kongen befaler
- Elefant, palmetre og motorsykkel
- Prikkeleken
- Natt i leketøysbutikken
- Sola skinner på
- Tommel opp, tommel ned
- Mimeleken
- Hermegåsa

Førstemann til ballen

Fag: 5minuttern eller aktivitet med fokus på bevegelse

Trinn: ☒ 1.– 4. klasse ☒ 5.–7. klasse ☒ 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	
Utstyr	• Liten ball og stor ball
Kort beskrivelse av aktiviteten	• Dele elevene inn i to lag. Elevene får utdelt hvert sitt tall på laget. Er de 20 elever skal hvert lag på 10 har nummer 1-10. Midt på banen ligger en stor og en liten ball. Lærer roper tallet 4 og begge elever med tallet 4 skal løpe fram og prøve og få tak i den store ballen. Den skal taes med tilbake til sitt lag. Den andre som ikke fikk tak i den store ballen kan ta den lille ballen og skyte på den med store ballen. Da mister den poenget sitt.
Tips!	• Bruke kanonballbane eller kjepler for å markere hvor elevene skal stå med hvert sitt lag.

Løp 5 ganger opp trappa i amfiet. GÅ ned mellom hver gang.

(Ta av inneskoene. Du kan kun løpe om amfiet er ledig.)

Harehopp i garderoben.
Sett hendene i bakken, hopp opp og strekk armene i været.
Gjenta 20 ganger.

Hopp tau i gangen uten innesko, 20 hopp.

Sitt i 90 grader inntil en vegg.
Prøv om du kan sitte til du har telt til 50.

Løp tre runder i den grønne løypa i skolegården

Klatre to ganger til toppen av klatrestativet

Løp 60 meteren så fort du kan 3 ganger.

Stå i planken så lenge du klarer
Husk rett kropp!
(Sett knærne nedi om det er for tungt).

Gjør 10 armhevinger. Sett knærne i bakken om du trenger.

Stå på alle fire. Strekk ut motsatt arm og bein. 10 ganger på hver side.

Stå på tærne i et trappetrinn, hold deg i gelenderet. Hev og senk deg sakte opp og ned, 20 ganger.

Heng med hendene i en turnstang. Prøv å heise deg opp.

Vedlegg

Vedlegg.....	142
Vedlegg 1: Utenlandsk kanonball med oppgaver om plassverdisystemet.....	144
Vedlegg 2: Skattejakt	145
Vedlegg 3: Praktisk divisjon 5. trinn.....	146
Vedlegg 4: Virkemidler – «Memory»	147
Vedlegg 5: Litterære virkemidler	148
Vedlegg 6: Aktivitet med faguttrykk og bilder fra verdensreligionene.....	149
Vedlegg 7: Klipp og lim.....	151
Vedlegg 8: Koordinatsystem, multiplikasjon/divisjon	152
Vedlegg 9: Glose-øving, glosetest.....	155
Vedlegg 10: Amerikanske revolusjon og kart	156
Vedlegg 11: Det ær kjeddeli å løppe	158
Vedlegg 12: Forenkling av dobbeltkonsonant, oppgaveark 1	159
Vedlegg 13: Setningsbygning i ulike ordklasser	162
Vedlegg 14: Kommaregler	168
Vedlegg 15: Ordklassebingo	169
Vedlegg 16: Terningen befaler.....	170
Vedlegg 17: Negative tall, oppgaver	171
Vedlegg 18: Fem på rad- divisjon med desimaltall.....	177
Vedlegg 19: Begreper i kristendommen	178
Vedlegg 20: Norges fylker og fem største byer-fasit, oppgaveark og svarskjema	180
Vedlegg 21: Den amerikanske revolusjon.....	186
Vedlegg 22: Gloseøving, A fresh start; glosekort, svarskjema og fasit.....	190
Vedlegg 23: Gloseøving 2- A fresh start; svarskjema/timeplan, fasit og kort til laminering	194
Vedlegg 24: Forskjellige stafetter om måneder og antall dager.....	199
Vedlegg 25: Koordinater og kordinatbrett	200
Vedlegg 26: 12 fargeløyper.....	205
Vedlegg 27: Fleip eller fakta - katolsk og ortodoks kristendom	208
Vedlegg 28: Stjerneorientering om nyromantikken og Knut Hamsun	209
Vedlegg 29: Essay - Linking Words	210
Vedlegg 30: Bokstavjakt	211
Vedlegg 31: Gloseøving - Relations (Summer Nights and Ex Poser).....	212
Vedlegg 32: Concord.....	213
Vedlegg 33: Periodesystemet	215
Vedlegg 34: Norges grunnlov (+Terje Vigen)	216
Vedlegg 35: Filosofi- å undre seg, å tro, å tenke.....	222

Vedlegg 36: Stjerneoppgave	224
Vedlegg 37: Rutejakt med engelske og norske ord	227
Vedlegg 38: Talldetektiven	229
Vedlegg 39: Alt er politikk.....	230
Vedlegg 40: Ask, answer and become smart.....	245
Vedlegg 41: Frisbee og kjegler- tekstoppgaver i matematikk.....	247
Vedlegg 42: Morsmålsdagen.....	252
Vedlegg 43: Grubleoppgaver til flukt.....	253
Vedlegg 44: Multiplikasjon, hoderegning, kvadrattal	254
Vedlegg 45: Lydlike ord.....	256
Vedlegg 46: Påskeevangeliet- helligdager	257
Vedlegg 47: 50- leken, eksempel på oppgaver.....	259
Vedlegg 48: Språkutvikling.....	262

Vedlegg I: Utenlandsk kanonball med oppgaver om plassverdisystemet

389	405	127
666	999	822
347	1769	100
333	419	578
260	112	890
144	97	23

Vedlegg 2: Skattejakt

- 1 - Finn en liten, middels og en stor kongle.
- 2 - Finn en pinne eller kjepp som er ca. en meter.
- 3 - Finn noe som har form som en kule.
- 4 - Finn en rund og en flat stein.
- 5 - Finn noe som er dobbelt så langt som skoen din.
- 6 - Snakk engelsk med 2 andre læringspar. Si hei, fint å treffe dere, spør hvordan de har det
- 7 - Finne 2 ting som begynner på P.
- 8 - Fortell læreren hvor mange vokaler det er i navnet ditt.
- 9 - Lag 2 geometriske figurer av dere selv.
- 10 - Finn noe formet som en sirkel, en trekant og en firkant.
- 11 - Finn en pinne som er formet som en Y.
- 12 - Finn noe som har en ru overflate.
- 13 - Forklare hva excuse me, good morning, please, thank you og how are you betyr.

Vedlegg 3: Praktisk divisjon 5. trinn

1.	2.	3.
4.	5.	6.
7.	8.	9.

Vedlegg 4: Virkemidler – «Memory»

Skildring	Beskriver for eksempel steder og personer. Husk at du kan bruke flere sanser når du gjør dette (lukt, følelse, smak, lyd, osv).
Gjentakelse	Ord, setninger eller situasjoner som gjentar seg flere ganger underveis.
Kontrast	Dette er motsetninger. Det kan være snill mot slem, svart mot hvit, eller for eksempel: «Det var så stille og fredelig. Plutselig slo lynet ned».
Sammenligning	Bruker ofte ordet «som» eller «enn». For eksempel: «Skarp som en kniv» eller «verdt mer enn gull».
Metafor	Dette er et språklig bilde og er en sammenligning uten «som». For eksempel: «Du er mitt lys i mørket».
Besjeling	Her får ting, planter eller dyr menneskelige egenskaper. For eksempel: «Myggen danser gjennom luften».
Rim	Dette virkemiddelet er mest brukt i dikt, men kan også brukes i andre sjangre. For eksempel: «sang – pang».
Bokstavrim	Når to eller flere ord begynner på samme konsonant eller ulik vokal. For eksempel: «Din p erfekte p artner» eller « u t og i nn».
Rytme	Dette kan gjenta seg eller veksle regelmessig gjennom teksten. Det er kanskje lettere å kjenne dette virkemiddelet igjen i sanger og dikt, men finnes også i andre sjangre. For eksempel ved å veksle mellom spennende, intense partier og roligere partier i teksten.
Overdrivelse	Språket her brukes til å tøyne sannheten i det som sies. Eksempel: «Jeg er så sulten at jeg kan spise en hest».
Humor	Dette kan benyttes for å skape en god stemning, eller rett og slett for å skape en kontrast til det alvorlige og tragiske i teksten. Ved å benytte dette virkemiddelet kan du sette ting på spissen.
Ironi	Den bokstavelige meningen er motsatt av det som sies/ skrives. Eksempel: «Jeg skal bli lærer. Det er derfor jeg er snekkerlærling».

Vedlegg 5: Litterære virkemidler

Dette er et eksempel fra min klasse- vi jobbet felles med to-kolonneskjemaet, slik at de har laget egne forklaringer, og ikke nødvendigvis ordrett ut ifra definisjon og forklaringer i bok/ på nett. Jeg kopierer ut selve skjemaet og klipper ut virkemidlene og forklaringen og deler i to bunker. Jeg laminerer ikke, men det er selvsagt opp til hver enkelt.

Litterært virkemiddel	Forklaring/ eksempler
Metafor	Overføring av en egenskap fra en ting til en annen. Eks. Månen er en gul ost på himmelen
Symbol	Er når en person, farge, dyr eller gjenstand står for noe annet enn seg selv. Eks. mørke farger= ondskap, Lyse farger= godhet
Skildringer	Nøye detaljerte beskrivelser, hvor man beskriver lukter, hva man ser, hva man føler (sanser) Man lager bilder for leseren.
Gjentakelse	Er når man gjentar noe (et ord, en setning, eller en situasjon) i en tekst, som et refreng for å understreke noe.
Sammenligning	Er når man sammenligner en gjenstand, personer, følelser, tanker, for å gi en bedre og mer klarere beskrivelse av det som står i teksten
Frampek	Et hint tidlig i teksten, som peker frem på hva som skal skje, legger igjen små spor, så leseren kan tenke seg hva som kommer til å skje
Synsvinkel	Det er hvordan forfatteren forteller teksten. 1.pers. og 3.pers. Fra hvilket ståsted man ser handlingen. 1.pers= jeg person 3.pers= forteller, en som står på utsiden, og ser og skildre det som skjer
Kontraster/motsetninger	Brukes når man vil fremheve et poeng/understreke noe ved at man setter noe opp mot hverandre. Lyset/mørket.
Parallellhandlinger	Når to situasjoner skjer/utspiller seg samtidig, og blir beskrevet parallelt i teksten, men på to ulike steder, forfatteren går frem og tilbake mellom ulike handlinger
Språkbruk	Man varierer språket etter hvem mottakeren er. Man kan bruke en muntlig «tone», man kan bruke spesielle ord, eller setninger. Man kan også skrive korte setninger og på den måten vise noe og skape spenning for leseren.
Besjeling	Når dyr, ting, og planter får menneskelige egenskaper.

Vedlegg 6: Aktivitet med faguttrykk og bilder fra verdensreligionene

Liv og Røre – Aktivitet i KRLE rundt verdensreligionene

Elevene deles i grupper (2-4 i hver gruppe). En og en elev fra hver gruppe skal løpe til et område hvor man finner fagbegreper som hører hjemme i en bestemt religion. Elevene skal deretter komme tilbake til gruppen for så å plassere kortet i riktig verdensreligion. Hver gruppe har altså a4 ark foran seg med de ulike verdensreligionene. Når kortet er plassert starter nestemann i gruppa osv. Opplegget kan også gjennomføres på andre måter, og i klasserom, som f.eks. å forklare kortet til sidemann/gruppen sin.

Utstyr som trengs:

A4 ark med verdensreligionene til hver gruppe.

Mange kort med faguttrykk/bilder fra de ulike verdensreligionene – se eksempel neste side

Kort til kristendommen

Sett gjerne inn bilder på enkelte kort for variasjon. Et kort pr. side.

Jul

Sakramenter

Konfirmasjon

De ti bud

Det nye testamentet

Kirke

Martin Luther

Katedral

Døpefont

Kort til jødedommen

Tanak

Toraen

Talmud

Pesach

Kosher

Synagoge

Rabbiner

Abraham

Jerusalem

Kort til hinduismen

Ganges

Sanskrit

Shiva

Vishnu

Ganesha

Lakshmi

Parvati

Varanasi

Durga

Bruk lignende kort for andre religioner

Vedlegg 7: Klipp og lim

Hver synes best om sine barn

Det var engang en skytter som var ute i skogen; så møtte han myrsnipa.

"Kjære vene, skyt ikke mine barn!" sa myrsnipa.

"Hva er det for noen som er dine barn da?" spurte skytteren.

"De vakreste barna i skogen går, er mine!" svarte snipa.

"Jeg får vel ikke skyte dem da," sa skytteren.

Men da han kom tilbake, hadde han i hånden et helt knippe myrsniper som han hadde skutt.

"Au, au! hvorfor skjøt du barna mine likevel da!" sa snipa.

"Var det dine barn dette?" spurte skytteren - "jeg skjøt de styggeste jeg fant, jeg."

"Å ja!" svarte snipa, "vet du ikke at hver synes best om sine barn?"

Vedlegg 8: Koordinatsystem, multiplikasjon/divisjon

Nr	Oppgave	Svar	Koordinat
1	23×4	92	A1
2	44×13	572	B2
3	8×3	24	C3
4	7×2	14	D4
5	83×4	332	E5
6	66×7	462	A2
7	5×5	25	B3
8	7×7	49	C4
9	$24 : 4$	6	D5
10	$54 : 6$	9	E1
11	10×60	600	A3
12	11×4	44	B4
13	$100 : 4$	25	C5
14	23×8	184	D1
15	$55 : 11$	5	E2
16	$56 : 8$	7	A4
17	89×2	178	B5
18	78×32	2496	C1
19	$72 : 9$	8	D2
20	7×8	56	E3
21	$222 : 2$	111	A5
22	23×23	529	B1
23	23×8	184	C2
24	42×5	210	D3
25	55×7	385	E4

1	23×4
2	44×13
3	8×3
4	7×2
5	83×4
6	66×7

7	5×5
8	7×7
9	$24 : 4$
10	$54 : 6$
11	10×60
12	11×4

13	$100 : 4$
14	23×8
15	$55 : 11$
16	$56 : 8$
17	89×2
18	78×32

19	$72 : 9$
20	7×8
21	$222 : 2$
22	23×23
23	23×8
24	42×5
25	55×7

Vedlegg 9: Glose-øving, glosetest

Glossary test – Group: _____

1. Translate the word into Norwegian
2. Come up with a good explanation of the word in English (Alias)
3. Make a sentence (in English) with the word

Our words:

Vedlegg 10: Amerikanske revolusjon og kart

Hva er en koloni?

1. Et land hvor kongen bestemmer
2. Et landområde som et annet land bestemmer over
3. Et land hvor det er president

Hvor mange britiske kolonier var det på østkysten av det som i dag er USA for nesten 250 år siden?

1. 4
2. 8
3. 13

Hvilken av disse var IKKE en koloni?

1. New York
2. Texas
3. Virginia

Hvilket annet europeisk land hadde koloni i det som i dag er USA?

1. Frankrike
2. Norge
3. Irland

Hva var det kolonistene og britene kranglet om?

1. Hvem som hadde flest soldater
2. Skatter og avgifter
3. Hvem som skulle få lov til å bygge hus

Hva menes med myndighetene?

1. De som bestemmer i et land
2. Det er de lovene og reglene alle må følge
3. Det er når man blir gammel nok til å få stemmerett

Hva var «teselskapet i Boston»

1. Indianerhøvdingen fikk drikke te sammen med den britiske kongen. Det første til fred.
2. 50 menn kledde seg ut som indianere og kastet all teen på et skip over bord. Dette var protest mot avgiften på te.
3. Indianerne inviterte den britiske kongen til te, men det ble et opprør i stedet for fredelige samtaler.

Når var den Amerikanske revolusjonen?

1. I andre halvdel av 1700-tallet
2. I første halvdel av 1900-tallet
3. I andre halvdel av 1500-tallet

Hva er en breddesirkel?

1. En sirkel som sier noe om bredt det er i hvert land
2. Det er sirkler som ligger parallelt med ekvator
3. Det er sirkler som ligger på tvers av ekvator

Hva er meridianer?

1. Det er sirkler på globusen som går fra nord til sør gjennom polpunktene
2. Det er det samme som polarsirklene
3. Det er det samme som breddesirkler

Hva betyr det når det står 1:50000?

1. At en centimeter på kartet er 50000 cm i virkeligheten
2. At en centimeter i virkeligheten er 50000 cm på kartet
3. Det betyr at det er en globus, for det går ikke an å lage så store kart.

Hva er målestokk?

1. Et måleinstrument man bruker til å måle avstander med
2. En slags linjal som man måler lengder med
3. Målestokken forteller noe om forholdet mellom avstanden på kartet, og avstanden i virkeligheten.

Fasit:

1. Et landområde som et annet land bestemmer over
2. 13
3. Texas
4. Frankrike
5. Skatter og avgifter
6. De som bestemmer i et land
7. 50 menn kledde seg ut som indianere og kastet all teen på et skip over bord. Dette var protest mot avgiften på te.
8. I andre halvdel av 1700-tallet
9. Det er sirkler som ligger parallelt med ekvator
10. Det er sirkler på globusen som går fra nord til sør gjennom polpunktene
11. At en centimeter på kartet er 50000 cm i virkeligheten
12. Målestokken forteller noe om forholdet mellom avstanden på kartet, og avstanden i virkeligheten.

Vedlegg 11: Det ær kjeddeli å løppe

Det ær kjeddeli å løppe.

Mæver

Papa sjører bill.

Sjile

Jæi kann sjøppe is.

Sino

Ær du po ærbejd.

Fløitte

Hund har tjole

Skjyse er ekellt.

Vedlegg 12: Forenkling av dobbeltkonsonant, oppgaveark 1

b y e e g n t
m e g l a
a k p e r l i t
s v i e n
m e s t ø v
p a t e r
e f l y t
e k i s n t
a k e r f l a r
d e r s l e

b y e e g n t	- begynte
m e g l a	- gamle
a k p e r l i t	- kapitler
s v i e n	- visne
m e s t ø v	- svømte
p a t e r	- tapre
e f l y t	- fylte
e k i s n t	- skitne
a k e r f l a r	- karafler
d e r s l e	- sedler

Forenkling av dobbeltkonsonant, oppgaveark 2

Substantiv (flertall)

vaffel
puddel
seddel
nøkkel
gaffel
daddel
fakkel
kapittel
tittel
sykkel
bøffel
karaffel
trøffel
tommel

Verb (preteritum)

glemme
drømme
begynne
skjønne
kjenne
bygge
svømme
fylle
rømme
spille
gjemme
telle
kalle
bestemme
tenne

Adjektiv (entall-flertall og kjønn)

rått
vakker
vissen
ekkel
gammel
skitten

stygg
grell
vill
tørr
sunn

Forenkling av dobbeltkonsonant, oppgaveark 3

Rått, fakkel, gjemme, glemme, gaffel,
vissen, kjenne, kapittel, skrelle, ekkel,
kuppel, skjønne, vakker, skammel,
fylle, seddel, nøkkel, begynne, drømme,
skvetten, bøffel, gammel, knokkel,
tapper, guffen, daddel, lekker, skitten,
tittel, puddel og muggen.

Vedlegg 13: Setningsbygning i ulike ordklasser

Nice
Cruel
Amazing
Blue
Green
Red
Purple
Great

Horrible
Pretty
Awful
Pink
Yellow
Orange
Funny
Cute

Nice
Cruel
Amazing
Blue
Green
Red
Purple
Great

Horrible
Pretty
Awful
Pink
Yellow
Orange
Funny
Cute

Nice
Cruel
Amazing
Blue
Green
Red
Purple
Great

Horrible
Pretty
Awful
Pink
Yellow
Orange
Funny
Cute

Nice
Cruel
Amazing
Blue
Green
Red
Purple
Great

Horrible
Pretty
Awful
Pink
Yellow
Orange
Funny
Cute

Setningsbygning, preposisjoner

On
In
At
next to
behind
In front of
Under

On
In
At
next to
behind
In front of
Under

On
In
At
next to
behind
In front of
Under

On
In
At
next to
behind
In front of
Under

On
In
At
next to
behind
In front of
Under

On
In
At
next to
behind
In front of
Under

On
In
At
next to
behind
In front of
Under

On
In
At
next to
behind
In front of
Under

Setningsbygning, pronomener

She
He
They
It
We
I
You
She
He
They
It
We
I
You
She
He
They
It
We
I
You

She
He
They
It
We
I
You
She
He
They
It
We
I
You
She
He
They
It
We
I
You

Setningsbygning, substantiv

A banana
An orange
A cucumber
A potato
A broccoli
A tomtato
A corn cob
A pineapple

An apple
A bread
A chair
The stairs
A book
A shoe
A scarf
A bed
A toe
A carpet
A plane
A house
A pool

An apple
A peach
A strawberry
An onion
A lettuce
A carrot
A blueberry
A
chocolate
A pear
A cheese
A table
A couch
A pencil
A hat
A sweater
A finger
A paper
A car
A train
A cabin
A kitchen

A banana
An orange
A cucumber
A potato
A broccoli
A tomtato
A corn cob
A pineapple

An apple
A bread
A chair
The stairs

An apple
A peach
A strawberry
An onion
A lettuce
A carrot
A blueberry
A
chocolate
A pear
A cheese
A table
A couch

A book
A shoe
A scarf
A bed
A toe
A carpet
A plane
A house
A pool

A banana
An orange
A cucumber
A potato
A broccoli
A tomtato
A corn cob
A pineapple

An apple
A bread
A chair
The stairs
A book
A shoe
A scarf
A bed
A toe
A carpet
A plane
A house
A pool

A pencil
A hat
A sweater
A finger
A paper
A car
A train
A cabin
A kitchen

An apple
A peach
A strawberry
An onion
A lettuce
A carrot
A blueberry
A
chocolate
A pear
A cheese
A table
A couch
A pencil
A hat
A sweater
A finger
A paper
A car
A train
A cabin
A kitchen

Setningsbygning, verb

Jump
Speak
Eat
Run
Play
Dance
Sing
Jump
Speak
Eat
Run
Play
Dance
Sing
Jump
Speak
Eat
Run
Play
Dance
Sing
Jump
Speak
Eat
Run
Play
Dance
Sing

Jumps
Speaks
Eats
Runs
Plays
Dances
Sings
Jumps
Speaks
Eats
Runs
Plays
Dances
Sings
Jumps
Speaks
Eats
Runs
Plays
Dances
Sings
Jumps
Speaks
Eats
Runs
Plays
Dances
Sings

Vedlegg 14: Kommaregler

Her anbefales det å bruke det klassen trenger å jobbe med, og nødvendigvis ikke disse. Sånn ser arket jeg skriver ut/ evt kopierer, også henger jeg det på dokumentmappen, som jeg plasserer et sted.

- 1) Vi måtte bare sette oss for dette kom til å ta tid.
- 2) Vi spurte henne hjemme men ingen visste hvor hun var.
- 3) Jeg skal ha med matpakke og det bør du også
- 4) Du kan komme når du vil men helst før fire
- 5) Kommer du eller går du?
- 6) Han fikk bilen som var en Volvo opp i seksti i unnabakkene.
- 7) I rekkehuset der mormor bor har det flyttet inn nye naboer.
- 8) Hunden som bjeffer slik har det ikke bra.
- 9) Butikken som er en lavprisbutikk åpner på torsdag.
- 10) Oldefar gikk med genser enda så varmt det var.
- 11) De tre guttene som alle sto med henda i lomma prøvde å se uskyldige ut.
- 12) Vi kjøpte kjøttdeig tomater og ost til pizzaen.

Vedlegg 15: Ordklassebingo

Ordklassebingo (5 loddrett, vannrett, på skrå og hele brettet)

Verb	Preposisjon	Verb	Determinativ	Substantiv
Substantiv	Adjektiv	Interjeksjon	Preposisjon	Adjektiv
Adverb	Konjunksjon	Pronomen	Subjunksjon	Verb
Pronomen	Determinativ	Substantiv	Konjunksjon	Adverb
Subjunksjon	Interjeksjon	Preposisjon	Adjektiv	Pronomen

Vedlegg 16: Terningen befaler

Klassen deles inn i grupper på 4. Spørsmålene til oppgaven klippes ut og baksiden nummereres 1-12. Spørsmålene legges et stykke unna «basen». Gruppen kaster terning, 1-6. Hvert tall gir en øvelse 2 av elevene må gjøre før de samme to fra gruppen løper til spørsmålene. Ved posten ligger 12 oppgaver med ryggen snudd ned, og to terninger. De kaster terningene for å se hvilken oppgave de skal svare på. Hvis tallet på terningene gir en oppgave som alt er besvart må elevene ta 4 froskehopp før de kan trille terningene på nytt. Oppgaven må de huske, for så å løpe til laget sitt, fortelle oppgaven og sammen finne svaret. Når svaret er skrevet ned kan neste del av gruppa kaste terninger og løpe til oppgavene. Elevene kan bruke boka.

Terningkastøvelse:

1. Dere må hoppe 10 ganger.
2. To på do. Løp å ta på dodøra før dere løper til oppgavene.
3. Dere må ta 3 pushups
4. Den ene av dere skal sitte på ryggen til den andre bort til oppgavene. LØP!
5. Fem er slem! Dere må løpe en gang rundt bingen
6. Dere slipper å gjøre en øvelse. LØP TIL OPPGAVEN!

SPØRSMÅL TIL DEN INDUSTRIELLE REVOLUSJONEN

1 Hva er *allmenninger*?

2 Hva var *Spinning Jenny*?

3 Når startet den industrielle revolusjonen?

4 Hvorfor solgte mange småbønder gårdene sine og dro til byene for å finne arbeid?

5 Hvilket enkeltland hadde størst forbruk av råbomull i perioden 1826-1890?

6 Hva var *teiger*?

7 Hva het den første jernbroen i verden?

8 Hva het mannen som forbedret dampmaskinen?

9 Hvor gikk verdens første jernbane?

10 Hva het det kjente lokomotivet som George Stephenson bygde?

11 Hvorfor kjøpte så mange kull og jern mot slutten av 1700-tallet?

12 Nevn to grunner til at maskinalderen begynte i Storbritannia

Vedlegg 17: Negative tall, oppgaver

1	10-15
2	3-6
3	-3-4
4	-2-8
5	-6-3
6	5-7
7	4-8
8	9-12
9	2-8
10	20-25
11	30-50
12	-5-4
13	-2-3
14	3-5
15	-6-5
16	7-10
17	3-8
18	2-6
19	-7+5
20	-3+6
21	-2+7
22	-6+2
23	-1+8
24	-8+8
25	-10+5
26	-3+2
27	-6+4
28	-4+4
29	3+9
30	Hva er forskjellen mellom -3 og 7?
31	Hva er forskjellen mellom -2 og 3?
32	Hva er forskjellen mellom 5 og 7?

33	Hva er forskjellen mellom 2 og -5?
34	Hva er forskjellen mellom -5 og 8?
35	Hva er forskjellen mellom -2 og 7?
36	Hva er forskjellen mellom -1 og 7?
37	Hva er forskjellen mellom 3 og 7?
38	Hva er forskjellen mellom -9 og 1?
39	Hva er forskjellen mellom -7 og 7?
40	Hva er forskjellen mellom 4 og -7?
41	Mandag var det 5 grader, tirsdag var det 9 grader. Hvor mange grader varmere ble det?
42	Tirsdag var det -6 grader, onsdag var det 5 grader. Hvor mange grader varmere ble det?
43	Mandag var det 7 grader, tirsdag var det 3 grader kaldere. Hvor mange grader var det da?
44	Lørdag var det -10 grader, søndag var det 5 grader varmere. Hvor mange grader ble det da?
45	Mandag var det 9 grader, tirsdag var det 2 grader. Hvor mange grader kaldere ble det?
46	Torsdag var det -7 grader, fredag var det 2 grader. Hvor mange grader varmere ble det?
47	Onsdag var det 8 grader, torsdag var det -2 grader. Hvor mange grader kaldere ble det?
48	Søndag var det -1 grad, mandag var det 3 grader. Hvor mange grader varmere ble det?
49	Mandag var det 2 grader, tirsdag var det – 5 grader. Hvor mange grader kaldere ble det?
50	Onsdag var det 6 grader, tirsdag var det -4 grader. Hvor mange grader kaldere ble det?

NR.	SVAR:
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	
32	
33	
34	

35	
36	
37	
38	
39	
40	
41	
42	
43	
44	
45	
46	
47	
48	
49	
50	

NR.	OPPGAVER	FASIT
1	10-15	-5
2	3-6	-3
3	-3-4	-7
4	-2-8	-10
5	-6-3	-9
6	5-7	-2
7	4-8	-4
8	9-12	-3
9	2-8	-6
10	20-25	-5
11	30-50	-20
12	-5-4	-9
13	-2-3	-5
14	3-5	-2
15	-6-5	-11
16	7-10	-3
17	3-8	-5
18	2-6	-4
19	-7+5	-2
20	-3+6	3
21	-2+7	5
22	-6+2	-4
23	-1+8	7
24	-8+8	0
25	-10+5	-5
26	-3+2	-1
27	-6+4	-2
28	-4+4	0
29	3+9	12
30	Hva er forskjellen mellom -3 og 7?	10
31	Hva er forskjellen mellom -2 og 3?	5
32	Hva er forskjellen mellom 5 og 7?	2
33	Hva er forskjellen mellom 2 og -5?	7
34	Hva er forskjellen mellom -5 og 8?	13
35	Hva er forskjellen mellom -2 og 7?	9

36	Hva er forskjellen mellom -1 og 7?	8
37	Hva er forskjellen mellom 3 og 7?	4
38	Hva er forskjellen mellom -9 og 1?	10
39	Hva er forskjellen mellom -7 og 7?	14
40	Hva er forskjellen mellom 4 og -7?	11
41	Mandag var det 5 grader, tirsdag var det 9 grader. Hvor mange grader varmere ble det?	4
42	Tirsdag var det -6 grader, onsdag var det 5 grader. Hvor mange grader varmere ble det?	11
43	Mandag var det 7 grader, tirsdag var det 3 grader kaldere. Hvor mange grader var det da?	4
44	Lørdag var det -10 grader, søndag var det 5 grader varmere. Hvor mange grader ble det da?	-5
45	Mandag var det 9 grader, tirsdag var det 2 grader. Hvor mange grader kaldere ble det?	7
46	Torsdag var det -7 grader, fredag var det 2 grader. Hvor mange grader varmere ble det?	9
47	Onsdag var det 8 grader, torsdag var det -2 grader. Hvor mange grader kaldere ble det?	10
48	Søndag var det -1 grad, mandag var det 3 grader. Hvor mange grader varmere ble det?	4
49	Mandag var det 2 grader, tirsdag var det – 5 grader. Hvor mange grader kaldere ble det?	7
50	Onsdag var det 6 grader, tirsdag var det -4 grader. Hvor mange grader kaldere ble det?	10

Vedlegg 18: Fem på rad- divisjon med desimaltall

1. Tenk deg at du tar én av tingene herfra:

Flaske m/ saft
2 liter

Mugge m/saft
1,2 liter

Flaske m/brus
1,5 liter

Bøtte m/vann
10 liter

Brusboks
0,33 liter

Melkekartong
1 liter

2. Det du tar skal helles i én av typene beholdere herfra:

Karaffel
0,7 liter

Glass
0,5 liter

Målebeger
0,2 liter

Krus
0,3 liter

Kolbe
0,25 liter

Beger
0,22 liter

3. **Hvor mange ganger får du da fylt opp denne beholderen?** Det finner du ut ved å dele det øverste tallet på det nederste.

4. Svaret du får skal du krysse av på/legge en brikke over i tabellen nedenfor. NB! Når du har valgt, delt og fått et svar har du ikke lov til å ombestemme deg!

➔ **FØRSTEMANN TIL FEM PÅ RAD/DEN SOM HAR FÅTT FLEST RADER VINNER**

5	6	4,545	1,65	14,286	4
1,1	2	6,818	4	2,4	10
20	4	3	2,857	1,5	40
3,333	9,091	0,66	5,455	1,429	7,5
8	33,333	2,143	6	6,667	1,32
1,714	45,455	5	4,8	0,471	50

NB! Tallene er rundet av til max tre desimaler

Vedlegg 19: Begreper i kristendommen

NT	Salmenes bok	
	Pinse	Tilgivelse
Nattverd		
	Frelse	Alter
Dåp		
	Kjærlighet	Kirke
Jul		
	Gudstjeneste	Nåde
Katedral		
	Døpefont	Bibelen
Treenigheten		
	Skriftemål	Konfirmasjon
Evangeliene		
	Prekestol	Messe

Kristne ritualer

Kristne skrifter

Hellige bygninger
og gjenstander

Kristne høytider

Ord knyttet til
kristen tro

Vedlegg 20: Norges fylker og fem største byer-fasit, oppgaveark og svarskjema

Norges fylker og fem største byer - fasit

1. Hvilket fylke..
 - a. er Norges nordligste og det største fylket regnet i areal? **Finnmark**
 - b. grenser til Finnmark i nord og Nordland i sør? **Troms**
2. Hvilken by er Norges største? **Oslo**
3. I hvilket fylke ligger Norges lengste fjord, Sognefjorden? **Sogn og Fjordane**
4. I hvilket fylke ligger
 - a. Bergen? **Hordaland**
 - b. Stavanger? **Rogaland**
5. To fylker har nylig blitt slått sammen til ett.
 - a. Hva heter det nye fylket? **Trøndelag**
 - b. Hva heter den ene av Norges fem største byer som ligger i dette fylket?
Trondheim
6. Hva heter det nordligste fylket på Vestlandet? **Møre og Romsdal**
7. Hvilke **tre** fylker på Østlandet grenser til Sverige? **Østfold, Akershus og Hedmark**
8. Hvilket fylke skal snart slås sammen med Telemark? **Vestfold**
9. Hvilke to fylker lengst sør i landet har veldig like navn? **Vest- og Aust-Agder**
10. Hvilket fylke ligger..
 - a. rett nord for Telemark? **Buskerud**
 - b. rett vest for Hedmark? **Oppland**

Norges fylker og fem største byer-oppgaveark til 10 poster

POST 1

Hvilket fylke..

- a) .. er Norges nordligste og
det største fylket regnet i
areal?
- b) .. grenser til Finnmark i
nord og Nordland i sør?

POST 2

Hvilken by er Norges største?

POST 3

I hvilket fylke ligger Norges lengste fjord, Sognefjorden?

POST 4

I hvilket fylke ligger..

- a) ..Bergen?
- b) ..Stavanger?

POST 5

To fylker har nylig blitt slått sammen til ett.

- a) Hva heter det nye fylket?
- b) Hva heter den ene av
Norges fem største byer
som ligger i dette fylket?

POST 6

Hva heter det nordligste fylket på Vestlandet?

POST 7

Hvilke **tre** fylker på Østlandet grenser til Sverige?

POST 8

Hvilket fylke skal snart slås sammen med Telemark?

POST 9

Hvilke to fylker lengst sør i landet har veldig like navn?

POST 10

Hvilket fylke ligger..

- a) .. rett nord for Telemark?
- b) .. rett vest for Hedmark?

Norges fylker og fem største byer - svarskjema

SVARSKJEMA

FOR GRUPPE: _____

Gruppemedlemmer:

Post 1:

a)

b)

Post 2:

Post 6:

Post 7:

Post 3:

Post 8:

Post 4:

a)

b)

Post 5:

a)

b)

Post 9:

Post 10:

a)

b)

Norges fylker og fem største byer - svarskjema

- 1) Hvilket fylke..
 - a) er Norges nordligste og det største fylket regnet i areal? **Finnmark**
 - b) grenser til Finnmark i nord og Nordland i sør? **Troms**
- 2) Hvilken by er Norges største? **Oslo**
- 3) I hvilket fylke ligger Norges lengste fjord, Sognefjorden? **Sogn og Fjordane**
- 4) I hvilket fylke ligger
 - a) Bergen? **Hordaland**
 - b) Stavanger? **Rogaland**
- 5) To fylker har nylig blitt slått sammen til ett.
 - a) Hva heter det nye fylket? **Trøndelag**
 - b) Hva heter den ene av Norges fem største byer som ligger i dette fylket?
Trondheim
- 6) Hva heter det nordligste fylket på Vestlandet? **Møre og Romsdal**
- 7) Hvilke **tre** fylker på Østlandet grenser til Sverige? **Østfold, Akershus og Hedmark**
- 8) Hvilket fylke skal snart slås sammen med Telemark? **Vestfold**
- 9) Hvilke to fylker lengst sør i landet har veldig like navn? **Vest- og Aust-Agder**
- 10) Hvilket fylke ligger..
 - a. rett nord for Telemark? **Buskerud**
 - b. rett vest for Hedmark? **Oppland**

Vedlegg 21: Den amerikanske revolusjon

SPØRSMÅL TIL POSTENE

1. Hva var de viktigste grunnene til at europeerne skaffet seg kolonier rundt omkring i verden?
2. Hva er en *epidemi*, og hvorfor ble dette et stort problem blant urbefolkningen?
3. Nevn minst tre grunner til at folk reiste til koloniene.
4. Beskriv under hvilke forhold slaver ble fraktet fra Afrika til Nord-Amerika?
5. Hvem sloss mot hverandre i *Kolonikrigen* og hva sloss de om?
6. Hvor mange kolonier var det i Nord-Amerika da revolusjonen startet? Hvor lå disse?
7. Nevn noen grunner til at kolonistene ville løsrive seg fra *moderlandet* (England).
8. Hvordan starter *Uavhengighetserklæringen*, og hvordan stemte erklæringen med virkeligheten på den tiden?
9. Hva er en *republikk*?
10. Hvilke viktige begivenheter fant sted på disse tidspunktene:
 - a. 16. desember 1773?
 - b. 4. juli 1776?
 - c. 19. oktober 1781?
 - d. 17. september 1787?

Den amerikanske revolusjon, poster

POST 1

Hva var de viktigste grunnene til at europeerne skaffet seg kolonier rundt omkring i verden?

POST 2

Hva er en *epidemi*, og hvorfor ble dette et stort problem blant urbefolkningen?

POST 3

Nevn minst tre grunner til at folk reiste til koloniene.

POST 4

Beskriv under hvilke forhold slaver ble fraktet fra Afrika til Nord-Amerika?

POST 5

Hvem sloss mot hverandre i *Kolonikrigen* og hva sloss de om?

POST 6

Hvor mange kolonier var det i Nord-Amerika da revolusjonen startet? Hvor lå disse?

POST 7

Nevn noen grunner til at kolonistene ville løsrive seg fra *moderlandet* (England).

POST 8

Hvordan starter *Uavhengighets-erklæringen*, og hvordan stemte erklæringen med virkeligheten på den tiden?

POST 9

Hva er en *republikk*?

POST 10

Hvilke viktige begivenheter fant sted på disse tidspunktene:

- a) 16. desember 1773?
- b) 4. juli 1776?
- c) 19. oktober 1781?
- d) 17. september 1787?

Den amerikanske revolusjon, svarskjema

SVARSKJEMA for (navn på gruppemedlemmer):

.....

.....

.....

Post 1

Post 2

Post 3

Post 4

Post 5

Post 6

Post 7

Post 8

Post 9

Post 10

Den amerikanske revolusjon, fasit

1. Tilgang til eksotiske varer, tilgang til råstoffer til hjemmeindustrien, makt, rikdom, man kunne sende 'uønskede' personer til koloniene.
2. Epidemi er en farsott, en sykdom som sprer seg raskt. Urbefolkningen hadde ikke opparbeidet immunitet mot en rekke vanlige europeiske sykdommer, og bukket derfor lettere under for sykdom.
3. Religionsfrihet, politisk frihet, ønsket om et bedre liv, straffedømte ble sendt dit og slaver ble hentet til koloniene.
4. Lang båtreise på seilskip, slavene ble stuert sammen i lasterommet, lå tett i tett, ingen tilgang på toalett, lite mat, sykdom spredte seg raskt, døde ble kastet over bord, ulike straffemetoder ble brukt for å holde kontroll/underkue, kvinner kunne misbrukes seksuelt.
5. Storbritannia og Frankrike (1755-1773), om herredømme over koloniene.
6. 13 kolonier langs østkysten av Nord-Amerika.
7. Høyere skatter og avgifter skulle betales til Storbritannia (Kongen), liten fedrelandsfølelse, følte seg utnyttet og urettferdig behandlet av SB, harde straffereaksjoner mot opprørere og demonstranter.
8. "Vi mener det er en selvnlysende sannhet at alle mennesker er født like, (at de har fått visse umistelige rettigheter av sin skaper, og at retten til liv frihet og streben etter lykke er blant disse.)". Stemte dårlig med virkeligheten, da hverken urbefolkningen, slaver eller kvinner hadde like rettigheter som hvite menn.
9. En republikk er en stat med president som overhode. I en demokratisk republikk velges presidenten for en avgrenset periode, f.eks. 4-5 år.
10.
 - a. Teselskapet i Boston
 - b. Undertegnelsen av *Uavhengighetserklæringen*
 - c. Britene overga seg i *Uavhengighetskrigen*
 - d. USAs grunnlov vedtatt

Vedlegg 22: Gloseøving, A fresh start; glosekort, svarskjema og fasit

1. RHEETAC
2. OOSBK
3. MOSRLACOS
4. CECINSE
5. TRMAS
6. DARESG
7. GNIRENITEST
8. DONCESYRA OHLSCO
9. JUSBCTE
10. OWRMKHEO

11. TEAMSLACS

12. THAMS

13. STTES

14. LINPEC

15. SNOSLE

16. SVEBR

17. UNON

18. SOIRUCU

19. VESTIDAJEC

20. REALN

VOCABULARY – CHAPTER 1

No. Unscrambled word

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

VOCABULARY – CHAPTER 1 - KEY

No. Unscrambled words:

1. teacher
2. books
3. classroom
4. science
5. smart
6. grades
7. interesting
8. secondary school
9. subject
10. homework
11. classmate
12. maths
13. tests
14. pencil
15. lesson
16. verbs
17. noun
18. curious
19. adjectives
20. learn

Vedlegg 23: Gloseøving 2- A fresh start; svarskjema/timeplan, fasit og kort til laminering

TIMETABLE

Lesson		Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday
1	08.30-09.30					
2	09.45-10.45					
3	10.55-11.55					
Lunch break	11.55-12.30					
4	12.30-13.30					
5	13.40-14.40					

TIMETABLE - KEY

Lesson		Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday
1	08.30-09.30	English	Maths	Geography	Science/ Chemistry	Spanish
2	09.45-10.45	PE	Science/ Biology	Norwegian	Music	Art
3	10.55-11.55	History	Religious education	English	Maths	Art
Lunch break	11.55-12.30					
4	12.30-13.30	Norwegian	Elective subject	Maths	PE	Norwegian
5	13.40-14.40	Spanish	Elective subject		History	

From half past eight to half past nine on Monday, you learn to read, write and speak a second language.

In the second lesson on Monday, you play basketball.

Right before lunch, on the first day of the week, you learn about what happened back in time.

In lesson 4 on Monday, you learn how to write a story in the first language.

In the last lesson on Monday, you learn to speak the language spoken in for instance Spain, Columbia, and Argentina.

In the first lesson on Tuesday, you work with addition and subtraction.

Between a quarter to ten and a quarter to eleven on Tuesday, you learn about plants and animals.

In lesson 3 on Tuesday, you learn about for example Hinduism and Islam.

In the last two lessons on Tuesday, you have a double lesson in an *elective subject*.

In lesson 1 on Wednesday, you work with maps and learn about different countries.

In the second lesson on Wednesday, you learn about the first language in Norway.

In lesson 3 on Wednesday, you learn words like *nouns, ruler, school* and *teacher*.

After lunch on Wednesday, you learn how to construct a triangle.

On Thursday morning, you sometimes do experiments with different substances, like *natrium*, *hydrogen* and *carbon*.

In the second lesson on Thursday, you play instruments and sing.

In lesson 3 on Thursday, you learn about algebra.

In the fourth lesson on Thursday, you take part in physical exercise.

In the last lesson on Thursday, you learn about things like wars, presidents, revolutions etc.

On Friday morning, you learn a third language, which is very handy when traveling to Spain.

In the two lessons just before lunch on Friday, you can for instance make things with clay, wood or fabric.

In the last lesson of the week, you work on language rules about words like *og/å, da/når* etc.

Vedlegg 24: Forskjellige stafetter om måneder og antall dager

1	januar	31
2	februar	28/29
3	mars	31
4	april	30
5	mai	31
6	juni	30
7	juli	31
8	august	31
9	september	30
10	oktober	31
11	november	30
12	desember	31

Vedlegg 25: Koordinater og kordinatbrett

7

6

5

4

3

2

1

A

B

C

D

E

F

G

H

A1

A2

A3

A4

A5

A6

B1

B2

B3

B4

B5

B6

C_1

C_2

C_3

C_4

C_5

C_6

D_1

D_2

D_3

D_4

D_5

D_6

E1

E2

E3

E4

E5

E6

F1

F2

F3

F4

F5

F6

G1

G2

G3

G4

G5

G6

H1

H2

H3

H4

H5

H6

A7

B7

C7

D7

E7

F7

Vedlegg 26: 12 fargeløyper

12 FARGELØYPER

- grønn

1. Balanser på linja.
2. Balanser på linja mens du holder andre i hånda.
3. Hink på høyre/venstre fot på linja.
4. Hopp på 2 bein på linja.
5. Balanser BAKLENGS på linja.
6. Balanser BAKLENGS på linja mens du holder andre i hånda.

- grønn + rød

7. Balanser på linja.
 - Hopp på 2 SPREDTE bein på rød.
8. Hopp på 2 bein på linja.
 - Hopp på 2 SPREDTE bein på rød.

- rød

9. Hopp på 2 SPREDTE bein på rød.
10. Hopp på 2 bein på alle røde prikkene.

- rød + gul + blå

11. Hopp på 2 SPREDTE bein på rød.
 - Hopp på 2 bein på gul.
 - Hopp på 2 SPREDTE bein på rød.
 - Hopp på 2 bein på blå.
12. Hopp på 2 SPREDTE bein på rød.
 - Hink på venstre fot på gul.
 - Hopp på 2 SPREDTE bein på rød.
 - Hink på høyre fot på blå.

- gul + blå

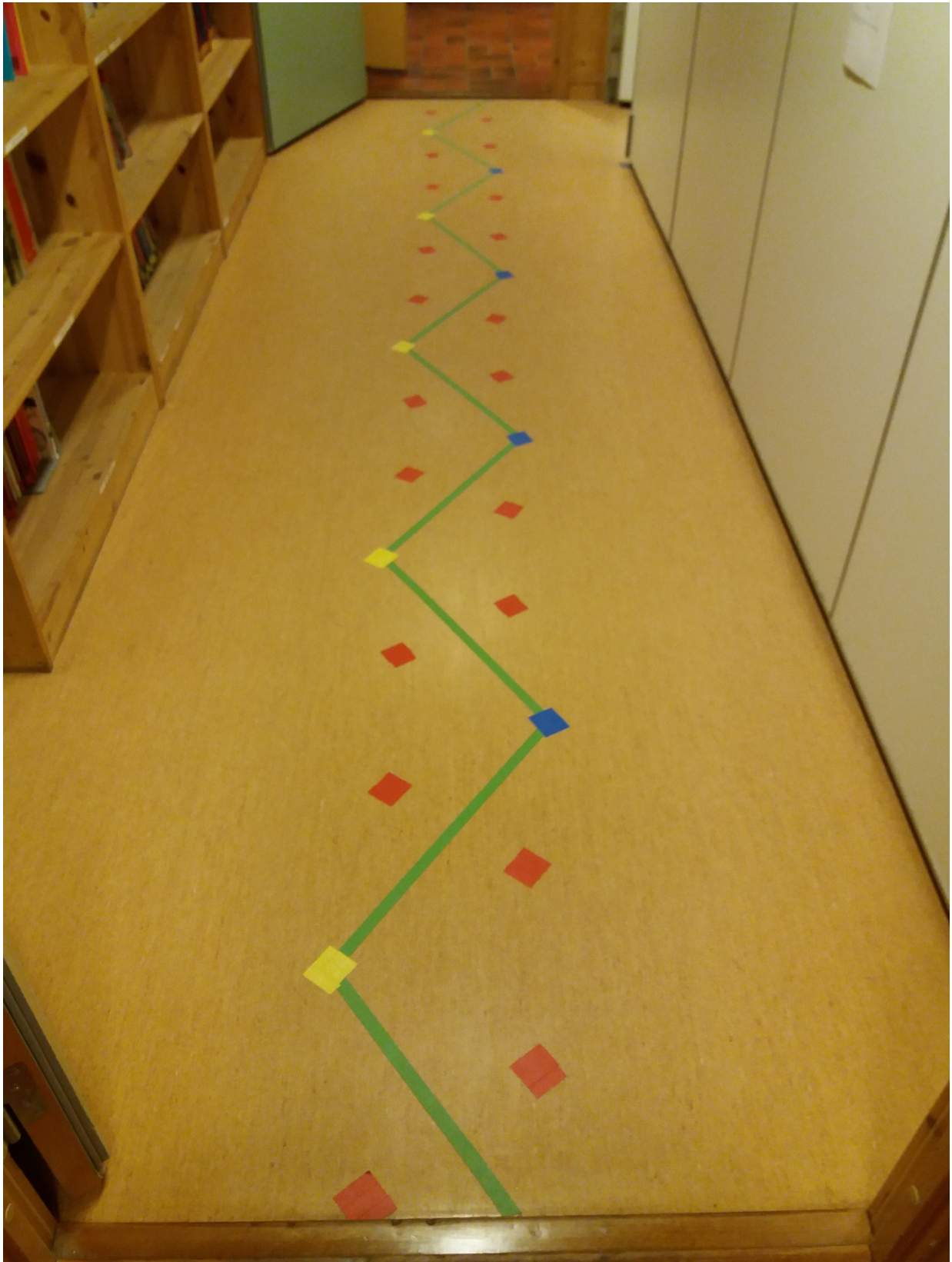
13. Hopp på 2 bein fra gul til blå til gul osv...

Muligheter:

- Legg inn:
 - tallvenner - tallrekker - gangetabell
 - gloser - øveord
 - bokstaver - diftonger

Her er det meningen at 'det skjer fort'... Mens en springer/hopper/beveger, gjør den oppgavene. Slik at nestemann fort kan følge etter.

- Andre oppgaver følger... Det jobbes med 😊

Vedlegg 27: Fleip eller fakta - katolsk og ortodoks kristendom

1. Både den katolske og den ortodokse kirke har åtte sakramenter – FLEIP (det er sju)
2. Begravelse er ett av sakramentene - FLEIP
3. Det finnes omtrent en milliard katolikker – FAKTA
4. Paven er overhodet for den ortodokse kirken – FLEIP
5. Når kardinalene velger en ny pave, sendes det ut hvit røyk fra Det sixtinske kapell – FAKTA
6. Både den katolske og den ortodokse kirke har biskoper – FAKTA
7. Patriarkene er biskoper i den katolske kirke – FLEIP (de er ledere i den ortodokse kirke)
8. De katolske biskopene regnes som etterfølgere etter de første disiplene – FAKTA
9. Det er bare den katolske kirke som har helgener – FLEIP, begge har det
10. Munker og nonner i begge kirkegrenene må leve i sølibat – FAKTA
11. Den ortodokse kirken står sterkt i Øst-Europa – FAKTA
12. I den ortodokse kirke er jula viktigere enn påsken – FLEIP, påsken er den viktigste høytiden
13. I den katolske kirken er alteret skjult bak en bildevegg som kalles ikonostasen – FLEIP
14. I den ortodokse kirken er det vanlig å ha egne ikoner hjemme som man ber til – FAKTA
15. Ikoner regnes som hellige bilder, som har energi fra Gud i seg - FAKTA

Vedlegg 28: Stjerneorientering om nyromantikken og Knut Hamsun

1. Kva for ein roman skreiv IKKJE Knut Hamsun?

- a) Sult
- b) Jenny
- c) Markens grøde
- d) Victoria

2. Kva sitat er Nietzsche kjend for?

- a) Gud er naturen
- b) Naturen er død
- c) Naturen er alt
- d) Gud er død

3. Kva for periode kjem før nyromantikken?

- a) Nasjonalromantikken
- b) Barokken
- c) Realismen
- d) Romantikken

4. Omtrent når starta nyromantikken?

- a) 1770-talet
- b) 1850-talet
- c) 1890-talet
- d) 1920-talet

5. Kva var debutromanen til Hamsun?

- a) Pan
- b) Sult
- c) Markens grøde
- d) Paa gjengrodde stier

6. Kven av desse fekk IKKJE Nobelprisen i litteratur?

- a) Knut Hamsun
- b) Sigrid Undset
- c) Sigbjørn Obstfelder
- d) Bjørnstjerne Bjørnson

7. Kor lenge støtta Hamsun nazi-Tyskland?

- a) Han støtta dei aldri
- b) Fram til krigen braut ut i 1940
- c) Fram til 1935
- d) Heilt til krigen var over

8. Spring ein runde rundt skulen (heile laget)!

9. Ta ti spensthopp (heile laget)!

Vedlegg 29: Essay - Linking Words

Five-paragraph essay – Organization

The paragraphs of this essay are in the wrong order. Cut them out and put them in the correct order.

Finally, national exams create a level playing field for all students. What if a teacher does not like a particular student or does not grade fairly? With national exams, students get their marks from someone who does not know them. This means that everyone gets the same treatment.

To begin with, national exams promote better learning. Knowing that they have to take a final exam forces students to take a course more seriously. Students study harder for exam courses, which means that they learn the material better. Also, students are less likely to skip classes if they are taking a national exam. Motivation and learning stay higher in exam courses.

Many students dislike taking national exams at the end of year 10 and wonder why they have to take them. Although some students experience test anxiety and find it hard to prepare, I believe that national exams are a good thing. They promote better learning; they force teachers to teach national standards; and they create a level playing field. For these reasons, I think that national exams are an important part of our educational system.

To sum up, while students will probably always feel that national exams are unfair and too hard, I am in favour of them. I like the fact that they make students study harder, teachers teach better, and give everyone a fair chance. National exams should continue to be part of our educational system.

Furthermore, national exams force teachers to teach national standards. The exams show how students from one school compare to students from other schools. When teachers know that their students' results will be compared to others, they make sure that their students are learning the material that they are supposed to. When their students do well on exams, it reflects well on the teachers.

Bokstavjakt

Navn: _____

Bokstaver vi har funnet:

Ord vi kan skrive med bokstavene:

Vedlegg 3 I: Gloseøving - Relations (Summer Nights and Ex Poser)

VOCABULARY

Run – talk – write & translate

English	Norwegian

Vedlegg 32: Concord

Setninger som kan brukes tilknyttet læreverket STAGES.

CONCORD

Choose the correct form of the verb, **was** or **were**?

1. Boffin's new invention **was/were** a lie
detector.

2. Sandra Morris **was/were** the first one to try
the new invention.

3. The question she got **was/were**
embarrassing.

4. Among all the kids in the classroom, there
was/were only one with green eyes.

5. Ben Fox's eyes **was/were** blue.

6. Everyone **was/were** excited to see how the
lie detector worked.

7. Everything **was/were** not the way the
narrator thought it **was/were**.

Vedlegg 33: Periodesystemet

Periodesystemet

<u>H</u>							<u>He</u>
<u>Li</u>	<u>Be</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>N</u>	<u>O</u>	<u>F</u>	<u>Ne</u>
<u>Na</u>	<u>Mg</u>	<u>Al</u>	<u>Si</u>	<u>P</u>	<u>S</u>	<u>Cl</u>	<u>Ar</u>
<u>K</u>	<u>Ca</u>						

Forenklet
Periodesystem med 20 første
grunnstoffer

								2
1								
3	4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	18	
19	20							

Vedlegg 34: Norges grunnlov (+Terje Vigen)

Fire vers fra Terje Vigen, fasit, svarskjema, beskrivelse av aktiviteter

1

Der jog et minde om halvglemt dåd
lig et lyn over lordens træk –,
han kende matrosen, som lå med gråd
iknæ på korvettens dæk!
Da skreg Terje Vigen: "alt mit du holdt
i din hånd, og du slap det for ros.
Et øjeblik endnu, en gengæld er voldt – –
" da var det den engelske stormand stolt
bøjede knæ for den norske lods.

2

Der sagdes, at Terjes sind med et
fik alvor fra denne stund.
Han trelled og sled og blev aldrig træt
af at vugge sit barn i blund.
Om søndagskvelden, når dansen klang
vildt fra den nærmeste gård,
sine gladeste viser hjemme han sang,
mens lille Anna lå på hans fang
og drog i hans brune hår.

3

Båden var røbet; der lød et signal,
og det nærmeste løb var lukt;
men solgangsvinden blafrede skral, –
mod vester gik Terjes flugt.
Da firte de jollen fra rælingens kant,
han hørte matrosernes sang, – –
med fødderne stemte mod skægtens spant
han rode så sjøen fossed og brandt,
og blodet fra neglerne sprang.

4

Nu skal jeg fortælle, hvad jeg har hørt
om Terje fra først til sidst,
og skulde det stundom falde lidt tørt,
så er det dog sandt og visst;
jeg har det just ej fra hans egen mund,
men vel fra hans nærmeste kreds, –
fra dem, som stod hos i hans sidste
stund og lukked hans øjne til fredens blund,
da han døde højt opp' i de tres.

FASIT

Begrep	Forklaring
Grunnlov	Lov som forteller hvordan et land skal styres
Rasjon	En tilmålt porsjon
Union	Forbund, forening, sammenslutning av flere stater
Allmuen	Det brede lag av folket, folk flest
Hungersnød	Mangel på nødvendige matvarer i et område
Handelsavtale	Overenskomst om varebytte mellom to eller flere stater
Stattholder	En som styrer et land i kongens sted
Kapre	Beslaglegge, ta
Kielfreden	Fredsavtale hvor Norge ble avstått (gitt som krigsbytte) til Sverige 14. jan. 1814
Duell	Tvekamp

Debatt	Diskusjon, drøfting, meningsutveksling
Diplomat	Forhandler, utsending, tjenestemann
Prisonskip	Fengselsskip
Flåteranet i København	Britene angrep København i 1807 for at Napoleon ikke skulle få den dansk-norske flåten. Måtte gi skipene til britene.
Mossekonvensjonen	Norsk-Svensk avtale (14. aug. 1814) hvor Norge får mer innflytelse i unionen.

Begrep	Forklaring
	Lov som forteller hvordan et land skal styres
	En tilmålt porsjon
	Forbund, forening, sammenslutning av flere stater
	Det brede lag av folket, folk flest
	Mangel på nødvendige matvarer i et område
	Overenskomst om varebytte mellom to eller flere stater
	En som styrer et land i kongens sted
	Beslaglegge, ta
	Fredsavtale hvor Norge ble avstått (gitt som krigsbytte) til Sverige 14. jan. 1814
	Tvekamp

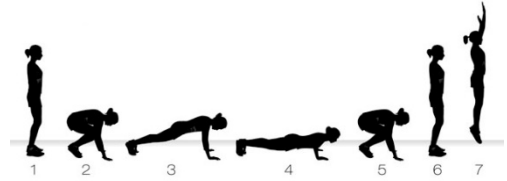
	Diskusjon, drøfting, meningsutveksling
	Forhandler, utsending, tjenestemann
	Fengselsskip
	Britene angrep København i 1807 for at Napoleon ikke skulle få den dansk-norske flåten. Måtte gi skipene til britene.
	Norsk-Svensk avtale (14. aug. 1814) hvor Norge får mer innflytelse i unionen.

FØR DU LØPER TILBAKE TIL GRUPPA:
Slå terning. Hvis du får..

1 – Ta 10 sit-ups

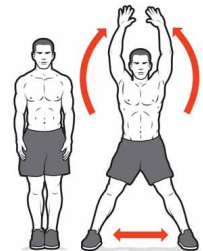
2 – Ta 2 burpees

3 – Ta 3 spensthopp

4 – Ta 4 armhevinger

5 – Ta 5 jumping jacks

6 – Løp rett tilbake

Vedlegg 35: Filosofi- å undre seg, å tro, å tenke

Filosof og læremester fra Athen som undret seg og stilte mange spørsmål

En type dødsstraff i det gamle Hellas

De første filosofene i Europa levde her, for 2500 år siden

Spørsmål som vi undrer oss over fordi vi er mennesker som lever i verden

En av elevene til Sokrates

Menneskenes liv i verden, det at vi er til

«Kjærlighet til visdom»

En metode som får andre til å stoppe opp og se kritisk på sine egne oppfatninger

Hovedstaden i Hellas

Eksistensielle spørsmål

Tilværelsen

Filosofi

Hellas

Sokrates

Den filosofiske samtalen

Athen

Å drikke et beger med gift

Platon

Vedlegg 36: Stjerneoppgave

1. Hva heter de fem landene i Norden?
 - a) USA, Sverige, Danmark, Tyskland og Hellas
 - b) Norge, Sverige, Danmark, Island og Polen
 - c) Norge, Sverige, Danmark, Island og Finland

2. Hvilket av de nordiske landene har vulkaner og geysirer?
 - a) Island
 - b) Finland
 - c) Danmark

3. Hvilke tre land ligger på den skandinaviske halvøya?
 - a) Sverige, Danmark og Finland
 - b) Island, Norge og Grønland
 - c) Norge, Sverige og Finland

4. Hvilke tre land kalles i dag for Skandinavia?
 - a) Island, Norge og Grønland
 - b) Norge, Sverige og Danmark
 - c) Finland, Island og Danmark

5. Hvilket av de nordiske språkene er i slekt med samisk?
 - a) Norsk
 - b) Finsk
 - c) Islandsk

6. Hovedstaden i Danmark heter?
 - a) København
 - b) Paris
 - c) Reykjavik

7. Hvilket land i Norden bor det flest?
- a) Danmark
 - b) Norge
 - c) Sverige
8. Hvor bor inuittene?
- a) Grønland
 - b) Finland
 - c) Island
9. Hvor kommer IKEA fra?
- a) Finland
 - b) Sverige
 - c) Danmark
10. Hvilket land i Norden er flatt og har derfor mange vindmøller?
- a) Danmark
 - b) Sverige
 - c) Island
11. Hva kaller vi strømmen som gjør klimaet i Norden mildere?
- a) Varmestrømmen
 - b) Geysir
 - c) Golfstrømmen
12. Hva heter hovedstaten i Finland?
- a) Nuuk
 - b) Reykjavik
 - c) Helsinki

Fasit:

1. c) Norge, Sverige, Danmark, Island og Finland
2. a) Island
3. c) Norge, Sverige og Finland
4. b) Norge, Sverige og Danmark
5. b) Finsk
6. a) København
7. c) Sverige
8. a) Grønland
9. b) Sverige
10. a) Danmark
11. c) Golfstrømmen
12. c) Helsinki

Vedlegg 37: Rutejakt med engelske og norske ord

RUTEJAKT

Utstyr: Spillebrett, penner, ark

Regler:

1. To og to.
2. Hvert par får et spillebrett.
3. Dere velger rute annenhver gang, men dere samarbeider om å løse oppgavene.
4. Dere kan starte i den ruten dere vil.
5. Når du har gjennomført oppgaven krysser du ut ruta.
6. Begge spillerne gjør aktiviteten som står nederst i ruta.
7. Du velger selv hvilken rute du vil gå til neste gang, men du har bare fem sekunder til å finne ruta.
8. Hvor mange ruter klarer du å løse

Det er ikke lov å bytte rute når du først har valgt!

1. Tell til ti på engelsk Aktivitet: Gå 7 elefantsteg	2. Nevn tre ord som begynner med sol. Aktivitet: Ta 10 spensthopp og si ordene høyt i kor.	3. oversett denne setningen til engelsk: Jeg leser en bok Aktivitet: Gå 15 steg på hælene.	4. Hva heter disse dyrene på engelsk? Hest, Løve, Apekatt. Aktivitet: Ta 10 knebøy.	5. Hvilken sang er dette? <i>Jeg er her, jeg er fri jeg skal bli, og gjøre ingenting...</i> Aktivitet: Plystre et vers mens du sitter på huk.	6. Nevn tre ord som begynner på ky.... Aktivitet: Ta tre piruetter
7. Løp opp trappene og rop ut navnet på 5 kommuner i Telemark. Aktivitet: Se oppgavetekst.	8. Hva het de to damene i Frost-filmen? Aktivitet: Gå 15 steg baklengs.	9. Nevn fire ting du kan gjøre om sommeren. Aktivitet: Hink 10 hink på hvert bein.	10. Hva heter målmannen i folball på engelsk? Aktivitet: Gjør 5 stjerne hopp.	11. Oversett denne setningen til engelsk: <i>Det er min slange.</i> Aktivitet: 10 klapp over hodet.	12. Nevn fire ord som starter med kj-lyden. Aktivitet: Gjør 5 froskehopp.
13. Oversett denne setningen til engelsk: <i>De har det gøy.</i> Aktivitet: Stå rygg mot rygg og sett dere ned på huk 7 ganger.	14. Hva skjedde på 17. Mai? Aktivitet: Ta 5 armhevinger.	15. Syng et vers av en sang til læreren din samtidig som du står på et bein. Aktivitet: Løp opp i lekehytta og skli ned rutsjebanen.	16. Hvor mange cm er 102 mm? Aktivitet: Ta 5 situps.	17. Hva er 12 : 3 ? Aktivitet: Multipliser svaret med 4 og hopp like mange ganger.	18. Si hele 3-gangen mens du hopper opp og ned trappene i amfiet. Aktivitet: Se oppgavetekst.
19. Si alle månedene på engelsk. Aktivitet: Snurr rundt 5 ganger og gå 5 elefantsteg etterpå.	20. Hvor mange cm er 10 m? Aktivitet: Gi «give me five» til hverandre 15 ganger og tell høyt på engelsk.	21. Si tre ting du trenger for å lage vafler? Aktivitet: Hold hverandre i hendene og sett dere ned på huk 5 ganger	22. Hva heter disse dyrene på engelsk? katt, hund, sau Aktivitet: Gå 15 steg på tå.	23. Lag fire regnestykker der svaret blir 5. Aktivitet: Lag to grimaser hver. Den andre skal prøve å etterligne.	24. Løp en runde rundt skolen mens du teller på engelsk. Aktivitet: Se oppgavetekst.

Vedlegg 38: Talldetektiven

Talldetektiven

Detektiver søkes!

Her må du tenke kreativt, og bruke problemløsningsstrategier for å finne riktig tall fra listen under.

Her er ledetrådene i mysteriet:

- Tallet har to sifre.
- Begge sifrene er partall.
- Sifferet på tier-plassen er større en sifferet på ener-plassen.
- Sifferet på ener-plassen er ikke i tregangen.
- Sifferet på tier-plassen er ikke dobbelt så stort som sifferet på ener-plassen.
- Summen av de to sifrene er et tall i femgangen.

18	86
120	42
46	64
80	8
22	83

— — — —

Vedlegg 39: Alt er politikk

Spørsmål til postene, fasit, svarskjema og Post 1-10

SPØRSMÅL TIL POSTENE:

1. Plasser disse partiene i riktig rekkefølge, fra venstre til høyre:
Høyre, SV, KrF, Arbeiderpartiet og Venstre.
2. Hvilket parti er denne personen partileder for?
 - Kjell Ingolf Ropstad
 - Siv Jensen
 - Audun Lysbakken
 - Erna Solberg
 - Trygve Slagsvold Vedum
 - Jonas Gahr Støre
 - Une A. Bastholm
 - Bjørnar Moxnes
 - Trine Skei Grande
3. Hvilket parti ble stiftet av Anders Lange?
4. Hvilket begrep brukes for å betegne venstresiden i politikken – radikal eller konservativ?
5. Hvilken side i politikken ønsker å redusere skatter og avgifter?
6. Hvor ofte er det valg i Norge?
7. Hva slags regjeringstype har vi i Norge nå – ettparti-, koalisjons-/samarbeids- mindretalls-, flertallsregjering? Hvilke(t) parti(er) sitter i regjering nå?
8. Hvilken side i politikken ønsker en sterk stat som bidrar aktivt til å fordele samfunnets ressurser?
9. Hvilket styringsnivå har ansvar for følgende oppgaver – Storting, Fylkesting eller kommunestyre?
 - Barnevern
 - Videregående skoler
 - Sykehjem
 - Forsvarsavtaler med andre land
 - Avfallsbehandling
10. Hva kalles den øverste myndigheten i et demokrati?

FASIT:

1. SV, Arbeiderpartiet, KrF, Venstre, Høyre.
2. - Kjell Ingolf Ropstad – KrF
 - Siv Jensen – FrP
 - Audun Lysbakken – SV
 - Erna Solberg – Høyre
 - Trygve Slagsvold Vedum – SP
 - Jonas Gahr Støre – AP
 - Une Aina Bastholm – MDG
 - Bjørnar Moxnes – Rødt
 - Trine Skei Grande – Venstre
3. Fremskrittspartiet (Anders Langes parti til sterk nedsettelse av skatter, avgifter og offentlige inngrep)
4. Radikal
5. Høyresiden/Borgerlig side/Ikke-sosialistisk side
6. Hvert annet år; lokalvalg og stortingsvalg annenhver gang.
7. Koalisjons-/samarbeidsregjering
8. Venstresiden/sosialistisk side
9.
 - Kommunestyre
 - Fylkesting
 - Kommunestyre
 - Storting
 - Kommunestyre
10. Nasjonalforsamling

SVARSKJEMA for (navn på gruppemedlemmer): GRUPPE.....

.....

.....

.....

Les oppgaven, diskuter på gruppa, skriv ned
besvarelsen. Lever ferdig utfylt svarark til lærer når
dere er ferdige.

Post 1 Riktig rekkefølge er:

Post 2

Partileder nr. 1 er leder for

.....

Partileder nr. 2 er leder for

.....

Partileder nr. 3 er leder for

.....

Partileder nr. 4 er leder for

.....

Partileder nr. 5 er leder for

.....

Partileder nr. 6 er leder for

.....

Partileder nr. 7 er leder for

.....

Partileder nr. 8 er leder for

.....

Partileder nr. 9 er leder for

.....

Post 3

Post 4

Post 5

Post 6

Post 7

Post 8

Post 9

- Barnevern.....
.....
- Videregående
skoler.....
.....
- Sykehjem.....
.....
- Forsvarsavtaler med andre
land.....
- Avfallsbehandling.....
.....

Post 10

Post I

Plasser disse partiene i riktig rekkefølge, fra venstre til høyre:
Høyre, SV, KrF,
Arbeiderpartiet og
Venstre.

Post 2

Hvilket parti er denne personen partileder for?

Se bilder nedenfor - navn og nummer på baksiden

1. Kjell Ingolf Ropstad
2. Siv Jensen
3. Audun Lysbakken
4. Erna Solberg
5. Trygve Slagsvold Vedum
6. Jonas Gahr Støre
7. Une A. Bastholm
8. Bjørnar Moxnes
9. Trine Skei Grande

Post 3

Hvilket parti ble stiftet
av Anders Lange?

Post 4

Hvilket begrep brukes
for å betegne
venstresiden i
politikken – *radikal*
eller *konserverativ*?

Post 5

Hvilken side i
politikken ønsker å
redusere skatter og
avgifter?

Post 6

Hvor ofte er det valg i Norge?

Post 7

Hva slags regjeringstype har vi i Norge nå – ettparti-, koalisjons-/samarbeids-, mindretalls-, flertallsregjering? Hvilke(t) parti(er) sitter i regjering nå?

Post 8

Hvilken side i politikken ønsker en sterk stat som bidrar aktivt til å fordele samfunnets ressurser?

Post 9

Hvilket styringsnivå har ansvar for følgende oppgaver – Storting, Fylkesting eller kommunestyre?

1. Barnevern
2. Videregående skoler
3. Sykehjem
4. Forsvarsavtaler med andre land
5. Avfallsbehandling

Post 10

Hva kalles den øverste myndigheten i et demokrati?

Vedlegg 40: Ask, answer and become smart

ASK, ANSWER AND BECOME SMART – *INDIGENOUS PEOPLES*

Can you mention some other names for <i>Indigenous Peoples</i> ?	How many percent do indigenous people make up in the world's population?
According to the UN; how many tribes are there in the world today?	How many countries are the different tribes spread out over in the world today?
Can you mention some characteristics that the indigenous peoples often have in common?	What have the authorities of many countries tried to do to the indigenous peoples?
Why do you think the authorities of many countries tried to suppress or even eliminate the indigenous cultures?	Do you know of any suppression or discrimination against the Sami people of Norway? If so, what do you know?
What do you think it is like to belong to an indigenous group today?	Why do you think environmentalists claim that there is a lot to learn from indigenous peoples? Do you think they are right?
Do you think the UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples can make a difference? If so; how can it make a difference?	How can an indigenous culture be a valuable enrichment to a society?

Name at least four different native peoples; and tell me where they are from?	The Sami people are the most well-known indigenous group in Europe. Where do they live?
How many years did the native Americans live on the American continent before the Europeans arrived?	What happened to the Native Americans when the Europeans settled?
What happened to the Native Americans in 1838 when they were forced to move west of the Mississippi River? (Trail of Tears)	Who are one of the oldest populations in the world today?
Why did so many Aborigines die when the Europeans arrived?	What happened to the Aboriginal children in the late 1800's?
Where do the Maori people live; and how did they first get there?	

Vedlegg 4I: Frisbee og kjegler- tekstoppgaver i matematikk

Kalkulatoroppgaver 😊

Oppgave 1)

Zack gikk for å se på yndlingsdyret sitt i dyrehagen. Han hadde 1000,- kr. i lommeboka da han gikk hjemmefra, og brukte 265,- kr. til sammen hele dagen i dyrehagen. Hvor mange kroner hadde Zack da igjen i lommeboka? Snu kalkulatoren opp ned så finner du ut hvilket dyr som er yndlingsdyret til Zack.

Oppgave 2)

Lille Lone plukket blomster på blomsterengen en sommerdag. Mens hun plukket blomster var det 142 sommerfugler, 59 bier, 119 fluer, 197 mygg, 117 humler og 71 veps som passerte henne. Regn ut hvor mange insekter det var som passerte henne totalt. Når du har funnet svaret så finner du ut hva slags vær det var den dagen ved å holde kalkulatoren opp ned.

Oppgave 3)

En jente hadde bursdag, og fikk til sammen 4000,- kr. til bursdagen sin. Hun kjøpte seg et spill som kostet kr. 483,- kr. Regn ut hvor mange kr. jenta hadde igjen. Hvis du snur kalkulatoren opp ned så finner du også ut hva jenta heter.

Oppgave 4)

Patrick og Nils møttes på butikken før en filmkveld. De kjøpte en DVD til kr. 89, brus for kr. 17,50 og snacks for kr. 27,50. Regn ut hvor mange kr. guttene brukte til sammen. Når du har regnet det ut så kan du snu kalkulatoren opp ned, og da finner du ut hva Patrick og Nils sa til hverandre da de møttes på butikken.

Oppgave 5)

Rikke hadde satt av 10 000 kroner til utgifter til dyret sitt. Hun kjøpte 10 høyballer som hver kostet 250,- kroner, og en børste som kostet 147,- kroner. Regn ut hvor mye Rikke da hadde igjen av de 10 000 kronene. Snu kalkulatoren på hodet, og du ser også hva slags dyr hun har.

Oppgave 6)

- Hvilke bokstaver kan du skrive med en kalkulator opp ned?
- Finn 5 ord du kan skrive med en kalkulator opp ned (du har ikke lov til å bruke svarene fra oppgavene på dette arket).
- Lag kalkulatoroppgaver som passer til ordene du fant i oppgave b).
- Lag enda flere kalkulatoroppgaver med andre "kalkulatorord".

Kalkulatoroppgaver 2 😊

Oppgave 1)

Lars hadde 1000,- kroner. Han kjøpte seg et spill som kostet 293,- kroner. Hvor mange kroner hadde Lars igjen, og hva sa han etter å ha prøvd spillet? Hva han sa finner du ut ved å snu kalkulatoren opp ned.

Oppgave 2)

Bente hadde 1500,- kroner. Hun kjøpte en DVD-spiller som kostet kr. 1490,-. Hvor mange kroner hadde Bente igjen, og hva sa hun da hun oppdaget hvor lite penger hun hadde igjen?

Oppgave 3)

Arne skulle på jakt, men han var ikke så veldig god til å treffe det han siktet på. Først brukte han 500 skudd, men traff ingenting. Deretter brukte han 100 skudd, og traff fortsatt ikke. Etter en lang pause prøvde han 50 skudd til uten hell. Han hadde tenkt til å gi seg, men brukte likevel opp de resterende 23 skuddene han hadde igjen. Hvor mange skudd brukte Arne til sammen, og hvilket dyr var det han jaktet på?

Oppgave 4)

Ole feiret bursdag. Mange av gjestene ga penger i bursdagsgave. Her ser du de forskjellige beløpene han fikk:

500,-	1000,-	100,-
250,-	400,-	300,-
150,-	500,-	800,-

Etter bursdagen brukte Ole 264,- kroner. Hvor mange kroner hadde Ole da igjen, og hva spiste de til dessert i bursdagen?

Oppgave 5)

Sondre var på hytta ved sjøen. En fin sommerdag gikk han til butikken og kjøpte seg en DVD til kr. 89,- og en badeball til kr. 46,-. Etter turen i butikken dro han

på fisketur. Hvor mange kroner brukte Sondre i butikken, og hva slags fisk fikk han?

Oppgave 6)

Lise var ikke helt i form, så moren hennes dro i butikken for å handle til henne med 700 kroner i lommeboka. Hun kjøpte halspastiller for 46,- kr. og hostesaft for 120,- kr. Hvor mange kroner hadde moren til Lise igjen, og hvordan syk var Lise?

Kalkulatoroppgaver 3 ☺

Oppgave 1)

David kjøpte 1 kg poteter. Han spiste 0,295 kg poteter til middag. Hvor mange kilo poteter var det da igjen, og hva drakk David til maten? (Ikke gjør om på enhetene når du regner, men tast inn tallene som de er.)

Oppgave 2)

Min tante er veldig glad i gele, og en lørdag lagde hun 4000 gram gele. Etter nyhetene hadde hun spist 427 gram. Hvor mange gram gele var det igjen, og hva heter tanten min?

Oppgave 3)

Sara og Stine dro på shopping sammen. De hadde med seg 2000,- kroner. De brukte 586,- kroner. Etter shoppingen begynte de å fortelle hverandre vitser. Hvor mange kroner hadde jentene igjen, og hva sa de til hverandre etter at hver vits var fortalt?

Oppgave 4)

Lise var skikkelig godtesjuk og gikk en tur i kiosken med 100,- kroner i lommeboka. Hun brukte 49,- kroner. Hvor mange kroner hadde hun igjen, og hva kjøpte hun i kiosken?

Oppgave 5) Denne inneholder litt engelsk og er litt vrien ;)

Viktor hadde 125,- kroner i lommeboka. På vei til skolen var det glatt, så han skled og falt og mistet alle pengene ut av lommeboka. Han lette etter pengene, men fant ikke de siste 38,- kronene. Hvor mange kroner hadde Viktor da igjen i lommeboka, og hva ble han til skolen denne dagen?

Oppgave 6)

En gutt hadde én to-hundrelapp, en hundrelapp, en femtilapp og to tiere i lommeboka. Hvor mange kroner var dette til sammen og hva het gutten?

Oppgave 7)

Lyder trengte nye klær og kjøpte følgende:

En bukse til 599,- kroner, to gensere som kostet 399,- kroner hver, sko til 1025,- kroner, tre T-skjorter som hver kostet 249,- kroner, en jakke til 399,- kroner og til slutt brukte han 69,- kroner på en pølsemeny i kiosken.

Hvor mange kroner hadde Lyder brukt til sammen, og hva slags yrke hadde moren hans?

Visste du at $LOL + LOL = hihi$
når du taster det inn på en kalkulator?

FASIT 1:

1. SEL
2. SOL
3. LISE
4. HEI
5. ESEL
6. 0=O, 1=I, 3=E, 4=H, 5=S, 6=G, 7=L, 9=B

FASIT 2:

1. LOL
2. OI
3. ELG
4. GELE
5. SEI
6. HES

FASIT 3:

1. SOLO
2. ELSE
3. HIHI
4. IS
5. L - 8 (LATE)
6. OLE
7. LEGE

RØD		
1	2	3
4	5	6
BLÅ		
1	2	3
4	5	6
GRØNN		
1	2	3
4	5	6

Vedlegg 42: Morsmålsdagen

Fasit (land-hovedstad-offisielt/offisielle språk) Kilde: www.snl.no

Argentina- Buenos Aires- spansk
Republikken Kongo- Brazzaville- fransk
Ghana-Accra - engelsk
Island-Reykjavik - islandsk
Etiopia-Addis Abeba – amharisk (sov)
England-London - engelsk
Sverige- Stockholm - svensk
Litauen-Vilnius -litauisk
Australia-Canberra intet..(engelsk de facto)
Tyskland-Germany -tysk
Polen-Warszawa - polsk
Danmark-København -dansk
Canada-Ottawa- engelsk og fransk
Russland-Moskva- russisk
Eritrea-Asmara-tigrinja, arabisk
Brasil-Brasilia -portugisisk

Vedlegg 43: Grubleoppgaver til flukt

Grubleoppgaver

1. Mange barn som er på flukt, får ikke oppfylt rettighetene sine. Hva kan være årsakene til det?
2. Tenk dere at dere må flykte. Dere rekker bare ta med dere noen få ting. Hvilke tre ting ville dere tatt med dere hvis du kunne velge? Begrunn svaret deres.
3. Hvorfor tror dere barn kommer alene til Norge og søker asyl?
4. Hvordan tror dere det er å bo på et asylmottak? Begrunn svaret ditt!
5. Hva kan mennesker fra ulike land og verdensdeler lære av hverandre?
6. Hvordan kan utdanning føre til mindre fattigdom og bedre helse?

Vedlegg 44: Multiplikasjon, hoderegning, kvadrattal

2×2	3×3
4×4	5×5
6×6	7×7
8×8	9×9
10×10	11×11
12×12	13×13
14×14	15×15
16×16	17×17
18×18	19×19
20×20	1×1

Multiplikasjon- fasit

	$2 \times 2 =$	4
	$3 \times 3 =$	9
	$4 \times 4 =$	16
	$5 \times 5 =$	25
	$6 \times 6 =$	36
	$7 \times 7 =$	49
	$8 \times 8 =$	64
	$9 \times 9 =$	81
	10×10	100
	$11 \times 11 =$	121
	$12 \times 12 =$	144
	$13 \times 13 =$	169
	$14 \times 14 =$	196
	$15 \times 15 =$	225
	$16 \times 16 =$	256
	$17 \times 17 =$	289
	$18 \times 18 =$	324
	$19 \times 19 =$	361
	$20 \times 20 =$	400

Vedlegg 45: Lydlike ord

to	two	bored	board	bean	been	hear	here
be	bee	break	brake	blue	blew	heel	heal
one	won	buy	bye	hi	high	wear	where
sun	son	cellar	seller	hole	whole	right	write
meet	meat	deer	dear	hour	our	scene	seen
ate	eight	sail	sale	knight	night	sea	see
band	banned	flour	flower	knew	new	which	witch
bare	bear	for	four	knot	not	steal	steel
hare	hair	genes	jeans	know	no	tail	tale
pair	pear	waste	waist	mail	male	weak	week

Vedlegg 46: Påskeevangeliet- helligdager

Vedlegg 47: 50- leken, eksempel på oppgaver

Hvilke farger er det i det norske flagget?

Hva heter hovedstaden i Norge?

$17-9=$

Fortsett tallrekken: 2 4 6 8 10 __ __

Hva heter **under** og **over** på engelsk?

Hvor mange voksne jobber i 2. klasse?

Hva blir rumpetroll når de blir voksne?

Hva heter barnet til sauene?

Hvilket dyr bærer barnet sitt i en lomme på magen?

Hvilket dyr regnes for å være menneskets beste venn?

Fortsett tallrekken: 20 19 18 17 __ __ __

Hvilket dyr er verdens raskeste dyr?

Hvilket dyr er verdens største dyr?

Hva heter **bror** og **søster** på engelsk?

$40+20=$

$24-5=$

Hva heter kronprinsen i Norge?

Hva heter kongen i Norge?

Hvor mange dager er det i et år?

Hva kan man bruke et kart til?

Hvorfor feirer vi jul?

Hvilken fisk har skjegg?

Hva heter de 3 første månedene i året?

Hva heter den siste måneden i året?

Hvilket ord har en diftong i seg? Rev – bjørn – hest – sau

Hvilket ord har en diftong i seg? Kjedelig – gøy – morsomt

Kan dere navnet på en giftig sopp?

Gå til læreren og si navnet på 3 frukt.

Gå til læreren og si navnet på 3 grønnsaker.

Hvem er dette? (Sett inn bilde)

Kan dere navnet på de 4 årstidene?

Si alle de 12 månedene til læreren.

Kan dere navnet på alle ukedagene på engelsk?

Hva er navnet på disse figurene? (Sett inn figurer)

Du har 20kr og kjøper en banan (6,-) og et eple (3,-) på butikken. Hvor mange kroner har du igjen?

Hvilket land har dette flagget? (Sett inn bilde)

Hvilken dato er 17. mai?

Hvorfor feirer vi 17. mai?

Hva er telefon nummeret til syke bilen?

Fortsett sangen:

Det var en deilig sommerdag at Pelle sa til Kari

Forsett sangen:

Du må være den du er

Hvem er dette? (Sett inn bilde)

Hvilket land har dette flagget? (Sett inn bilde)

Nevn 4 fag vi har på skolen.

Hva er å ta en SALTO når vi leser?

Hvilket dyr er dette? (Sett inn bilde)

Finn 3 ord som rimer på hest!

Hvilket dyr er skogens konge?

Vedlegg 48: Språkutvikling

OBSERVASJONSARK – SPRÅKUTVIKLING HOS BARN

Hver gruppe er ansvarlig for sitt eget alderstrinn. Noen engasjerer barna i lek, mens andre observerer og noterer. Skriv inn eksempler på ord og setningsbruk for barna i den aktuelle alderen:

1 år (pludreramser, et par ord):
2 år (2-3 ords setninger, forståelse for at hver gjenstand har et ord, hva er det – spørsmål):
3 år (3-4 ords setninger, enkle tidsbestemmelser, bruk av personlig pronomen (jeg, han/hun...)):
4 år (språklig aktiv periode, overdrivelser, rike språklige bilder, ordleker):
5 år (4-5 ords setninger, språk og aktiviteter kan kombineres):
6 år (lengre og mer kompliserte meninger, økt interesse for lest og skrevet språk):

Alderstrinn:	Eksempler/observasjoner:

Foto: Sondre Bilet

Spørsmål?

Er det noe du lurer på må du gjerne ta kontakt med oss:

Jorunn Borge Westhrin
prosjektleder Liv og røre i Telemark,
e-post: jorunn.westhrin@vtfk.no
tlf.: 920 94 996

Guro Høydal
prosjektmedarbeider Liv og røre i Telemark
e-post: guro.hoydal@vtfk.no
tlf. 470 83 927

